

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០២០១/០០២

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ប្រកាសឲ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិវិធីនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៨ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ានស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញ
នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី
អាស៊ានស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦ ដែលបានចុះ
ហត្ថលេខានៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន នាថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយដែល
មានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ានស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញ
នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី
អាស៊ានស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦ ដែលបានចុះ
ហត្ថលេខានៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន នាថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយដែល
មានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង
និងពិធីសារនេះ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

ពស. ១១០២. ១៣៤

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋលេខាធិការអាកាសចរស៊ីវិល
ហត្ថលេខា

ម៉ៅ ហានណ្ណាវ

លេខ: ១៣ ច.ល
រដ្ឋមន្ត្រីទទេក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
យន ជិនកេន

៧/៤

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេវាភ្នាក់ងារបន្ថែមកម្មពេញលេញ
នៃសេវាកម្មជីវិតព្យាបាលនិងព្យាបាលបង្កប់អាហារ
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២**

និង

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេវាកម្មជីវិតព្យាបាលអ្នកជំងឺរោគបង្កប់អាហារ
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦**

បកប្រែសេចក្តីបញ្ជាក់

កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន

ស្តីពីសេវាកម្មបន្ថែមកម្មវិធីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូននិងការផ្តល់សេវាកម្ម

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជា រដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិ អាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះ ក្នុងលក្ខណៈរួមថាជា "បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង" ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា "ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង") ។

ដោយរំលឹកដល់សេចក្តីប្រកាសនៃការព្រមព្រៀងលើកទី ២ របស់អាស៊ាន (ការព្រមព្រៀងលើកទី ២ នៅបាស៊ី) ដែលបានចេញនៅបាស៊ី ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី កាលពីថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣ អនុលោម ទៅតាមអ្វី ដែលអាស៊ានបានសន្យាអោយមានសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន អោយស៊ីជម្រៅ និង ទូលំទូលាយ ហើយពាក់ព័ន្ធជាមួយសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ដើម្បីសម្រេចបានសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានមួយ ។

ដោយបញ្ជាក់របៀបវារៈគោលនយោបាយ សំរាប់ការអនុវត្តន៍ជឿនលឿន នៃសេវាកម្មបន្ថែមកម្ម ពេញលេញ និង សមាហរណកម្មនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ដូចដែល បាននិយាយនៅក្នុងផែនការសកម្មភាពសំរាប់សមាហរណកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន និង សេវាកម្មបន្ថែមកម្ម ដែលបានអនុម័តនៅកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីដឹកជញ្ជូនអាស៊ានលើកទី ១០ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ដោយរំលឹកកម្មវិធីសកម្មភាពរៀងចន្លង ដែលបានអនុម័តនៅកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី ១០ កាលពី ថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ នៅទីក្រុងរៀងចន្លង ប្រទេសឡាវ ដែលហៅថា សំរាប់ពន្លឿន ការរៀបចំបើកចំហរជើងមេឃ និង សេវាកម្មបន្ថែមកម្មជឿនលឿននៅក្នុងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវ អាកាស ជាពិសេសសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ។

ដោយរំលឹកផងដែរថា ការសម្រេចនៃកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីដឹកជញ្ជូនអាស៊ានលើកទី ១០ នៅរាជធានី ភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ ដើម្បីអនុម័តផែនទីបង្ហាញផ្លូវសំរាប់សមាហរណកម្មនៃ វិស័យដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស និង ផែនការសកម្មភាពសំរាប់សមាហរណកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស អាស៊ាន និង សេវាកម្មបន្ថែមកម្ម ឆ្នាំ ២០០៥ ដល់ ឆ្នាំ ២០១៥ ដែលផ្តល់សកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីធ្វើ សេវាកម្មបន្ថែមកម្មសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន និង ដើម្បីជំរុញអោយបរិយា កាសដ៏ប្រសើរមួយសំរាប់ទីផ្សារអាកាសចរណ៍ភាពមួយនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

បទប្បញ្ញត្តិ

ការដែលបានសន្យា ដើម្បីថែរក្សា អភិវឌ្ឍន៍ និង ទំនាក់ទំនងមិត្តភាពយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយម៉ាស៊ីនប្រើប្រាស់ និងសហប្រតិបត្តិការ រវាង ក្នុងចំណោមប្រទេសរបស់ពួកគេ ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដែលមានសមត្ថភាព និង មានការប្រកួតប្រជែង គឺមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្ម ផលប្រយោជន៍របស់អ្នកប្រើប្រាស់ និងជំរុញការវិភាគលាស់នៃសេដ្ឋកិច្ច ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីធានាកំរិតខ្ពស់បំផុតនៃសុវត្ថិភាព និង សន្តិសុខក្នុងការដឹកជញ្ជូនតាម ផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ និង បញ្ជាក់បន្ថែមទាក់ទងនឹងសុវត្ថិភាព ឬ ការគំរាមកំហែងប្រឆាំងសន្តិសុខអាកាស យាន ដែលធ្វើអោយអន្តរាយសុវត្ថិភាពទ្រព្យសម្បត្តិ មានឥទ្ធិពលដោយផ្ទុយពីការប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាម ផ្លូវអាកាស និង ការមានទំនុកចិត្តដល់សាធារណៈជននៅក្នុងសុវត្ថិភាពអាកាសចរស៊ីវិល ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីជួយសំរួល និង បង្កើនសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស និង សកម្មភាពដែលបានពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីអនុវត្តការសំរួលការដឹកជញ្ជូនផ្សេងៗ និង កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទៅលើ សេវាករុបនិយកម្មនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង ឈរលើមូលដ្ឋានជាជំហានៗ ដើម្បីនឹងសម្រេច គោលបំណងចំពោះភាពប្រែប្រួលនៃកំណើន និង ចំណុះដឹកជញ្ជូន ក្នុងប្រតិបត្តិការនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអាស៊ាន ដើម្បីស្ថាបនាទីផ្សារអាកាសចរស៊ីវិលឯកភាពរួមរបស់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

ជាផ្នែករបស់អនុសញ្ញា ស្តីពីអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ ដែលបានបើកអោយចុះហត្ថលេខានៅ ស៊ីកាហ្គោ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ និង មានគោលបំណងដើម្បីប្រកាន់ភ្ជាប់គោលការណ៍ និង ខ្លឹមសារ នៃអនុសញ្ញា ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីធានាដល់ការសំរេចអោយបានកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី ស្តីពី សេវាករុបនិយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ។

បានឯកភាពគ្នាដូចតទៅ៖

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១

និយមន័យ

សំរាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះប៉ុណ្ណោះ បើមិនដូច្នោះ អត្ថបទទាំងមូលតម្រូវអោយ ៖

- ១. ពាក្យ “អនុសញ្ញា” មានន័យថា អនុសញ្ញា ស្តីពីអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ ដែលបានបើកអោយចុះហត្ថលេខានៅ ស៊ីកាហ្គោ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ និង រួមមាន (i) ការធ្វើវិសោធនកម្មណាមួយ ដែលត្រូវបានចូលជាធរមាន ស្ថិតនៅក្រោមមាត្រា ៩៤ (ក) នៃអនុសញ្ញា និង ផ្តល់សច្ចាប័ន ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង (ii) ឧបសម្ព័ន្ធណាមួយ ឬ វិសោធនកម្មណាមួយដែលមានហើយត្រូវបានអនុម័តក្រោមមាត្រា ៩០ នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលឧបសម្ព័ន្ធ ឬ វិសោធនកម្មនេះ មានប្រសិទ្ធិភាពទៅលើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ២. ពាក្យ “អាជ្ញាធរអាកាសចរ” មានន័យថា រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកអាកាសចរស៊ីវិល ឬ បុគ្គល ឬ អង្គការណាមួយ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយបំពេញតួនាទីចំពោះភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ឬ តួនាទីប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។
- ៣. ពាក្យ “ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង” មានន័យថា ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ដែលត្រូវបានចាត់តាំង និង អនុញ្ញាតស្របតាមមាត្រា ៣ (ការចាត់តាំង និង ការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ៤. ពាក្យ “បុរណភាពដែនដី” មានន័យថា ដែនដីគោក ដែនទឹក ដែនសមុទ្រ ទីប្រជុំកោះ ផ្ទៃសមុទ្រ និង ធនធានក្រោមដីនិង ផ្ទៃអាកាសខាងលើ ។
- ៥. ពាក្យ “សេវាកម្មផ្លូវអាកាស” “សេវាកម្មផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ” និង “ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ” មានន័យដោយឡែកៗគ្នាដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៩៦ នៃអនុសញ្ញានេះ ។
- ៦. ពាក្យ “សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ” មានន័យថា ការដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសទាំងអស់ ដែលឆ្លងកាត់ដែនអាកាសនៅលើទឹកដីរដ្ឋជាសមាជិកអាស៊ានលើសពីមួយ ។
- ៧. ពាក្យ “តម្លៃ” មានន័យថា តម្លៃ អត្រាតម្លៃ ឬ ថ្លៃល្អិតណាមួយ សំរាប់ការដឹកជញ្ជូនទំនិញ (លើកលែងកញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍) នៅក្នុងការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលកំណត់តម្លៃដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចររួមទាំង ភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន និង លក្ខខ័ណ្ឌដែលគ្រប់គ្រងទៅលើតម្លៃ អត្រាតម្លៃ ឬ ថ្លៃល្អិតនេះ ។

បទប្បញ្ញត្តិផ្ទៃក្នុង

៨. ពាក្យ “សេវាកម្មឯកភាព” មានន័យថា សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសក្នុងកម្មវិធី ដែលអនុវត្តចំពោះការដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬក៏កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ ដើម្បីយកផលកម្រៃ ឬ ជួលនៅលើផ្លូវដែលបានកំណត់ ។

៩. ពាក្យ “ការឈប់សំចតមិនធ្វើពាណិជ្ជកម្ម” មានន័យថា ការចុះចតក្នុងគោលបំណងណាមួយក្រៅពីលើកដាក់ ឬ ផ្ទុកទំនិញ ឬក៏កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ចុះក្នុងលក្ខណៈសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ។

១០. ពាក្យ “តម្លៃប្រើប្រាស់” មានន័យថា តម្លៃដែលកំណត់យកដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ឬ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលនឹងត្រូវកំណត់តម្លៃទៅលើការផ្តល់សេវាកម្ម សំភារៈអាកាសយានដ្ឋាន ឬ ឧបករណ៍ ឬ ឧបករណ៍បញ្ជាចរាចរដែនអាកាស រួមទាំងសេវាកម្មបញ្ជាក់ព័ន្ធនិង ឧបករណ៍បំរើសេវាកម្មអាកាសយាន ក្រុមអាកាសយានិកនិង ទំនិញ ។

១១. ពាក្យ “កិច្ចព្រមព្រៀង” មានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង ពិធីសារកំពុងអនុវត្ត នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង វិសោធនកម្មណាមួយដែលមាន ។

១២. ពាក្យ “កន្លែងដក់កិច្ចព្រមព្រៀង” មានន័យថា អគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ។

១៣. សេចក្តីយោងទាំងអស់ចំពោះពាក្យឯកវចនៈត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងពហុវចនៈ ហើយសេចក្តីយោងទាំងអស់ចំពោះពាក្យពហុវចនៈត្រូវបញ្ចូលទាំងឯកវចនៈ ។

**មាត្រា ២
ការផ្តល់សិទ្ធិ**

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវផ្តល់សិទ្ធិទៅអោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត សំរាប់បំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត៖

- ក. សិទ្ធិហោះហើរឆ្លងកាត់ទឹកដីរបស់ខ្លួនដោយមិនចុះចត ។
- ខ. សិទ្ធិធ្វើការឈប់សំចតនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនដោយមិនធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ។

បកប្រែស្រុកផ្លូវការ

គ. សិទ្ធិដែលមានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំងសិទ្ធិដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុង ពិធីសារកំពុងអនុវត្ត ១ និង ២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២. ទោះបីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនមានចែងអំពីការផ្តល់ទៅអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ នៃភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងមួយនូវសិទ្ធិផ្គុំទំនិញនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀត នូវទំនិញ កញ្ចប់ ប្រៃសណីយ៍ ដែលគេដឹកជញ្ជូន ដើម្បីយកផលកម្រៃ ហើយដឹកជញ្ជូនឆ្ពោះទៅកាន់ចំណុចដទៃផ្សេងទៀតនៅ ក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣

ការចាត់តាំង និង ការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលខ្លួនចង់បង្កើត ក្នុងគោល បំណងធ្វើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង មានសិទ្ធិ ដកហូត ឬ កែប្រែការចាត់តាំងនេះ ។ ការចាត់តាំងនេះត្រូវបញ្ជូនតាមរយៈកំណត់ទូតដោយសរសេរជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរទៅកន្លែងដឹកជញ្ជូនកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ជា បន្តបន្ទាប់ ។

២. នៅពេលទទួលបានការចាត់តាំង និង ពាក្យស្នើសុំពីក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងក្នុង លក្ខណៈដែលមានបញ្ជាក់ ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការ និង ការអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងនីមួយៗត្រូវផ្តល់ការអនុញ្ញាតសមស្រប ដោយពុំអោយមានការយឺតយ៉ាវ សុះត្រាតែ ៖

- ក. (i) សុះត្រាតែ ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ និង ការគ្រប់គ្រងដ៏មានប្រសិទ្ធិភាពនៃក្រុមហ៊ុន អាកាសចរនោះ ជាកម្មសិទ្ធិភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ បុគ្គល ដែលមានសញ្ជាតិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ឬ រួមទាំងពីរ ឬ
- (ii) យោងលើការទទួលយករបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ដែលទទួលពាក្យស្នើសុំ នេះ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងមានសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្មស្របច្បាប់ ហើយមាន ស្នាក់ការពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបាន ចាត់តាំងនោះ នៅតែជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ និង ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធិ ភាព ដោយប្រទេសសមាជិកអាស៊ានមួយ ឬ ច្រើន ឬក៏បុគ្គលរបស់ខ្លួន និង ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ មានការត្រួតពិនិត្យដោយច្បាប់ត្រឹមត្រូវ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

(iii) ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ទទួលបានការអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មស្របច្បាប់ និង មានស្នាក់ការពាណិជ្ជកម្មធំរបស់ខ្លួននៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងចាត់តាំង ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ មានការគ្រប់គ្រង និង គាំពារផ្នែកច្បាប់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធិភាពទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ សុទ្ធត្រឹមតែកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនមានន័យស្មើក្នុងការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ឬ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ បន្ទាប់បន្សំរបស់ខ្លួន របស់រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកអាស៊ានទទួលបានសិទ្ធិធ្វើចរាចរដោយផ្ទាល់ ឬ ប្រយោល មិនអោយដូចក្រុមហ៊ុនអាកាសចរខ្លួនឡើយ ។

ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលមានការចាត់តាំង មានសមត្ថភាពក្នុងការបំពេញលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង លក្ខន្តិកៈនានា កំពុងអនុវត្តទៅលើសេវាកម្ម ដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលផ្អែកទៅលើ ពាក្យស្នើសុំមានបញ្ជាក់នោះ និង

គ. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ត្រូវស្របទៅតាមខ្លឹមសារ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៥ (សុវត្ថិភាព) និង មាត្រា ៦ (សន្តិសុខអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៣. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលផ្តល់សិទ្ធិអនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការ ស្របតាមកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការផ្តល់នេះ ទៅកន្លែងដឹកជញ្ជូនទំនិញ ដែលត្រូវជូនដំណឹងបន្តទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ទាំងអស់ ។

មាត្រា ៤

ការដកហូត ការរំលាយ ការផ្តាច់បណ្តោះអាសន្ន និង ការដាក់កំរិតអនុញ្ញាត

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិដកហូត រំលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់ អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ឬ សិទ្ធិអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៣ (ការចាត់តាំង និង ការអនុញ្ញាត នៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ អចិន្ត្រៃយ៍ ក្នុងករណីដែល៖

ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរខកខានមិនបានបង្ហាញថា ខ្លួនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ក្រោម មាត្រា ៣ កថាខ័ណ្ឌ ២ (ក) (i) ឬ (ii) ឬ (iii) ឬ

បកប្រែក្របខ័ណ្ឌ

- ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមិនបានបំពេញតាមច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង បទបញ្ជា ដែលមានចែងក្នុង មាត្រា ១៥(ការអនុវត្តច្បាប់) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ
- គ. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត មិនបានថែរក្សា និង គ្រប់គ្រងចំពោះស្តង់ដារ ដូចដែល មានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៥(សុវត្ថិភាព) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២. ប្រសិនបើមានវិធានការមួយជាបន្ទាន់ ដើម្បីទប់ស្កាត់ចំពោះការអនុវត្តន៍មិនស្របច្បាប់បន្តទៀត ចំពោះកថាខ័ណ្ឌ ១ (ខ) ឬ ១ (គ) នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិដែលកំណត់ឡើងដោយមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តទៅបាន លុះត្រាតែ ក្រោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាស ចរស្របតាមខ្លឹមសារ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៧(ការពិគ្រោះយោបល់ និង ការធ្វើវិសោធនកម្ម) ។

៣. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិដកហូត វិលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិត ទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស នៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ស្របតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹង ទៅទីស្នាក់ការដឹកនាំកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយអ្នក ទទួលដឹកនាំកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ។

៤. មាត្រានេះ មិនកំណត់សិទ្ធិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ដើម្បីដកហូត វិលាយ ផ្អាក ដាក់ លក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាស ចរមួយ ឬ ច្រើន នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតស្របតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រា ៦(សន្តិសុខអាកាសចរ) ។

មាត្រា ៥
សុវត្ថិភាព

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវទទួលស្គាល់សុពលភាព ចំពោះការធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹក ជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ វិញ្ញាបនបត្រសុវត្ថិភាពហោះហើរ វិញ្ញាបនបត្រពេញសមត្ថភាព និង អាជ្ញាប័ណ្ណក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ត្រូវបានចេញ ឬ ប្រគល់ អោយដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ហើយនៅមានជាធរមាន លុះត្រាតែតម្រូវអោយមានវិញ្ញាបនបត្រ ឬ អាជ្ញាប័ណ្ណ គឺយ៉ាងហោចណាស់អោយស្មើស្តង់ដារអប្បបរមា ដែលត្រូវបានកំណត់ស្របតាម *អនុសញ្ញា*។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវរក្សាសិទ្ធិបដិសេធ ដើម្បី ទទួលស្គាល់ថា មានសុពលភាព ចំពោះគោលបំណងនៃការហោះហើរលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវវិញ្ញាបនបត្រ

បទប្បញ្ញត្តិ

ពេញសមត្ថភាព និង អាជ្ញាប័ណ្ណ ដែលបានប្រគល់ ឬ ចេញអោយ ចំពោះបុគ្គលសញ្ជាតិផ្ទាល់របស់ខ្លួន ដោយ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗអាចស្នើសុំពិគ្រោះយោបល់ ទាក់ទងទៅនឹងស្តង់ដារសុវត្ថិភាព និង ស្តង់ដារសន្តិសុខ ដែលគ្រប់គ្រងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងឧបករណ៍អាកាសចរ ក្រុមអាកាសយានិក អាកាសយាន និង ប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគី ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។ ក្រោយពិគ្រោះយោបល់នេះ ប្រសិនបើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងស្នើសុំ នោះ យល់ឃើញថា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតមិនបានចាត់ចែង និង គ្រប់គ្រងស្តង់ដារសន្តិសុខ និង សុវត្ថិភាព និង លក្ខខណ្ឌ នៅក្នុងផ្នែកទាំងនេះ ដ៏មានប្រសិទ្ធិភាពយ៉ាងហោចណាស់អោយស្មើស្តង់ដារ អប្បបរមា ដែលមានចែងស្របតាមអនុសញ្ញា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីការ រកឃើញនេះ និង វិធានការដែលគិតថាចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តអោយស្របស្តង់ដារអប្បបរមាទាំងនេះ និង ភាគី ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតនេះ ត្រូវចាត់វិធានការរួមអោយបានត្រឹមត្រូវ ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង នីមួយៗរក្សាសិទ្ធិ ដើម្បីដកហូត វិលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលត្រូវបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្នុងករណីដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត មិនបានចាត់វិធានការរួមត្រឹមត្រូវ ក្នុងរយៈពេលសមស្របមួយ ។

មាត្រា ៦

សន្តិសុខអាកាសចរ

១. ស្របតាមសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវធានា អះអាងចំពោះកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនទៅវិញទៅមក ដើម្បីការពារសន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិលប្រឆាំងទៅនឹងអំពើ ជ្រៀតជ្រែកខុសច្បាប់ ដែលបង្កើតបានជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ដោយពុំមានកំរិតភាព ទូទៅនៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ច របស់ខ្លួនក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវអនុវត្តអោយស្រប តាមខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញាស្តីពីបទល្មើស និង អំពើល្មើសផ្សេងៗទៀត ដែលប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងតូក្យូថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៦៣ អនុសញ្ញា ស្តីពីការបង្ក្រាបការចាប់រឹបអូសយក អាកាសយានខុសច្បាប់ ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងហាក ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧០ និង អនុសញ្ញា ស្តីពី ការបង្ក្រាបអំពើខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសចរស៊ីវិល ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងម៉ុងត្រេអាល់ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៧១ ព្រមទាំងអនុសញ្ញា ឬ ពិធីសារណាមួយផ្សេងទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង សន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិល ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត ។

បទប្បញ្ញត្តិសន្តិសុខ

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវផ្តល់ជំនួយចាំបាច់ទាំងអស់ទៅវិញទៅមកតាមការស្នើសុំ ពីភាគី ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើចាប់យកអាកាសយានស៊ីវិលខុសច្បាប់ និង អំពើខុសច្បាប់ ផ្សេងៗទៀត ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសយាន អាកាសយានិក និង អាកាសយានដ្ឋាន និង ឧបករណ៍ បញ្ជាចរាចរដែនអាកាស និង ដើម្បីទប់ទល់អំពើគំរាមកំហែងណាមួយផ្សេងៗទៀត ចំពោះសន្តិសុខ អាកាសចរស៊ីវិល ។

៣. ក្នុងទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមករបស់ខ្លួន ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវអនុវត្តអោយស្របតាម បទបញ្ញត្តិសន្តិសុខអាកាសចរ ដែលកំណត់ដោយអង្គការអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ និង មានបញ្ជាក់ជា ឧបសម្ព័ន្ធចំពោះអនុសញ្ញានេះ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវតម្រូវថា អ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ដែល បានចុះបញ្ជីនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន អ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ដែលមានស្នាក់ការពាណិជ្ជកម្មធំរបស់ខ្លួន ឬ និវេសនដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន និង អ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយានដ្ឋាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ ខ្លួន ត្រូវអនុវត្តអោយស្របតាមបទបញ្ញត្តិសន្តិសុខអាកាសចរនេះ ។

៤. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវប្រកាន់ភ្ជាប់បទបញ្ញត្តិសន្តិសុខ ដែលតំរូវដោយភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀត សំរាប់ការធ្វើដំណើរចូលមក ការធ្វើដំណើរចេញទៅ និង ការស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីរៀងៗខ្លួន ហើយត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីការពារអាកាសយាន និង ដើម្បីត្រួតពិនិត្យក្រុមអាកាសយានិក និង របស់របរយកតាមខ្លួន រួមទាំងទំនិញ និង គ្រឿងឧបភោគបរិភោគ មុន និង អំឡុងពេលផ្ទុកឡើង ឬ ដាក់ចុះ ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង នីមួយៗត្រូវផ្តល់តំលៃតបស្នងវិជ្ជមានផងដែរ ទៅតាមការស្នើសុំណាមួយពីភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដើម្បីសុំ អោយចាត់វិធានការសន្តិសុខទប់ស្កាត់អំពើគំរាមកំហែងណាមួយ ។

៥. នៅពេលដែលឧបទ្វីបហេតុ ឬ ការគំរាមកំហែងនៃឧបទ្វីបហេតុ ក្នុងការចាប់យកអាកាសយានស៊ីវិល ខុសច្បាប់ ឬ អំពើខុសច្បាប់ផ្សេងទៀត ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពក្រុមអាកាសយានិក អាកាសយាន អាកាស យានដ្ឋាន ឬ ឧបករណ៍បញ្ជាចរាចរដែនអាកាសកើតឡើង ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវសុំអោយមានការចាត់ វិធានការសមស្របតាមរយៈការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងគោលបំណងបញ្ឈប់នូវឧបទ្វីបហេតុ ឬ ការគំរាម កំហែងសុវត្ថិភាពនេះអោយបានឆាប់ និង មានសុវត្ថិភាព ។

៦. នៅពេលដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយមានមូលហេតុសមហេតុផល ដែលជឿថា ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀតបានអនុវត្តឃ្លាតចាកពីខ្លឹមសារសន្តិសុខអាកាសចរនៃមាត្រានេះ អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ អាចស្នើសុំពិគ្រោះយោបល់ជាបន្ទាន់ ជាមួយអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។ ករណីខកខានពុំបានឈានដល់កិច្ចព្រមព្រៀងមួយនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ

បកស្រាយក្រុមប្រឹក្សា

គិតពីថ្លៃស្នើសុំនេះ ត្រូវបង្កើតបានជាមូលហេតុ ដើម្បីដកហូត រំលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ និង ច្បាប់អនុញ្ញាតបច្ចេកទេស របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។ នៅពេលដែលមានភាពបន្ទាន់ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយអាចចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្នមុនថ្ងៃផុតកំណត់ ១៥ ថ្ងៃ ។

៧. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗតម្រូវអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ផ្តល់សេវាកម្មចំពោះភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដើម្បីជូនកម្មវិធីសន្តិសុខអ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការ ដែលត្រូវបានឯកភាពដោយអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដើម្បីទទួលយក ។

**មាត្រា ៧
អនុម្បាតផ្សេង**

១. តម្លៃដែលត្រូវបានដាក់អោយប្រើប្រាស់ ដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយសំរាប់បំរើសេវាកម្មផ្លូវអាកាស ដែលគ្របដណ្តប់ ឬ ស្ថិតនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ តម្លៃទាំងនោះត្រូវបានបង្កើត និង រៀបចំអោយស្ថិតក្នុងកំរិតសមស្របមួយ ដែលយោងដល់ការបង់ប្រាក់តាម វិក័យប័ត្ររួម និង ប្រយោជន៍អ្នកប្រើប្រាស់ ប្រាក់សំរាប់ប្រតិបត្តិការ ប្រភេទលក្ខណៈសេវាកម្ម ប្រាក់ចំណេញសមស្រប តម្លៃប្រើប្រាស់របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរផ្សេងទៀត និង តំលៃក្នុងការសិក្សាទីផ្សារ ដើម្បីផ្តល់សេវាកម្ម ។

២. តម្លៃដែលត្រូវបានអនុវត្តដោយបណ្តាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំង មិនត្រូវបានស្នើសុំអោយបំពេញទំរង់តាម ឬ មានការយល់ព្រមឯកភាពដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឡើយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បើច្បាប់ជាតិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ បានតម្រូវ និង ស្នើសុំអោយមានការយល់ព្រមឯកភាពជាមុនទៅលើតម្លៃ ត្រូវធ្វើអោយបានសមស្របតាមនីតិវិធីច្បាប់នៃប្រទេសនោះ ។

៣. គ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើតម្លៃអនុវត្តដែលអាច នឹងត្រូវបានបដិសេធតោល ដោយមានការលេចចេញនូវការរើសអើងមិនសមហេតុផល តម្លៃខ្ពស់ហួសកំរិត ឬ មានការរារាំងពីសំណាក់អំណាចនៃភាគី ឬ ការច្នៃប្រឌិតតម្លៃអោយធ្លាក់ចុះទាបបំផុតតាមរយៈការជួយឧបត្ថម្ភ គាំទ្រដោយផ្ទាល់ ឬ មិនផ្ទាល់ពីរដ្ឋាភិបាល ឬ ការប្រឆាំងតបនឹងតម្លៃប្រើប្រាស់ក្នុងលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ។

បកស្រែក្រុងភ្នំពេញ

៤. គ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវធានាអោយបានច្បាស់ ចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលបានចាត់តាំង ត្រូវផ្តល់សេវាកម្មជាសាធារណៈទូទៅជាមួយនិងព័ត៌មានត្រឹមត្រូវអំពីអត្រា និង តម្លៃសំបុត្រផ្លូវអាកាស ដែលមានភ្ជាប់ទៅនឹងលក្ខខណ្ឌផ្សព្វផ្សាយទីផ្សារដល់សាធារណៈជន អំពីអត្រាតម្លៃ របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ។

មាត្រា ៨

ប្រតិបត្តិការអាកាសយានជួល

១. នៅពេលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ស្នើសុំប្រើប្រាស់អាកាសយានក្រៅពីអាកាសយាន កម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ដើម្បីបំពេញសេវាកម្ម ដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដែលមានចែងនៅក្នុង កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ កិច្ចប្រតិបត្តិការនេះត្រូវអនុវត្តឡើងបានលុះត្រាតែគោរពតាមលក្ខខណ្ឌដូចតទៅ៖

- ក. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងមិនមានតម្លៃស្នើសុំការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសចរអ្នកជួលនៃភាគីទី ៣ ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើចរាចរមិនអាចអនុវត្តបានចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ នោះ ។
- ខ. ផលចំណេញហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលបានដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរអ្នកជួលអាកាសយាន និង មិនផ្អែកលើផលចំណេញ ឬ ខាតនៃប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរពាក់ព័ន្ធ ដែល បានចាត់តាំង នោះ និង
- គ. ការទទួលខុសត្រូវសុវត្ថិភាពហោះហើរយន្ត និង ភាពត្រឹមត្រូវនៃប្រតិបត្តិការ និង ស្តង់ដារ គ្រប់គ្រងអាកាសយានជួល ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់ តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ និង ត្រូវបង្កើតឡើងស្របតាមអនុសញ្ញា ។

២. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងមិនត្រូវហាមឃាត់ការធ្វើសេវាកម្ម ដែលប្រើប្រាស់អាកាស យានជួល លុះត្រាតែកិច្ចព្រមព្រៀងជួលអាកាសយានត្រូវបានធ្វើឡើងស្របនឹងលក្ខខណ្ឌ ដែលមានកំណត់ នៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។

បកប្រែស្រុកដូនការ

**មាត្រា ៩
សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម**

១. អនុលោមតាមច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ មានសិទ្ធិ៖

- ក. ពាក់ព័ន្ធការចូលមក ការស្នាក់នៅ ការផ្តល់ការងារ ដើម្បីនាំចូល និង គ្រប់គ្រងនៅក្នុង ទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នូវបុគ្គលិកគ្រប់គ្រង និង បុគ្គលិកជំនាញផ្សេងៗ ទៀត សំភារៈការិយាល័យ និង សំភារៈពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត និង សំភារៈផ្សព្វផ្សាយ ពាណិជ្ជកម្មសំរាប់អោយប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ។
- ខ. បង្កើតការិយាល័យនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងធ្វើ សេវាកម្មតាមផ្លូវអាកាស ផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មផ្លូវអាកាស និង ការលក់សេវាកម្ម ផ្លូវអាកាស ។
- គ. រៀបចំចាត់ចែងការលក់សេវាកម្មផ្លូវអាកាសនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេង ទៀត ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ និង តាមរយៈភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន ដើម្បីបំរើសេវាកម្មផ្លូវអាកាសនេះ និង បុគ្គលណាម្នាក់ មានសិទ្ធិដោយសេរី ដើម្បីទិញសេវាកម្មនេះដោយសេរីជារូបិយប័ណ្ណ ក្នុងស្រុកនៃទឹកដីនោះ ឬ ផ្នែកលើច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិជាតិ អាចប្តូររូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេស ផ្សេងៗទៀតដោយសេរី ។
- ឃ. បង្ហូរ និង ផ្ទេរទៅកាន់ទឹកដីនៃសាធារណៈកម្មរបស់ខ្លួននូវផលចំណេញក្នុងស្រុកដែលសល់ពីការ ចំណាយតាមតំរូវការ។ ការបង្ហូរ និង ផ្ទេរត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយគ្មានការរឹតបន្តឹង ឬ យកពន្ធ ចំពោះអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលកំពុងអនុវត្តចុះកិច្ចបច្ចុប្បន្ន និង ការផ្ទេរអាស្រ័យលើ កាលបរិច្ឆេទ ដែលក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនធ្វើការអនុវត្តន៍ដំបូងសំរាប់ការផ្ទេរនេះ ។ ការបង្ហូរ និង ផ្ទេរនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងស្របតាមបទបញ្ញត្តិប្តូររូបិយប័ណ្ណបរទេសនៃភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងពាក់ព័ន្ធ ។
- ង. ចំណាយក្នុងស្រុករួមមាន ទិញប្រេងឥន្ធនៈនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេង ទៀតជារូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ។ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗអាច

បកប្រែស្រុកភ្នំពេញ

ធ្វើការចំណាយនេះ ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត តាមរយៈរូបិយប័ណ្ណប្តូរស្របតាមបទបញ្ញត្តិរូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ។

២. ក្នុងប្រតិបត្តិការ ឬ ការអនុវត្តន៍សេវាកម្ម ដែលអនុញ្ញាតនៅលើផ្លូវដែលបានឯកភាពគ្នា ក្រុមហ៊ុន អាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងអាចធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងទីផ្សារប្រតិបត្តិការ ដោយផ្អែកលើច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ ជាតិ ដែលអាចបញ្ចូល ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានកំរិតចំពោះការរកស៊ីដាងៃតូ ការរកស៊ីរួមគ្នាដោយកំណត់បែងចែក ចំនួនកៅដាមួយ៖

- ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើននៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដូចគ្នា
- ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើននៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត និង
- គ. ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវគោក និង ផ្លូវទឹក នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ

លុះត្រាតែ ភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ និង បំពេញបានលក្ខខណ្ឌចំពោះកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ ។

៣. ផ្អែកលើច្បាប់ជាតិ បទបញ្ជា បទបញ្ញត្តិ នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងណាមួយ និង ក្រុមហ៊ុនបម្រើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញដោយប្រយោល នៃភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយមិនរឹតបន្តឹង ដើម្បីធ្វើការដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវគោក និង ផ្លូវទឹក ជាប់ពាក់ព័ន្ធសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ទៅ ឬ មក ចំណុចណាមួយនៅក្នុង ឬ នៅក្រៅ ទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង រួមមានការដឹកជញ្ជូនទៅ និង មក អាកាសយានដ្ឋានដែលមានបំពាក់ ឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យរបស់អង្គភាពគយទាំងអស់ និង រួមមានទឹកនៃផ្លូវដែលអាចអនុវត្តបាន សិទ្ធិដឹកជញ្ជូន ទំនិញចូលក្រោមច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិដែលកំពុងអនុវត្ត ។ ទោះបីទំនិញនេះ ត្រូវបានដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹក និង ផ្លូវគោក ឬ ផ្លូវអាកាស ត្រូវឆ្លងកាត់ដំណើរការ និង ឧបករណ៍ និង ដំណើរការត្រួតពិនិត្យគយអាកាស យានដ្ឋាន ។ ផ្អែកលើច្បាប់ជាតិ បទបញ្ជា បទបញ្ញត្តិ នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងអាចជ្រើសរើសអោយអនុវត្តការដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវគោក និង ផ្លូវទឹក ដោយខ្លួនឯង ផ្ទាល់ ឬ ផ្តល់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូននេះតាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក និង ផ្លូវទឹក ផ្សេងទៀត រួមមាន ការដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក និង ផ្លូវទឹក ដែលប្រតិបត្តិការដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ផ្សេងទៀត និង ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសដោយប្រយោល ។ សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ តាមផ្លូវគោក និង ផ្លូវទឹកនេះ អាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយឯកឯងតាមរយៈតំលៃដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវគោក

មកវិញប្រកាស

ផ្លូវទឹក និង ផ្លូវអាកាសរួមបញ្ចូលគ្នា លុះត្រាតែឃ្លានដឹកជញ្ជូនទំនិញនេះ មកចំទិសដៅជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការដឹកជញ្ជូនទំនិញនេះ ។

មាត្រា ១០

ការផ្លាស់ប្តូរអាកាសយាន

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសយានដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗ អាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរអាកាសយានណាមួយ ឬ គ្រប់ការហោះហើរទាំងអស់ ចំពោះសេវាកម្មដែលបានឯកភាព និង តាមជំរើសរបស់ខ្លួននៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ឬ តាមចំណុចណាមួយ នៃផ្លូវហោះហើរដែលបានបញ្ជាក់ លុះត្រាតែ៖-

- ក. អាកាសយានដែលប្រើនៅលើផ្លូវហោះហើរ ដែលផ្លាស់ប្តូរអាកាសយានត្រូវបានកំណត់កម្មវិធីហោះហើរ ព្រមគ្នាជាមួយនឹងអាកាសយានចេញដំណើរ ឬ អាកាសយានមកដល់ទៅតាមករណីដែលមាន និង
- ខ. ក្នុងករណីផ្លាស់ប្តូរអាកាសយាននៅក្នុងទឹកដីភាគីដទៃទៀត និង នៅពេលដែលអាកាសយានច្រើនជាងមួយគ្រឿង ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការនៅលើចំណុចដែលផ្លាស់ប្តូរមិនមានអាកាសយានច្រើនជាងមួយគ្រឿង ដែលមានទំហំស្មើគ្នា និង មិនមានទំហំធំជាងអាកាសយាន ដែលប្រើនៅក្នុងតំបន់សិទ្ធិចរាចរទី ៣ និង ទី ៤ លុះត្រាតែចំណុះសរុប ដែលបានអនុញ្ញាតនៃអាកាសយានជើងហោះហើរ នៅពេលសរុបបញ្ចូលគ្នាមិនលើសចំណុះសរុបនៃអាកាសយាន ដែលមកដល់នៅចំណុចដែលធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ ។

២. ក្នុងបំណងនៅពេលធ្វើការផ្លាស់ប្តូរប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ក្រុមហ៊ុនអាកាសយានមួយ ដែលបានចាត់តាំងអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន អាស្រ័យទៅលើច្បាប់ បទបញ្ជា និង បទបញ្ញត្តិជាតិ ឧបករណ៍ដែលត្រូវជួល ហើយអាចប្រតិបត្តិការតាមកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មជាមួយក្រុមហ៊ុនអាកាសយានដទៃទៀត ។

៣. ក្រុមហ៊ុនអាកាសយានមួយ ដែលបានចាត់តាំង អាចប្រើប្រាស់លេខហោះហើរដើម ឬ ផ្សេងសំរាប់តំបន់នៃការប្រតិបត្តិការផ្លាស់ប្តូរអាកាសយានរបស់ខ្លួន ។

បកប្រែស្រុកផ្លូវការ

មាត្រា ១១

តម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍

១. គ្មានភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយត្រូវដាក់ ឬ អនុញ្ញាតអោយកំណត់តម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ខ្ពស់ជាងតម្លៃដែលត្រូវបានកំណត់យកទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចររបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិដូចគ្នានេះដែរ ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវជំរុញលើកទឹកចិត្តអោយមានការពិគ្រោះយោបល់ ស្តីពីតម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ រវាងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកំណត់តម្លៃ និង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលធ្វើ និង ប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និង ឧបករណ៍ដែលផ្តល់ដោយអាជ្ញាធរកំណត់តម្លៃទាំងនោះ ដែលអនុវត្តតាមរយៈអង្គការតំណាងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ។ សេចក្តីជូនដំណឹងសមហេតុផល ស្តីពីការឯកភាពចំពោះការប្តូរតម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ណាមួយ គួរត្រូវជូនដំណឹងទៅអ្នកប្រើប្រាស់ ដើម្បីអោយពួកគេអាចបញ្ចេញយោបល់មុននឹងការផ្លាស់ប្តូរត្រូវបានធ្វើឡើង ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវជំរុញអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកំណត់តម្លៃរបស់ខ្លួននិង អ្នកប្រើប្រាស់អោយផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានសមរម្យ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងតម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នោះ ។

មាត្រា ១២

ពន្ធគយ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដោយឈរលើគោលការណ៍បដិការ ត្រូវអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតណាមួយ អោយរួចពីពន្ធគយនាំចូល ពន្ធអាករថ្លៃត្រួតពិនិត្យ និង កម្រៃ ពន្ធជាតិជាអតិបរមា ដែលអាចធ្វើទៅបាន ចំពោះអាកាសយាន ប្រេងឥន្ធនៈ ឧបករណ៍បំរើផ្ទៃដី ប្រេងរ៉ែអិល ឧបករណ៍បច្ចេកទេសសំរាប់ប្រើប្រាស់ គ្រឿងបន្លាស់ រួមមានម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍បំរើអាកាសយានជាប្រចាំ គ្រឿង ឧបភោគបរិភោគ និង របស់របរផ្សេងៗទៀត ដូចជា បញ្ជីរាយមុខទំនិញ សំភារៈដែលមានសញ្ញាសំគាល់ក្រុមហ៊ុន និង សំភារៈដែលគេបោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយបំរើសាធារណៈជន ដោយឥតគិតថ្លៃរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនោះ ក្នុងបំណងដើម្បីប្រើប្រាស់ ឬ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ទៅលើប្រតិបត្តិការ ឬ បំរើសេវាកម្មអោយអាកាសយានរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្ម ដែលបានឯកភាពគ្នា ។

បទប្បញ្ញត្តិ

២. ការលើកលែងពន្ធ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តទៅលើមុខទំនិញដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ ៖

- ក. នាំចូលមកក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងរបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។
- ខ. រក្សាទុកនៅលើអាកាសយានរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយនៅពេលមកដល់ក្នុង ឬ ចាកចេញពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ឬ
- គ. យកតាមអាកាសយាន របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ហើយក្នុងគោលបំណងប្រើប្រាស់ធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្ម ដែលបានឯកភាពគ្នា ។

មុខទំនិញនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬ មិនប្រើប្រាស់ទាំងស្រុងនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលអោយរួចពន្ធ លុះត្រាតែ កម្មសិទ្ធិនៃមុខទំនិញនេះ មិនត្រូវបានផ្ទេរនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។

៣. ឧបករណ៍ដាក់តាមអាកាសយានជាប្រចាំ រួមទាំងសំភារៈ និង ឧបករណ៍ផ្គត់ផ្គង់ ជាធម្មតាត្រូវបានគេរក្សាទុកនៅលើអាកាសយាននៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងមួយ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរ អាចត្រូវបានដាក់ចុះ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត លុះត្រាតែ មានការឯកភាពពីអាជ្ញាធរគយនៃទឹកដីនោះ ។ ក្នុងករណីនេះ មុខទំនិញទាំងនេះត្រូវដាក់នៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អាជ្ញាធរគយ រហូតដល់ពេលដែលមុខទំនិញទាំងនេះត្រូវបាននាំចេញទៅវិញ ឬ ពុំដូច្នោះទេ ត្រូវបំពេញតាមបទបញ្ញត្តិគយ ។

៤. ការលើកលែងត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រានេះ នឹងត្រូវអាចអនុវត្តបាន ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងផ្សេងទៀត ដែលអនុវត្តការលើកលែងនេះ ពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ឬ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងច្រើនផ្សេងទៀត ចំពោះប្រាក់កម្ចី ឬ ការផ្ទេរនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ឬ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងច្រើនផ្សេងទៀត ទៅលើមុខទំនិញ ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។

បក្សប្រកួតប្រជែងស្មើភាព

មាត្រា ១៣

ការប្រកួតប្រជែងស្មើភាព

ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗឯកភាពគ្នា៖

- ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗមានឱកាសស្មើភាព និង សមភាពគ្នា ដើម្បីប្រកួតប្រជែងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដែលគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ខ. ដើម្បីចាត់វិធានការបញ្ចប់រាល់ទំរង់រើសអើងទាំងអស់ ឬក៏ការអនុវត្តន៍ប្រកួតប្រជែង ដោយជំនាស់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ និង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ខ្លួន ដែលខ្លួនយល់ថាជះឥទ្ធិពលទៅលើ តួនាទីប្រកួតប្រជែងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតណាមួយ ។

មាត្រា ១៤

កិច្ចការពារ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងបានឯកភាពគ្នាថា ការអនុវត្តន៍របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដូចខាងក្រោមនេះត្រូវចាត់ទុកថា ជាការអនុវត្តន៍ប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែង ដែលតម្រូវអោយមានការត្រួតពិនិត្យច្បាស់លាស់៖

- ក. ការយកតម្លៃសំបុត្រ និង ការយកអត្រាថ្លៃដឹកជញ្ជូន លើដំណាក់កំណត់នៅក្នុងកំរិតមួយដែលបូកបញ្ចូលតម្លៃចំណាយបន្ទាប់បន្សំ ចំពោះតម្លៃបំរើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ខ. តម្លៃបន្ថែមទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ឬ ចំនួនជើងហោះហើរនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិដែលលើស ។
- គ. ការអនុវត្តន៍តម្លៃ ដែលធ្វើអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមាននិរន្តរភាព ។
- ឃ. ការអនុវត្តន៍តម្លៃ ដែលមានឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ចអវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរ ឬ ហេតុផលបង្កអោយមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដទៃផ្សេងទៀត ។

បទប្បញ្ញត្តិ

- ង. ការអនុវត្តនីតិវិធី ដែលមានចេតនា ឬ អាចមានឥទ្ធិពល ដែលអាចកើតមានឡើង ដើម្បីកំចាត់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរចេញពីទីផ្សារ និង
- ច. ឥរិយាបថដែលបញ្ជាក់ការរំលោភនៃតួនាទីផ្តាច់មុខលើផ្លូវហោះហើរ ។

២. ប្រសិនបើអាជ្ញាធរអាកាសចរភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយយល់ឃើញថា ការប្រតិបត្តិការសំដៅ ឬ ធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងឡើងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដែល បង្កើតបានជាឥរិយាបថប្រកួតប្រជែងមិនត្រឹមត្រូវ ស្របតាមបណ្តាចំណុចបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី ១ ឬ ការវិសោធនកម្ម តាមរយៈការឧបត្ថម្ភ ឬ ការឧបត្ថម្ភធនពីរដ្ឋមិនត្រឹមត្រូវ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ផ្សេងទៀត ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវស្នើសុំ ពិគ្រោះយោបល់ស្របតាមមាត្រា ១៧ (ការពិគ្រោះយោបល់ និង វិសោធនកម្ម) ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ។ ប្រសិនបើការស្នើសុំនេះ ដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយមានភ្ជាប់ សេចក្តីជូនដំណឹងពីហេតុផលនៃការស្នើសុំ ហើយកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ត្រូវចាប់ផ្តើមក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីទទួលបាននៃការស្នើសុំនេះ ។

៣. ប្រសិនបើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមិនឈានដល់ដំណោះស្រាយ នៃបញ្ហាតាមរយៈការពិគ្រោះ យោបល់ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរ អាចប្រើប្រាស់យន្តការ ដោះស្រាយជំនោះក្រោមមាត្រា ១៨ (ដំណោះស្រាយជំនោះ) ដើម្បីដោះស្រាយជំនោះ ។

៤. ការផ្តល់ជំនួយ ឬ ការឧបត្ថម្ភធនរបស់រដ្ឋ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងលក្ខណៈតម្លាភាព រវាង ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀង ហើយមិនត្រូវធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ការប្រកួតប្រជែង ក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបាន ចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធត្រូវផ្តល់អោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ផ្សេងទៀត តាមការស្នើសុំរបស់គេ នូវព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ស្តីពីការផ្តល់ជំនួយនេះ និង ការពិនិត្យឡើង វិញណាមួយ ឬ ការបន្ថែមនៃជំនួយនេះ ។ ព័ត៌មាននេះត្រូវធ្វើឡើងដោយភាពជឿជាក់និង ស្មោះត្រង់បំផុត ។

មាត្រា ១៥

ការអនុវត្តច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ

១. នៅខណៈពេលចូល ស្ថិតនៅក្នុង ឬ ចាកចេញ ពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចសន្យាមួយ ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង បទបញ្ជា របស់ខ្លួនទាក់ទិនទៅនឹងការប្រតិបត្តិការ និង ការនាំផ្លូវនៃអាកាសយាន ត្រូវអនុវត្តអោយស្របតាម ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

បទប្បញ្ញត្តិផ្ទៃក្នុង

២. នៅខណៈពេលចូលស្ថិតនៅក្នុង ឬ ក៏ចាកចេញពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង បទបញ្ជារបស់ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងការចូល ឬ ចេញដំណើរពីទឹកដីរបស់ខ្លួន នៃក្រុមអាកាសយានិក ឬ ទំនិញ នៅលើអាកាសយាន (រួមមាន បទបញ្ញត្តិទាក់ទិននឹងការចូល ត្រួតពិនិត្យ សន្តិសុខអាកាសចរ អន្តោរប្រវេសន៍ លិខិតឆ្លងដែន គយ និង ចត្តាឡីស័ក ឬ ក្នុងចំពោះបទបញ្ញត្តិប្រៃសណីយ៍) នឹងត្រូវអនុវត្ត ដោយ ឬ ក្នុងនាមអាកាសយានិក ឬ ទំនិញរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

៣. ទំនិញស្ថិតនៅក្នុងការបន្តជើងតាមរយៈទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ និង មិនចេញដំណើរ ពីតំបន់ នៃអាកាសយានដ្ឋានដែលបានបំរុងទុកសំរាប់គោលបំណងមិនទទួលការលើកលែងការត្រួតពិនិត្យ ណាមួយ ចំពោះហេតុផលណាមួយ នៃសន្តិសុខអាកាសចរ ត្រួតពិនិត្យជាតិណាមួយ ការការពារនៃការចូល ដែលខុសច្បាប់ ឬ ស្ថិតនៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស ។

មាត្រា ១៦

ស្ថិតិ

អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវផ្តល់ស្ថិតិដល់អាជ្ញាធរអាកាសចរ នៃភាគី ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នូវស្ថិតិតាមកំណត់ ឬ ក៏ព័ត៌មានប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងៗទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងចរាចរដឹកជញ្ជូន ស្តីពីសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នាទៅតាមការស្នើសុំ ។

មាត្រា ១៧

ការពិគ្រោះយោបល់ និង ការធ្វើវិសោធនកម្ម

១. អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង នឹងត្រូវពិគ្រោះយោបល់ ក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀត នៅពេលណាមួយ ដើម្បីធានាការអនុវត្តន៍អោយស្របតាមខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀង នេះ ។ ប្រសិនបើមានការឯកភាពគ្នា កិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃបរិច្ឆេទ ដែលឆាប់បំផុត ដែលអាចធ្វើទៅបាន ប៉ុន្តែមិនអោយយឺតជាង ៦០ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតបាន ទទួលសំណើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតាមរយៈកំណត់ទូត ឬ តាមរយៈទំនាក់ទំនងដទៃទៀត រួមមានការ ពន្យល់ពីបញ្ហាដែលនឹងត្រូវលើកឡើង ។ នៅពេលដែលកាលបរិច្ឆេទសំរាប់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ត្រូវបាន ឯកភាពគ្នា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលស្នើសុំត្រូវជូនដំណឹងដល់គ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ផងដែរ អំពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និង បញ្ហាដែលនឹងត្រូវលើកឡើង ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយអាច

បគវៈប្រកាស្តីប្រកាស

ចូលរួមនៅពេលដែលកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ត្រូវបានបញ្ចប់ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ត្រូវបាន ជូនដំណឹង អំពីលទ្ធផល ព្រមទាំងអ្នកទទួលដឹកនាំទុកឯកសារផងដែរ ។

២. ប្រសិនបើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ១ ភាគ ៣ យល់ថា មានបំណងធ្វើវិសោធនកម្មខ្លឹមសារណាមួយនៃ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពួកគេមានសិទ្ធិ ដោយស្មើសុំទៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន មិនអោយហួសពី ១២ ខែ ក្រោយពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ដោយបង្កើតអោយមានកិច្ចប្រជុំនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ទាំងអស់ ដើម្បីពិនិត្យពិចារណាវិសោធនកម្មណាមួយ ដែលពួកគេស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ ។ វិសោធនកម្មនេះ ប្រសិនបើមានការឯកភាពក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយប្រសិន បើមានការចាំបាច់ក្រោយពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ស្របតាមកថាខ័ណ្ឌនៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅ ពេលដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងលើសពីពាក់កណ្តាល បានដកស្រង់សិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចុប័ននៃវិសោធន កម្មនេះរបស់ពួកគេ ។

៣. ប្រសិនបើមានការបញ្ចប់នៃអនុសញ្ញាពហុភាគីទូទៅណាមួយ ពាក់ព័ន្ធការដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវ អាកាសអន្តរជាតិ ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ជាសមាជិក កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានកែតម្រូវ ដើម្បីអោយស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៨

ដំណោះស្រាយជម្លោះ

ខ្លឹមសារនៃពិធីសារអាស៊ាន ស្តីពីយន្តការដោះស្រាយជម្លោះអោយបានប្រសើរធ្វើនៅរៀងចន្ទន៍ សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ និង វិសោធនកម្មត្រូវ អនុវត្តទៅលើជម្លោះ ដែលកើតឡើងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ១៩

ទំនាក់ទំនងជាមួយកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀត

១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ វិធានការណាមួយ ដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងមិនត្រូវអោយប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងស្ថិតក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលនៅជាធរមាន ឬ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលពួកគេជាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង លើកលែងតែមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ ។

បទប្បញ្ញត្តិផ្ទៃក្នុង

២. គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដែលនឹងត្រូវមិនមានសិទ្ធិរើសអើង ឬ ការអនុវត្តន៍សិទ្ធិទាំងនោះ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ស្ថិតនៅក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពី ច្បាប់សមុទ្រ ឆ្នាំ ១៩៨២ ជាពិសេសទាក់ទងសេរីភាពនៃដែនសមុទ្រ សិទ្ធិក្នុងការលើកលែងទោស សិទ្ធិឆ្លង កាត់ដែនសមុទ្រ ការឈប់សំចត នៃនាវា និង អាកាសយាន និង រួមទាំងការជួលនាវា ឬ អាកាសយាន របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

៣. ប្រសិនបើមានភាពផ្ទុយគ្នា រវាងខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង ខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀង សេវាកម្មផ្លូវអាកាសទ្វេភាគី ឬ ពហុភាគី ដែលនៅជាធរមាន (រួមមាន វិសោធនកម្ម) ដែលភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងពីរ ឬ ច្រើនជាជួសមាជិកអាស៊ាន ឬ ដែលមិនត្រូវគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ខ្លឹមសារ ដែលមានដាក់កំរិតតិច ឬ កំរិតសេរីច្រើន ឬ ដែលមិនគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវរក្សាទុក រវាងភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានពិភាក្សា ។ ប្រសិនបើមានខ្លឹមពាក់ព័ន្ធភាពផ្ទុយគ្នា ដែលទាក់ទងនឹង សុវត្ថិភាព ឬ សន្តិសុខអាកាសចរ ខ្លឹមសារ ការដាក់បទបញ្ញត្តិមានកំរិតខ្ពស់ ឬ ខ្លាំងជាងស្តង់ដារសុវត្ថិភាព ឬ សន្តិសុខអាកាសចរ ត្រូវរក្សាទុក ដើម្បីពង្រីកភាពប្រែប្រួលមិនសមហេតុផល ។

មាត្រា ២០

អវសានបញ្ញត្តិ

១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានដកលែងដោយអ្នកទទួលដកលែងដកលកសារ ដែលត្រូវបង្កើតបានជា ឯកសារច្បាប់ផ្លូវការ សំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។

២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។ លិខិតុបករណ៍ ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ត្រូវដកលែងដោយអ្នកទទួលដកលែងដកលកសារ ហើយត្រូវជូនដំណឹងទៅ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អំពីការដកលែងដកលកសារនេះ ។

៣. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកលែងដកលកសារលិខិតុបករណ៍ផ្តល់ សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី ៣ ជាមួយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន និង ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែល គ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់បានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៤. ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ ការអនុវត្តន៍ពិធីសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូល ជាធរមាននៅពេលដែលការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ដែលមានចែងនៅក្នុងអវសានបញ្ញត្តិនៃ

បទប្បញ្ញត្តិ

ពិធីសារអនុវត្តរៀងៗខ្លួន ។ ខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវអនុវត្តតែលើពិធីសារអនុវត្ត ដែលចូលជា ធរមានក្នុងចំណោមភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ។

៥. អ្នកដកល់ទុកឯកសារត្រូវចាត់ទុកជាអ្នកចុះបញ្ជីការចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសធរកណ្តាល និង លិខិត អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ស្របតាមមាត្រា ៣ (ការចាត់តាំង និង ការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសធរ) នៃកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ ។

៦. នៅពេលដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមានចំពោះគ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ អនុស្សរណៈយោគយល់អាស៊ាន ២០០២ ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ត្រូវទុកជា និរាករណ៍ ។

៧. អ្នកដកល់ទុកឯកសារត្រូវចុះបញ្ជីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះជាបន្ទាន់ជាមួយអង្គការអាកាសធរស៊ីវិល អន្តរជាតិ នៅពេលដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីដែលទទួលបានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួន បានចុះ ហត្ថលេខាកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ តាមផ្លូវអាកាស ។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេស ប៉ុណ្ណោះ ។

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម្រ៊ុយណេដារុសាឡាម

.....

បេហ៊ិន ជាតូ អេប៊ូ ធាតា អេប៊ូខ
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងគមនាគមន៍

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ហៅ ហាវណ្ណាល
រដ្ឋលេខាធិការ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសធរស៊ីវិល

បកប្រែក្រសួងក្រសួងក្រសួង

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសវនាការរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....

យ៉ាសម៉ាន់ ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាល់

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសវនាការរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ

.....

សុមម៉ាត់ ផ្លុលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតុ ស្រី អុន ធី គាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ជាន់ខ្ពស់ ឆេវ៉ាន ស៊ី

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសវនាការរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានដ្រូ អា. មេនដូហ្សា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង ដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

បកស្រាយស្រុកស្រែក

ជូនសម្តេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស្រីលង្កា

.....

អៀង លីម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសម្តេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉េម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសម្តេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមកម្ពុជា

.....

ហុ ថាយ ខុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**ASEAN MULTILATERAL AGREEMENT
ON THE FULL LIBERALISATION OF
AIR FREIGHT SERVICES**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter collectively referred to as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party")

RECALLING the Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II) issued in Bali, Indonesia on 7 October 2003, pursuant to which ASEAN is committed to deepen and broaden its internal economic integration and linkages with the world economy to realise an ASEAN Economic Community;

AFFIRMING the policy agenda for progressive implementation of full liberalisation and integration of air services in ASEAN as laid down in the Action Plan for ASEAN Air Transport Integration and Liberalisation adopted at the Tenth (10th) ASEAN Transport Ministers' (ATM) Meeting on 23 November 2004 in Phnom Penh, Cambodia;

RECALLING the Vientiane Action Programme adopted at the Tenth (10th) ASEAN Summit on 29 November 2004 in Vientiane, Lao PDR, which calls for accelerating open sky arrangements and advancing liberalisation in air transport services, especially air freight services;

RECALLING also the decision of the Tenth (10th) ATM Meeting in Phnom Penh, Cambodia, on 23 November 2004 to adopt the Roadmap for Integration of Air Travel Sector and the Action Plan for ASEAN Air Transport Integration and Liberalisation 2005-2015, which provides strategic actions to further liberalise air services in ASEAN and promotes an enabling environment for a single and unified aviation market in ASEAN;

BEING committed to maintain, further develop and strengthen friendly relations and cooperation between and among their countries;

RECOGNISING that efficient and competitive international air freight services are important to develop trade, benefit consumers, and promote economic growth;

DESIRING to ensure the highest degree of safety and security in international air transport and reaffirm their grave concern about acts or threats against the security of aircraft, which jeopardise the safety of property, adversely affect the operation of air transportation, and undermine public confidence in the safety of civil aviation;

DESIRING to facilitate and enhance air freight services and their related activities, to complement the other transport facilitation and liberalisation efforts in ASEAN;

DESIRING to remove restrictions, on a gradual basis, so as to achieve greater flexibility and capacity in the operation of air freight services in ASEAN with a view to build a single unified aviation market of ASEAN by 2015;

BEING Parties to the Convention on International Civil Aviation, opened for signature at Chicago on 7 December 1944, and desiring to adhere to the principles and provisions of the aforesaid Convention; and

DESIRING to conclude a Multilateral Agreement on the Full Liberalisation of Air Freight Services

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purpose of this Agreement only, unless the context otherwise requires:

1. The term "the Convention" means the Convention on International Civil Aviation opened for signature at Chicago on 7 December 1944, and includes: (i) any amendment that has entered into force under Article 94(a) of the Convention and has been ratified by all the Contracting Parties to this Agreement, and (ii) any Annex or any amendment thereto adopted under Article 90 of the Convention, insofar as such Annexes or amendments are, at any given time, effective for all the Contracting Parties to this Agreement;
2. The term "aeronautical authority" means the Minister responsible for Civil Aviation, or any person or body authorised to perform any functions at present exercisable by him or similar functions;
3. The term "designated airline" means an airline which has been designated and authorised in accordance with Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement;
4. The term "territory" means the land territory, internal waters, territorial sea, archipelagic waters, the seabed and the sub-soil thereof and the airspace above them;
5. The terms "air service", "international air service", and "airline", have the meanings respectively assigned to them in Article 96 of the Convention;

- 6. The term "international air freight services" means all cargo air transportation that passes through the airspace over the territory of more than one ASEAN Member State ;
- 7. The term "tariff" means any fare, rate or charge for the carriage of cargo (excluding mail) in air transportation charged by airlines, including their agents, and the conditions governing the availability of such fare, rate or charge;
- 8. The term "agreed services" means scheduled air freight services performed for the carriage of cargo and/or mail for remuneration or hire on the specified routes;
- 9. The term "stop for non-traffic purposes" means a landing for any purpose other than taking on or discharging cargo and/or mail in international air freight services;
- 10. The term "user charges" means a charge imposed on airlines by the competent authorities, or permitted by them to be imposed, for the provision of airport property or facilities or of air navigation facilities, including related services and facilities for aircraft, their crew and cargo;
- 11. The term "Agreement" means this Agreement, and its Implementing Protocols and any amendments thereto;
- 12. The term "Depository" means the Secretary-General of ASEAN; and
- 13. All references to the singular shall include the plural, and all references to the plural shall include the singular.

**ARTICLE 2
GRANT OF RIGHTS**

1. Each Contracting Party grants to the other Contracting Parties the following rights for the conduct of international air freight services by the designated airlines of the other Contracting Parties:

- a) the right to fly across its territory without landing;
- b) the right to make stops in its territory for non-traffic purposes; and
- c) the rights otherwise specified in this Agreement, including those rights stated in the Implementing Protocols 1 and 2 of this Agreement.

2. Nothing in this Agreement shall be deemed to confer on the airline or airlines of one Contracting Party the right to take on board, in the territory of another Contracting Party, cargo or mail carried for remuneration and destined for another point in the territory of that other Contracting Party.

**ARTICLE 3
DESIGNATION AND AUTHORISATION OF AIRLINES**

1. Each Contracting Party shall have the right to designate as many airlines as it wishes for the purpose of conducting international air freight services in accordance with this Agreement and to withdraw or alter such designation. Such designation shall be transmitted in writing through diplomatic channels to the Depository who shall subsequently inform all the Contracting Parties.

2. On receipt of such a designation, and of application from the designated airline, in the form and manner prescribed for operating authorisation and technical permission, each Contracting Party shall grant the appropriate authorisation and technical permission with minimum procedural delay, provided that:

- a) (i) substantial ownership and effective control of that airline are vested in the Contracting Party designating the airline, nationals of that Contracting Party, or both; or

(ii) subject to acceptance by a Contracting Party receiving such application, the designated airline which is incorporated and has its principal place of business in the territory of the Contracting Party that designates the airline, is and remains substantially owned and effectively controlled by one or more ASEAN Member States and/or its nationals, and the Contracting Party designating the airline has and maintains effective regulatory control; or

(iii) subject to acceptance by a Contracting Party receiving such application, the designated airline is incorporated in and has its principal place of business in the territory of the Contracting Party that designates the airline and the Contracting Party designating the airline has and maintains effective regulatory control of that airline, provided that such arrangements will not be equivalent to allowing airline(s) or its subsidiaries access to traffic rights not otherwise available to that airline(s); and

b) the designated airline is qualified to meet other conditions prescribed under the laws, regulations and rules normally applied to the operation of international air freight services by the Contracting Party considering the application or applications; and

c) the Contracting Party designating the airline is in compliance with the provisions set forth in Article 5 (Safety) and Article 6 (Aviation Security) of this Agreement.

3. The Contracting Parties granting operating authorisations in accordance with paragraph 2 of this Article shall notify such action to the Depository who shall subsequently inform all the Contracting Parties.

**ARTICLE 4
WITHHOLDING, REVOCATION, SUSPENSION AND
LIMITATION OF AUTHORISATION**

1. Each Contracting Party shall have the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations or technical permission referred to in Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement with respect to an airline designated by another Contracting Party, temporarily or permanently where:

- a) the airline has failed to prove that it is qualified under Article 3 paragraphs 2 (a) (i) or (ii) or (iii) as applicable; or
- b) the airline has failed to comply with laws, regulations, and rules referred to in Article 15 (Application of Laws and Regulations) of this Agreement; or
- c) the other Contracting Party is not maintaining and administering the standards as set forth in Article 5 (Safety) of this Agreement.

2. Unless immediate action is essential to prevent further non-compliance with paragraphs 1(b) or 1(c) of this Article, the rights established by this Article shall be exercised only after consultations with the Contracting Party designating the airline, in accordance with the provisions set forth in Article 17 (Consultations and Amendment).

3. A Contracting Party that has exercised its right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations or technical permission of an airline or airlines in accordance with paragraph 1 of this Article shall notify its action to the Depository and the Depository shall subsequently inform all the Contracting Parties.

4. This Article does not limit the rights of any Contracting Party to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations or technical permission of an airline or airlines of the other Contracting Parties in accordance with the provisions of Article 6 (Aviation Security).

**ARTICLE 5
SAFETY**

1. Each Contracting Party shall recognise as valid, for the purpose of operating the air freight services provided for in this Agreement, certificates of airworthiness, certificates of competency, and licences of a designated airline issued, or validated by the Contracting Party that designates that said airline, and still in force, provided that the requirements for such certificates or licences are at least equal to the minimum standards which may be established pursuant to the Convention. Each Contracting Party reserves the right, however, to refuse to recognise as valid for the purpose of flight above its own territory, certificates of competency and licences granted to or validated for its own nationals by another Contracting Party.

2. Each Contracting Party may request consultations concerning the safety and security standards maintained by another Contracting Party relating to aeronautical facilities, air crew, aircraft, and operation of that other Contracting Party's designated airline(s). If, following such consultations, the first Contracting Party finds that the other Contracting Party does not effectively maintain and administer safety and security standards and requirements in these areas that are at least equal to the minimum standards which may be established pursuant to the Convention, the other Contracting Party shall be notified of such findings and the steps considered necessary to conform with these minimum standards; and the other Contracting Party shall take appropriate corrective action. Each Contracting Party reserves the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation or technical

permission of an airline or airlines designated by the other Contracting Party in the event the other Contracting Party does not take such appropriate corrective action within a reasonable time.

**ARTICLE 6
AVIATION SECURITY**

1. In accordance with their rights and obligations under international law, the Contracting Parties reaffirm that their obligation to one another to protect the security of civil aviation against acts of unlawful interference forms an integral part of this Agreement. Without limiting the generality of their rights and obligations under international law, the Contracting Parties shall in particular act in conformity with the provisions of the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft, signed at Tokyo on 14 September 1963, the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970, the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, signed at Montreal on 23 September 1971, as well as any other convention or protocol relating to the security of civil aviation which all the Contracting Parties adhere to.

2. Each Contracting Party shall provide upon request from the other Contracting Parties all necessary assistance to one another to prevent acts of unlawful seizure of civil aircraft and other unlawful acts against the safety of such aircraft, their crew, airports and air navigation facilities, and to address any other threat to the security of civil aviation.

3. The Contracting Parties shall, in their mutual relations, act in conformity with the aviation security provisions established by the International Civil Aviation Organisation and designated as Annexes to the Convention; they shall require that operators of aircraft of their registry, operators of aircraft who have their principal place of business or permanent residence in their territory, and the operators of

airports in their territory act in conformity with such aviation security provisions.

4. Each Contracting Party shall observe the security provisions required by the other Contracting Parties for entry into, departure from, and while within their respective territories and to take adequate measures to protect aircraft and to inspect crew, and their carry-on items, as well as cargo and aircraft stores, prior to and during loading or unloading. Each Contracting Party shall also give positive consideration to any request from another Contracting Party for special security measures to meet a particular threat.

5. When an incident or threat of an incident of unlawful seizure of civil aircraft or other unlawful acts against the safety of crew, aircraft, airports or air navigation facilities occurs, the Contracting Parties shall assist one another by facilitating communications and other appropriate measures intended to terminate rapidly and safely such incident or threat.

6. When a Contracting Party has reasonable grounds to believe that another Contracting Party has departed from the aviation security provisions of this Article, the aeronautical authorities of that Contracting Party may request immediate consultations with the aeronautical authorities of the other Contracting Party. Failure to reach a satisfactory agreement within fifteen (15) days from the date of receipt by the other Contracting Party of such request shall constitute grounds to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation and technical permission of an airline or airlines of that Contracting Party. When required by an emergency, a Contracting Party may take interim action prior to the expiry of fifteen (15) days.

7. Each Contracting Party shall require the airline(s) of another Contracting Party providing service to that Contracting Party to submit a written operator security programme which has been approved by the aeronautical

authority of the Contracting Party of that airline for acceptance.

**ARTICLE 7
TARIFFS**

1. The tariffs to be applied by the designated airline or airlines of a Contracting Party for air services covered by this Agreement shall be established at reasonable levels, due regard being paid to all relevant factors, including interests of users, cost of operation, characteristics of service, reasonable profit, tariffs of other airlines, and other commercial considerations in the market-place.

2. Tariffs charged by airlines shall not be required to be filed with, or approved, by either Contracting Party. However, in the event the national law of a Contracting Party requires prior approval of a tariff, the tariff application shall be dealt with accordingly. In such cases, the principle of reciprocity may be applied by the Contracting Parties concerned at their discretion.

3. The Contracting Parties agree to give particular attention to tariffs that may be objectionable because they appear unreasonably discriminatory, unduly high or restrictive because of the abuse of a dominant position, or artificially low because of direct or indirect governmental subsidy or support or other anti-competitive practices.

4. The Contracting Parties shall ensure that the designated airlines provide the general public with full and comprehensive information on their air fares and rates and the conditions attached in advertisements to the public concerning their fares.

**ARTICLE 8
OPERATION OF LEASED AIRCRAFT**

1 When a designated airline proposes to use an aircraft other than one owned by it on the international air freight

services provided in this Agreement, this would only be done subject to the following conditions:

- a) that such arrangements will not be equivalent to allowing a lessor airline access to traffic rights not otherwise available to that airline;
- b) that the financial benefit to be obtained by the lessor airline will not be dependent on the profit or loss of the operation of the designated airline concerned, and
- c) that the responsibility for the continued airworthiness and the adequacy of operating and maintenance standards of any leased aircraft operated by an airline designated by one Contracting Party will be established in conformity with the Convention.

2. A designated airline is not otherwise prohibited from providing air services using leased aircraft provided that any lease arrangement entered into satisfies the conditions listed in paragraph 1 of this Article.

**ARTICLE 9
COMMERCIAL ACTIVITIES**

1. In accordance with the laws and regulations of the other Contracting Parties, the designated airline of ~~one~~ a Contracting Party shall have the right:

- a) in relation to entry, residence and employment, to bring in and maintain in the territory of the other Contracting Parties managerial and other specialist staff, office equipment and other related equipment and promotional materials required for the operation of international air freight services;

- b) to establish offices in the territory of the other Contracting Party for the purposes of provision, promotion and sale of air services;
- c) to engage in the sale of air services in the territory of the other Contracting Party directly and, at its discretion, through its agents; to sell such air services , and any person shall be free to purchase such services in local currency of that territory or, subject to the national laws and regulations, in freely convertible currencies of other countries;
- d) to convert and remit to the territory of its incorporation, on demand, local revenues in excess of sums locally disbursed. Conversion and remittance shall be permitted promptly without restrictions or taxation in respect thereof at the rate of exchange applicable to current transactions and remittance on the date the airline makes the initial application for remittance. Such conversion and remittance shall be made in accordance with the foreign exchange regulations of the Contracting Party concerned;
- e) to pay for local expenses, including purchases of fuel, in the territories of the other Contracting Parties in local currency. At their discretion, the airline(s) of each Contracting Party may pay for such expenses in the territory of the other Contracting Parties in freely convertible currencies according to local currency regulation.

2. In operating or holding out the authorised services on the agreed routes, the designated airline(s) may, subject to national laws and regulations, enter into cooperative marketing arrangements which may include but are not limited to code-sharing, block-space with:

- a) an airline or airlines of the same Contracting Party;
- b) an airline or airlines of the other Contracting Parties; and
- c) a surface transportation provider of any Contracting Parties

provided that all participants in such arrangements hold the appropriate authorisation and meet the requirements applied to such arrangements.

3. Subject to the national laws, rules and regulations of each Contracting Party, any designated airline(s) and indirect providers of cargo transportation of each Contracting Party shall be permitted without restriction to employ in connection with international air freight services any surface transportation for cargo to or from any points within or outside the territories of the Contracting Parties, including transport to and from all airports with customs facilities, and including, where applicable, the right to transport cargo in bond under applicable laws and regulations. Such cargo, whether moving by surface or by air, shall have access to airport customs processing and facilities. Subject to the national laws, rules and regulations of each Contracting Party, the designated airline(s) may elect to perform their own surface transportation or to provide its through arrangements with other surface carriers, including surface transportation operated by other airlines and indirect providers of cargo transportation. Such intermodal cargo services may be offered at a single, through price for the air and surface transportation combined, provided that shippers are not misled as to the facts concerning such transportation.

**ARTICLE 10
CHANGE OF GAUGE**

1. Each designated airline may on any or all flights on the agreed services and at its option, change aircraft in the

territory of another Contracting Party or at any point along the specified routes, provided that:

- a) aircraft used beyond the point of change of aircraft shall be scheduled in coincidence with the inbound or outbound aircraft, as the case may be; and
- b) in the case of a change of aircraft in the territory of another Contracting Party and where more than one aircraft is allowed to operate beyond the point of change, not more than one such aircraft may be of equal size and none may be larger than the aircraft used on the third and fourth freedom sector, provided that the total authorised capacity of all the outbound aircraft, when combined together, shall not be more than the total capacity of the aircraft arriving at the point of change of gauge.

2. For the purpose of change of gauge operations, a designated airline may use its own equipment and, subject to national laws, rules and regulations, leased equipment, and may operate under commercial arrangements with another airline.

3. A designated airline may use different or identical flight numbers for the sectors of its change of aircraft operations.

**ARTICLE 11
USER CHARGES**

1. No Contracting Party shall impose or permit to be imposed on the designated airlines of another Contracting Party user charges higher than those imposed on its own airlines operating similar international air freight services.

2. Each Contracting Party shall encourage consultations on user charges between its competent charging authorities

and airlines using the services and facilities provided by those charging authorities, where practicable through those airlines' representative organisations. Reasonable notice of any proposals for changes in user charges should be given to such users to enable them to express their views before changes are made. Each Contracting Party shall further encourage its competent charging authorities and such users to exchange appropriate information concerning user charges.

**ARTICLE 12
CUSTOMS DUTIES**

1. Each Contracting Party shall on the basis of reciprocity exempt a designated airline of any other Contracting Party to the fullest extent possible under its national laws, rules and regulations from customs duties, excise taxes, inspection fees and other national duties and charges on aircraft, fuel, ground equipment, lubricating oils, consumable technical supplies, spare parts including engines, regular aircraft equipment, aircraft stores and other items, such as printed air waybills, any printed material which bears the insignia of the company printed thereon and usual publicity material distributed free of charge by that designated airline, intended for use or used solely in connection with the operation or servicing of aircraft of the designated airline of such other Contracting Party operating the agreed services.

2. The exemptions granted by this Article shall apply to the items referred to in paragraph 1:

- a) introduced into the territory of the Contracting Party by or on behalf of the designated airline of another Contracting Party;
 - b) retained on board aircraft of the designated airline of one Contracting Party upon arrival in or leaving the territory of another Contracting Party;
- or

- c) taken on board aircraft of the designated airline of one Contracting Party in the territory of another Contracting Party and intended for use in operating the agreed services

whether or not such items are used or consumed wholly within the territory of the Contracting Party granting the exemption, provided the ownership of such items is not transferred in the territory of the said Contracting Party.

3. The regular airborne equipment, as well as the materials and supplies normally retained on board the aircraft of a designated airline of any Contracting Party, may be unloaded in the territory of another Contracting Party only with the approval of the customs authorities of that territory. In such case, they may be placed under the supervision of the said authorities up to such time as they are re-exported or otherwise disposed of in accordance with customs regulations.

4. The exemptions provided by this Article shall also be available where the designated airline(s) of one Contracting Party has contracted with another designated airline, which similarly enjoys such exemptions from another Contracting Party or Contracting Parties, for the loan or transfer in the territory of the other Contracting Party or Contracting Parties of the items specified in paragraph 1 of this Article.

**ARTICLE 13
FAIR COMPETITION**

Each Contracting Party agrees:

- a) that each designated airline shall have a fair and equal opportunity to compete in providing the international air freight services governed by this Agreement, and

b) to take action to eliminate all forms of discrimination and/or anti-competitive practices by that Contracting Party and/or its designated airlines that it deems to adversely affect the competitive position of a designated airline of any other Contracting Party.

**ARTICLE 14
SAFEGUARDS**

1. The Contracting Parties agree that the following airline practices may be regarded as possible anti-competitive practices that may merit closer examination:

- a) charging fares and rates on routes at levels which are, in the aggregate, insufficient to cover the costs of providing the international air freight services to which they relate;
- b) the addition of excessive capacity or frequency of international air freight services;
- c) the practices in question are sustained rather than temporary;
- d) the practices in question have a serious negative economic effect on, or cause significant damage to another airline;
- e) the practices in question reflect an apparent intent or have the probable effect, of crippling, excluding or driving another airline from the market; and
- f) behaviour indicating an abuse of dominant position on the route.

2. If the aeronautical authorities of one Contracting Party consider that an operation or operations intended or conducted by the designated airline of another Contracting

Party may constitute unfair competitive behaviour in accordance with the indicators listed in paragraph 1, or any discrimination by means of undue state aid and/or subsidy by that other Contracting Party, they may request consultations in accordance with Article 17 (Consultations and Amendment) with a view to resolving the problem. Any such request shall be accompanied by notice of the reasons for the request, and the consultations shall begin within fifteen (15) days of the receipt of such request.

3. If the Contracting Parties fail to reach a resolution of the problem through consultations, any Contracting Party may invoke the dispute resolution mechanism under Article 18 (Settlement of Disputes) to resolve the dispute.

4. The grant of state aid and/or subsidy shall be transparent among the Contracting Parties, and shall not distort competition among the designated airlines of the Contracting Parties. The Contracting Parties concerned shall furnish other interested Contracting Parties, upon their requests, with complete information on such grant and any revision to or extension of such grant. Such information shall be treated with the utmost sensitivity and confidentiality.

**ARTICLE 15
APPLICATION OF LAWS AND REGULATIONS**

1. While entering, within, or leaving the territory of one Contracting Party, its laws, regulations and rules relating to the operation and navigation of aircraft shall be complied with by the airlines designated by any other Contracting Party.

2. While entering, within, or leaving the territory of one Contracting Party, its laws, regulations and rules relating to the admission to or departure from its territory of crew or cargo on aircraft (including regulations relating to entry, clearance, aviation security, immigration, passports, customs and quarantine or, in the case of mail, postal regulations)

shall be complied with by, or on behalf of, such crew or cargo of the airlines of any other Contracting Party.

3. Cargo in transit through the territory of any Contracting Party and not leaving the area of the airport reserved for such purpose shall not undergo any examination except for reasons of aviation security, narcotics control, prevention of illegal entry or in special circumstances.

**ARTICLE 16
STATISTICS**

The aeronautical authority of each Contracting Party shall provide the aeronautical authorities of the other Contracting Parties, upon request, with periodic statistics or other similar information relating to the traffic carried on the agreed services.

**ARTICLE 17
CONSULTATIONS AND AMENDMENT**

1. The aeronautical authorities of the Contracting Parties shall consult with one another from time to time with a view to ensuring the implementation of, and satisfactory compliance with, the provisions of this Agreement. Unless otherwise agreed, such consultations shall begin at the earliest possible date, but not later than sixty (60) days from the date the other Contracting Party or Parties receive, through diplomatic or other appropriate channels, a written request, including an explanation of the issues to be raised. When the date for consultations has been agreed, the requesting Contracting Party shall also notify all the other Contracting Parties of the consultations and the issues to be raised. Any Contracting Party may attend. Once the consultations have been concluded, all the Contracting Parties as well as the Depository shall be notified of the results.

2. If one third of the Contracting Parties consider it desirable to amend any provision of this Agreement, they shall be entitled, by request addressed to the Secretary-General of ASEAN, given not earlier than twelve (12) months after the entry into force of this Agreement, to call a meeting of all the Contracting Parties in order to consider any amendments which they may propose to this Agreement. Such amendment, if agreed among all the Contracting Parties and if necessary after consultations in accordance with paragraph 1 of this Article, shall come into effect when more than half of the Contracting Parties have deposited their Instruments of Ratification or Acceptance of such amendment.

3. In the event of the conclusion of any general multilateral convention concerning international air freight services by which all the Contracting Parties become bound, this Agreement shall be so modified as to conform with the provisions of such convention.

**ARTICLE 18
SETTLEMENT OF DISPUTES**

The provisions of the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism, done at Vientiane, Lao PDR, on 29 November 2004 and any amendment thereto, shall apply to disputes arising under this Agreement.

**ARTICLE 19
RELATIONSHIP TO OTHER AGREEMENTS**

1. This Agreement or any actions taken thereto shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties under any existing agreements or international conventions to which they are also Contracting Parties, except as provided in paragraph 3 of this Article.

2. Nothing in this Agreement shall prejudice the rights or the exercise of these rights by any Contracting Party under

the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 1982, in particular with regard to freedom of the high seas, rights of innocent passage, archipelagic sea lanes passage or transit passage of ships and aircraft, and consistent with the Charter of the United Nations.

3. In the event of any inconsistency between a provision of this Agreement and a provision of any existing bilateral or multilateral air services agreement(s) (including any amendments thereto), by which two or more of the ASEAN Member States are bound or which is not covered by this Agreement, the provision which is less restrictive or more liberal or which is not covered by this Agreement, shall prevail between the said Contracting Parties. If the inconsistency concerns provisions relating to safety or aviation security, the provisions prescribing a higher or more stringent standard of safety or aviation security shall prevail to the extent of the inconsistency.

**ARTICLE 20
FINAL PROVISIONS**

1. This Agreement shall be deposited with the Depository who shall promptly furnish a certified true copy thereof to each Contracting Party.

2. This Agreement is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with Depository who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

3. This Agreement shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified, or accepted it.

4. Subject to paragraph 3 of this Article, the Implementing Protocols of this Agreement shall enter into force upon

ratification or acceptance as set out in the "Final Provisions" of each of the respective Implementing Protocol(s). The provisions of this Agreement shall only apply in respect of the Implementing Protocol that has entered into force among the Contracting Parties that have ratified or accepted it.

5. The Depository shall maintain a centralised register of airline designations and operating authorisation in accordance with Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement.

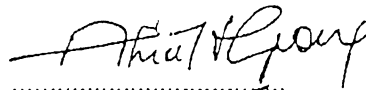
6. When this Agreement has entered into force for all the Contracting Parties, the 2002 ASEAN Memorandum of Understanding on Air Freight Services shall cease to have effect.

7. The Depository shall register this Agreement with the International Civil Aviation Organisation as soon as it enters into force.

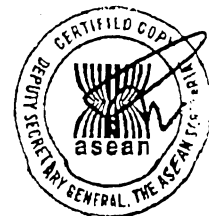
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed this ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalisation of Air Freight Services.

DONE at **Manila, Philippines**, this ~~20th~~ day of ~~...~~ **May**,..... in the Year **Two Thousand and Nine**, in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

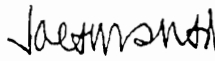

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

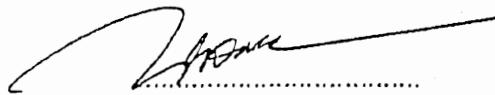
JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

For the Lao People's Democratic Republic:

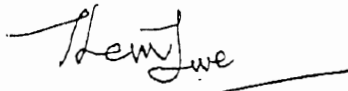
SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

For Malaysia:

DATO' SRI ONG TEE KEAT
Minister of Transport

For the Union of Myanmar:

MAJOR GENERAL THEIN SWE
Minister for Transport

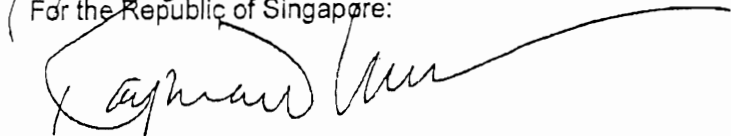

For the Republic of the Philippines:

.....
LEANDRO R. MENDOZA
Secretary of Transportation and Communications

For the Republic of Singapore:

.....
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

.....
SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

.....
HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

បទប្បញ្ញត្តិ

ពិធីសារទី ១

ស្តីពី ការចំណាត់ចែងវិធានការទី៣ ទី៤ និង ទី៥

ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានចាត់តាំងនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រិយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជា រដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ(អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះ តទៅមានឈ្មោះក្នុង លក្ខណៈរួមថាជា "បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង" ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថាជា "ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង") ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្ម ដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុង ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះថា ជា "កិច្ចព្រមព្រៀង") ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពី ការជំរុញសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ច រដ្ឋសមាជិកពីរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់ នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស សំដៅសំរេចបានសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០០៨ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

**មាត្រា ១
និយមន័យ**

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ពាក្យ "សិទ្ធិចរាចរទី៥" មានន័យថា ចំណុចកណ្តាល និង ចំណុច ឯនាយ សិទ្ធិចរាចរទី ៥ ដែលបានប្រតិបត្តិការទូទាំងក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

គតិប្រកាស

មាត្រា ២

ផ្លូវហោះហើរ និង សិទ្ធិធ្វើចរាចរ

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានចាត់តាំងជាមួយអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ដោយប្រើប្រាស់សិទ្ធិចរាចរទី៣ ទី៤ និង ទី៥ ពេញលេញ ។

២. ថ្វីបើមានកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិផ្ទុកឡើង ឬ ដាក់ចុះ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដែលបានដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ សំរាប់យកកំរៃ ហើយចេញដំណើរឆ្ពោះទៅ ឬ មកពីចំណុចនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីក្រៅកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ឬ រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកអាស៊ានត្រូវគោរពតាមកិច្ចព្រមព្រៀង រវាង អាជ្ញាធរអាកាសចរពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៣

ចំណុះដឹកជញ្ជូន និង ចំនួនលើហោះហើរ

មិនមានការកំរិតទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ចំនួនជើងហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២ ។

មាត្រា ៤

ការបញ្ជាក់ចំណុចជាតំណក់

១. ចំណុចដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ២ មានដូចខាងក្រោម ៖

- ប៊្រុយណេដារូសាឡាម ៖ បានដាសារីបេហ្គាវ៉ាន់
- កម្ពុជា ៖ ភ្នំពេញ
- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ បាតាំ បាលីកប៉ាប៉ាន់ ប៊ីយ៉ាក់ ម៉ាកាសារ ម៉ាណាដូ ប៉ាលីមប៉ាំង ប៉ុនទីយ៉ាណាក់
- ឡាវ ៖ វៀងចន្ទន៍ លួងផាបាង ប៉ាក់សេ
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ កូឡាឡាំពួរ
- មីយ៉ាន់ម៉ា ៖ យ៉ុងហ្គោន ម៉ាន់ដាឡេ

ប្រតិបត្តិការ

- ហ្វីលីពីន ៖ ក្លាក សុប៊ិច សេប៊ូ ដារ៉ោ អាយឡាយឡូ ឡារ៉ា អាក
- សិង្ហបុរី ៖ សិង្ហបុរី
- ថៃឡង់ដ៍ ៖ បាងកក ឆៀងម៉ៃ ហាតយ៉ៃ ខុនខៀន ភូកៀត អ៊ុយតាប៉ាវ
អ៊ុយបុនរ៉ាតតាថានី
- ទៀតណាម ៖ ហាណូយ ដាលាំង ហូជីមិញស៊ីតធី ជូឡាយ

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអាចចាត់តាំងចំណុចបន្ថែម ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានស្ម័គ្រចិត្ត ។ ការចាត់តាំងនេះ ត្រូវបានបញ្ជូនតាមកំណត់ទូតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអ្នកទទួលដឹកនាំទុកឯកសារ ហើយអ្នកទទួលដឹកនាំទុកឯកសារត្រូវជូនដំណឹងទៅគ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៥
ភារកិច្ចនៃប្រតិបត្តិការ

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗអាចជ្រើសរើសជំរើសរបស់ខ្លួន ឬ ជ្រើសរើសការហោះហើរទាំងអស់ ៖

- ក. ប្រតិបត្តិការហោះហើរក្នុងទិសដៅតែម្ខាង ឬ ទាំងសងខាង ។
- ខ. ចំនួនជើងហោះហើរផ្សេងៗបញ្ចូលគ្នា ដោយធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយានតែមួយ ។
- គ. បំរើអោយចំណុចកណ្តាល និង ចំណុចឆនាយ និង ចំណុចនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនៅលើផ្លូវហោះហើរ នៅក្នុងលក្ខណៈប្រើប្រាស់សិទ្ធិបញ្ចូលគ្នា ឬ ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិតាមលំដាប់ណាមួយ ។
- ឃ. លប់ចោលឈប់ប្រតិបត្តិការនៅចំណុចណាមួយ ឬ ចំណុចផ្សេងៗ
- ង. ផ្ទេរការធ្វើចរាចរពីអាកាសយានណាមួយទៅអាកាសយានផ្សេងទៀតនៅចំណុចណាមួយនៅលើផ្លូវហោះហើរ ។

ដោយមិនកំរិតលើទិសដៅ ឬ ភូមិសាស្ត្រ ហើយមិនមានការបាត់បង់សិទ្ធិធ្វើចរាចរ ដែលអនុញ្ញាតក្រោមច្បាប់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ លុះត្រាតែសេវាកម្មនេះធ្វើឡើងពីចំណុចមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦

ការឯកភាពកម្មវិធីហោះហើរ និង លើកហោះហើរបន្ថែម

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗតំរូវអោយដាក់ជូនកម្មវិធីហោះហើរជាក់ស្តែងទៅអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដើម្បីសុំការឯកភាពយ៉ាងតិចបំផុត ៣០ ថ្ងៃ មុនប្រតិបត្តិការសេវាកម្មឯកភាព។ ការកែតំរូវណាមួយត្រូវធ្វើការដាក់ជូន ដើម្បីពិនិត្យពិចារណា យ៉ាងតិចបំផុត ១៥ ថ្ងៃ មុនធ្វើប្រតិបត្តិការ ។

២. ចំពោះជើងហោះហើរបន្ថែម ដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ មានបំណងធ្វើប្រតិបត្តិការលើសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នា ខាងក្រៅកម្មវិធីហោះហើរដែលបានព្រមព្រៀង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត។ ការស្នើសុំនេះ ជាធម្មតាត្រូវដាក់ជូនយ៉ាងតិចបំផុត ៤ ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការងារ មុនធ្វើប្រតិបត្តិការហោះហើរនេះ។

មាត្រា ៧

អវសានបញ្ញត្តិ

១. ពិធីសារនេះ ត្រូវដកល់ទុកនៅអ្នកទទួលទុកឯកសារ ដែលឯកសារនេះបង្កើតបានជាឯកសារចម្លងផ្លូវការសំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ។

២. ពិធីសារនេះ ត្រូវយោងលើសច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័នកិច្ចព្រមព្រៀង។ លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ត្រូវដកល់ទុកនៅអ្នកទទួលទុកឯកសារ ហើយអ្នកទទួលទុកឯកសារ ត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការដកល់ទុកឯកសារនេះ។

៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី ៣ នៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយមានប្រសិទ្ធិភាព ចំពោះតែភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ប៉ុណ្ណោះ។ ចំពោះភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ លើពិធីសារនេះ ក្រោយពីការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី ៣ ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង។

បទប្បញ្ញត្តិ

៤. វិសោធនកម្មណាមួយទៅលើខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ ត្រូវមានការយល់ព្រមពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៧ (ការពិគ្រោះយោបល់ និង ការធ្វើវិសោធនកម្ម) នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខី ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើ ពិធីសារទី ១ ស្តីពីសិទ្ធិចរាចរទី៣ ទី៤ និង ទី៥ ដោយមិនកំណត់ រវាងបណ្តាចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទច្បាប់ដើមភាសាអង់គ្លេសប៉ុណ្ណោះ ។

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

ប៊េហ្វីន ជាតូ អាម៉ូ ធាកា អាម៉ូខ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងធម្មនាគមន៍

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ម៉ៅ ហាវណ្ណាល់
រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋកម្ពុជា

.....

យ៉ាសម៉ាង ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាល់
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បក្សប្រឹក្សានៃគណៈ

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យជាមានិតធុន

.....

សុបហ៊ុត ផលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និងសំណង់

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជានុ ស្រី អុន ធី គាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ជាន់ខ្ពស់ ចៀន ស្រី

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានជ្រូ អា. មេនជុហ្សា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស៊ីឡូប៊ូរី

.....

អ៊ែល លីម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បទប្បញ្ញត្តិ

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមច្បាប់កម្ពុជា

.....

ហុ ថា ឌុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 1
ON UNLIMITED THIRD, FOURTH AND FIFTH FREEDOM
TRAFFIC RIGHTS AMONG DESIGNATED POINTS
IN ASEAN**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Full Liberalisation of Air Freight Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air freight services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2008,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol, the term “fifth (5th) freedom traffic rights” means intermediate and beyond fifth (5th) freedom traffic rights which are to be operated wholly within ASEAN.

Article 2 – Routing & Traffic Rights

1. The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate international air freight services among designated points with international airports with full third (3rd), fourth (4th) and fifth (5th) freedom traffic rights.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the right to take on board or put down, in the territory of any other Contracting Party cargo or mail carried for remuneration and destined for or coming from points in the territory of any non-Contracting Party or non-ASEAN Member States, shall be subject to the agreement between the aeronautical authorities of the Contracting Parties concerned.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air freight services operated under this Protocol as provided in Article 2.

Article 4 – Specification of Points

1. The designated points of the Contracting Parties as mentioned in Article 2 are listed below:

- Brunei Darussalam : Bandar Seri Begawan
- Cambodia : Phnom Penh

Indonesia	:	Batam, Balikpapan, Biak, Makassar, Manado, Palembang, Pontianak
Lao PDR	:	Vientiane, Luang Phabang, Pakse
Malaysia	:	Kuala Lumpur
Myanmar	:	Yangon, Mandalay
Philippines	:	Clark, Subic, Cebu, Davao, Iloilo, Laoag
Singapore	:	Singapore
Thailand	:	Bangkok, Chiang Mai, Hat Yai, Khon Kaen, Phuket, U-Tapao, Ubon Ratchathani
Viet Nam	:	Ha Noi, Da Nang, Ho Chi Minh City, Chu Lai

2. The Contracting Parties may designate additional points on a voluntary basis. Such designation shall be transmitted in writing through diplomatic channels to the Depository and the Depository shall notify all the other Contracting Parties.

Article 5 - Operational Flexibility

Each designated airline may, on any or all flights and at its option:

- a. operate flights in either or both directions;
- b. combine different flight numbers within one aircraft operation;

- c. serve intermediate, and beyond points and points in the territories of the Contracting Parties on the routes in any combination and in any order;
- d. omit stops at any point or points; and
- e. transfer traffic from any of its aircraft to any of its other aircraft at any point on the routes,

without directional or geographic limitation and without loss of any right to carry traffic otherwise permissible under this Agreement; provided that the service serves from a point in the territory of the Contracting Party designating the airline.

Article 6 - Timetable Approval and Supplementary Flights

1. The designated airline(s) of each Contracting Party may be required to submit its envisaged flight schedules for approval to the aeronautical authorities of the other Contracting Party at least thirty (30) days prior to the operation of the agreed services. Any modification thereof shall be submitted for consideration at least fifteen (15) days prior to the operation.

2. For supplementary flights which the designated airline(s) of one Contracting Party wishes to operate on the agreed services outside the approved timetable, that airline must request prior permission from the aeronautical authorities of the other Contracting Party. Such requests shall usually be submitted at least four (4) working days prior to the operation of such flights.

Article 7 - Final Provisions

1. This Protocol shall be deposited with the Depository who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.

2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Depository who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

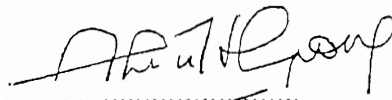
3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the Protocol shall enter into force on the date of the deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.

4. Any amendment to the provisions of this Protocol shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 17 (Consultations and Amendment) of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed Protocol 1 on Unlimited Third, Fourth and Fifth Freedom Traffic Rights among Designated Points in ASEAN.

DONE at **Manila, Philippines**, this 20th day of May..... in the Year **Two Thousand and Nine**....., in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

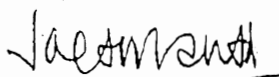

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

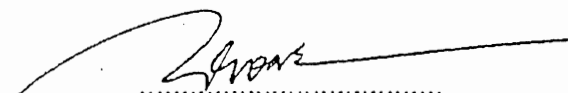
JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

For the Lao People's Democratic Republic:

SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

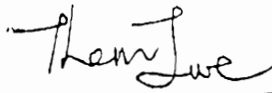
For Malaysia:

DATO' SRI ONG TEE KEAT
Minister of Transport

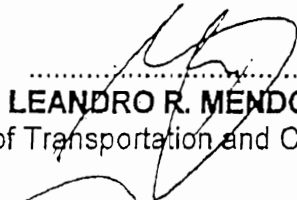

For the Union of Myanmar:

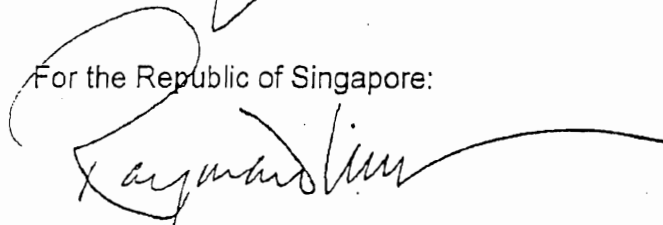
MAJOR GENERAL THEIN SWE
Minister for Transport

For the Republic of the Philippines:

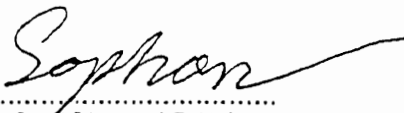
LEANDRO R. MENDOZA
Secretary of Transportation and Communications

For the Republic of Singapore:

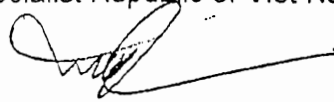
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

ក មកពីរាជកិច្ចលេខ ១៣

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០២១១/០០២

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាការូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិវិធីនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៨ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុវត្តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ានស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញ
ស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ
តាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី
អាស៊ានស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦**

មាត្រា ១.-

អនុវត្តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ានស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញ
នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី
អាស៊ានស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦ ដែលបានចុះ
ហត្ថលេខានៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន នាថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយដែល
មានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង
និងពិធីសារនេះ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ពល. ១១០២.១៣៤

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា

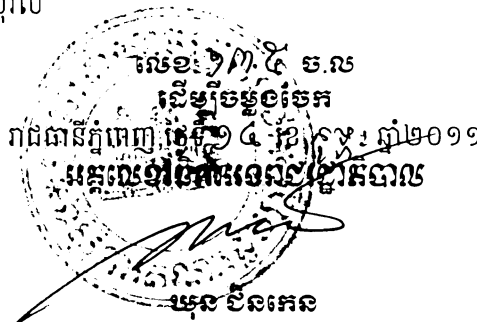
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋលេខាធិការអាកាសចរស៊ីវិល

ហត្ថលេខា

ម៉ៅ ហានណ្ណាល

2/26

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេវាភ្នាក់ងារបន្ថែមកម្មពេញលេញ
នៃសេវាកម្មជីកជម្រកនិងការសម្របសម្រួលអាគារ
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២**

និង

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេវាកម្មជីកជម្រកអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាគារ
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦**

បទប្បញ្ញត្តិ

តំបន់សេរី ២

ស្តីពីការមិនគំរាមសិទ្ធិចរាចរណ៍ ទី៤ និង ទី៥

គ្រប់ចំណុចទាំងអស់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការស្តីពីការមិនគំរាមសិទ្ធិចរាចរណ៍

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកអាស៊ាននៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះក្នុងលក្ខណៈរួមថាជា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថាជា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះ តទៅមានឈ្មោះថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការជំរុញសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋជាសមាជិកពិរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសសំដៅសំរេចបានសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០០៨ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

**មាត្រា ១
និយមន័យ**

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ពាក្យ “សិទ្ធិចរាចរទី៥” មានន័យថា ចំណុចកណ្តាល និង ចំណុចឯនាយ សិទ្ធិចរាចរទី ៥ ដែលបានប្រតិបត្តិការទូទាំងក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២

ផ្លូវហោះហើរ និង សិទ្ធិធ្វើចរាចរ

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ក្នុងចំណោមគ្រប់ចំណុចទាំងអស់ជាមួយអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ជាមួយសិទ្ធិចរាចរទី៣ ទី៤ និង ទី៥ ពេញលេញនៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨ ។

២. ថ្វីបើកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិផ្គុំឡើង ឬ ដាក់ចុះ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដែលបានដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ សំរាប់ធ្វើការយកកំរៃ ហើយចេញដំណើរឆ្ពោះទៅ ឬ មកពីចំណុចនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីក្រៅកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ឬ រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកអាស៊ានត្រូវគោរពតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាង អាជ្ញាធរអាកាសចរពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៣

ចំនួនដឹកជញ្ជូន និង ចំនួនហោះហើរ

មិនមានការកំរិតទៅលើចំនួនដឹកជញ្ជូន ចំនួនដើរហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ។

មាត្រា ៤

ភាពបត់បែននៃប្រតិបត្តិការ

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗអាចជ្រើសរើសជំរើសរបស់ខ្លួន ឬ ជ្រើសរើសការហោះហើរទាំងអស់ ៖

- ក. ប្រតិបត្តិការហោះហើរក្នុងទិសដៅតែម្ខាង ឬ ទាំងសងខាង ។
- ខ. ចំនួនដើរហោះហើរផ្សេងៗបញ្ចូលគ្នា ដោយធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយានតែមួយ ។
- គ. បំរើអោយចំណុចកណ្តាល និង ចំណុចឆនាយ និង ចំណុចនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនៅលើផ្លូវហោះហើរ នៅក្នុងលក្ខណៈប្រើប្រាស់សិទ្ធិបញ្ចូលគ្នា ឬ ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិតាមសំដាប់ណាមួយ ។
- ឃ. លប់ចោលឈប់ប្រតិបត្តិការនៅចំណុចណាមួយ ឬ ចំណុចផ្សេងៗ
- ង. ផ្ទេរការធ្វើចរាចរពីអាកាសយានណាមួយទៅអាកាសយានផ្សេងទៀតនៅចំណុចណាមួយនៅលើផ្លូវហោះហើរ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

ដោយមិនកំរិតលើទិសដៅ ឬ ភូមិសាស្ត្រ ហើយមិនមានការបាត់បង់សិទ្ធិធ្វើចរាចរ ដែលអនុញ្ញាត ក្រោមច្បាប់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ លុះត្រាតែសេវាកម្មនេះធ្វើឡើងពីចំណុចមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ។

មាត្រា ៥

ការឯកភាពកម្មវិធីហោះហើរ និង លើកហោះហើរបន្ថែម

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវអោយដាក់ជូនកម្មវិធី ហោះហើរជាក់ស្តែងទៅអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដើម្បីសុំការឯកភាពយ៉ាង តិចបំផុត ៣០ ថ្ងៃ មុនប្រតិបត្តិការសេវាកម្មឯកភាព។ ការកែតម្រូវណាមួយត្រូវធ្វើការដាក់ជូន ដើម្បីពិនិត្យពិចារណា យ៉ាងតិចបំផុត ១៥ ថ្ងៃ មុនធ្វើប្រតិបត្តិការ ។

២. ចំពោះជើងហោះហើរបន្ថែម ដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង មួយ មានបំណងធ្វើប្រតិបត្តិការលើសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នា ខាងក្រៅកម្មវិធីហោះហើរដែលបានព្រម ព្រៀង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ផ្សេងទៀត ។ ការស្នើសុំនេះ ជាធម្មតាត្រូវដាក់ជូនយ៉ាងតិចបំផុត ៤ ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការងារ មុនធ្វើប្រតិបត្តិការ ការហោះហើរនេះ ។

មាត្រា ៦

អវសានបញ្ញត្តិ

១. ពិធីសារនេះ ត្រូវដកល់ទុកនៅអ្នកទទួលទុកឯកសារ ដែលឯកសារនេះបង្កើតបានជាឯកសារចំលង ផ្លូវការសំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។

២. ពិធីសារនេះ ត្រូវយោងលើសច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានផ្តល់ សច្ចាប័នកិច្ចព្រមព្រៀង ។ លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ត្រូវដកល់ទុកនៅអ្នកទទួលទុក ឯកសារ ហើយអ្នកទទួលទុកឯកសារ ត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការដកល់ទុកឯកសារ នេះ ។

៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិត ទទួលស្គាល់ទី ៣ ជាមួយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយមានប្រសិទ្ធិភាពចំពោះតែភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង

បតវ័យស្រុកភ្នំគោក

ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ លើពិធីសារនេះ ក្រោយពីការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី ៣ ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទ នៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។

៤. វិសោធនកម្មណាមួយទៅលើខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ ត្រូវមានការយល់ព្រមពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចដែលបានផ្តល់ស្ថិតនៅក្រោមមាត្រា ១៧ (ការពិគ្រោះយោបល់ និង វិសោធនកម្ម) នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខី ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើ ពិធីសារទី២ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី៣ ទី៤ និង ទី៥ រវាងបណ្តាចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

ធ្វើនៅម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេសប៉ុណ្ណោះ ។

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

ប៉េហ៊ិន ជាតូ អាម៉ូ ធាក អាម៉ូខ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ម៉ៅ ហាវណ្ណារ៉ាវ
រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋកម្ពុជា

.....

យ៉ាសម៉ាត់ ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាត់
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បកប្រែស្រុកខ្មែរ

ជូនបុរេអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

សូមហ៊ុន ផលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនបុរេអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតុ ស្រី អុន ធី គាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនបុរេអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពវ៊ីយ៉ាង់

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ ជាន់ខ្ពស់ ឆេវ៉ាន សេ

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនបុរេអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានជ្រូ អា. មេនដូហ្សា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

ជូនបុរេអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស្លូវ៉ាគី

.....

អ៊ែម លីម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បកប្រែប្រែប្រែប្រែប្រែ

ជូនសេចក្តីណែនាំអំពីការងារ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសេចក្តីណែនាំអំពីការងារ នៃសភាព្រឹទ្ធសភាពសម្រាប់សមាជិកសភា

.....

ហុ ថា ឌុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 2
ON UNLIMITED THIRD, FOURTH AND FIFTH FREEDOM
TRAFFIC RIGHTS AMONG ALL POINTS WITH
INTERNATIONAL AIRPORTS IN ASEAN**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" and individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Full Liberalisation of Air Freight Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air freight services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2008;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol, the term "fifth (5th) freedom traffic rights" means intermediate and beyond fifth (5th)

freedom traffic rights which are to be operated wholly within ASEAN.

Article 2 – Routing and Traffic Rights

1. The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate international air freight services among all points with international airports with full third (3rd), fourth (4th) and fifth (5th) freedom traffic rights by 31 December 2008.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the right to take on board or put down, in the territory of any other Contracting Party cargo or mail carried for remuneration and destined for or coming from points in the territory of any non-Contracting Party or non-ASEAN Member States, shall be subject to the agreement between the aeronautical authorities of the Contracting Parties concerned.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air freight services operated under this Protocol.

Article 4 – Operational Flexibility

Each designated airline may, on any or all flights and at its option:

- a. operate flights in either or both directions;
- b. combine different flight numbers within one aircraft operation;
- c. serve intermediate, and beyond points and points in the territories of the Contracting Parties on the routes in any combination and in any order;

- d. omit stops at any point or points; and
- e. transfer traffic from any of its aircraft to any of its other aircraft at any point on the routes,

without directional or geographic limitation and without loss of any right to carry traffic otherwise permissible under this Agreement; provided that the service serves from a point in the territory of the Contracting Party designating the airline.

Article 5 – Timetable Approval and Supplementary Flights

1. The designated airline(s) of each Contracting Party may be required to submit its envisaged flight schedules for approval to the aeronautical authorities of the other Contracting Party at least thirty (30) days prior to the operation of the agreed services. Any modification thereof shall be submitted for consideration at least fifteen (15) days prior to the operation.

2. For supplementary flights which the designated airline(s) of one Contracting Party wishes to operate on the agreed services outside the approved timetable, that airline must request prior permission from the aeronautical authorities of the other Contracting Party. Such requests shall usually be submitted at least four (4) working days prior to the operation of such flights.

Article 6 – Final Provisions

1. This Protocol shall be deposited with the Depository who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.

2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be

deposited with the Depository who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

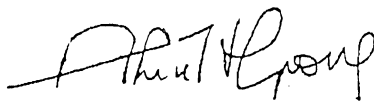
3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the Protocol shall enter into force on the date of deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.

4. Any amendment to the provisions of this Protocol shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 17 (Consultations and Amendment) of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed Protocol 2 on Unlimited Third, Fourth and Fifth Freedom Traffic Rights among All Points with International Airports in ASEAN.

DONE at **Manila, Philippines**, this 20th day of May..... in the Year **Two Thousand and Nine**, in a single original copy in the English language.

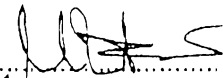
For Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

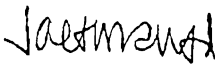

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
 Secretary of State
 State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

JUSMAN SYAFII DJAMAL
 Minister for Transportation

For the Lao People's Democratic Republic:

SOMMAD PHOLSENA
 Minister of Public Works and Transport

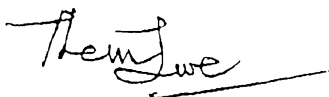
For Malaysia:

DATO' SRI ONG TEE KEAT
 Minister of Transport

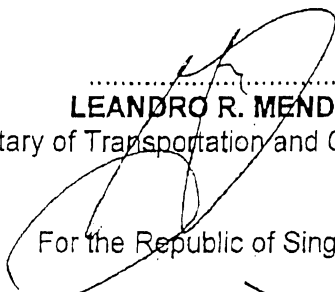

For the Union of Myanmar:

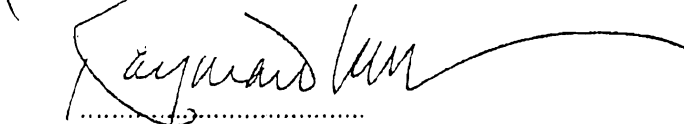
MAJOR GENERAL THEIN SWE
Minister for Transport

For the Republic of the Philippines:

LEANDRO R. MENDOZA
Secretary of Transportation and Communications

For the Republic of Singapore:

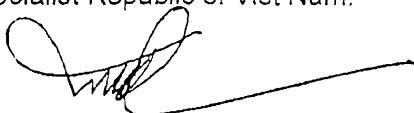
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

បទប្បញ្ញត្តិ

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស**

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជា រដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិ អាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះក្នុងលក្ខណៈរួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកដល់សេចក្តីប្រកាសនៃការព្រមព្រៀងលើកទី ២ របស់អាស៊ាន (ការព្រមព្រៀងលើកទី ២ នៅបាលី) ដែលបានចេញនៅបាលី ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី កាលពីថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣ អនុលោមទៅតាមអ្វី ដែលអាស៊ានបានសន្យាអោយមានសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន អោយស៊ីជម្រៅ និង ទូលំទូលាយ ហើយពាក់ព័ន្ធជាមួយសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ដើម្បីសម្រេចបានសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានមួយ ។

ដោយបញ្ជាក់របៀបវារៈគោលនយោបាយ សំរាប់ការអនុវត្តន៍ជឿនលឿន នៃសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញ និង សមាហរណកម្មនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ដូចដែលបាននិយាយនៅក្នុងផែនការសកម្មភាពសំរាប់សមាហរណកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន និង សេរីភាវូបនីយកម្ម ដែលបានអនុម័តនៅកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីដឹកជញ្ជូនអាស៊ានលើកទី ១០ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ នៅរាជធានី ភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ដោយរំលឹកកម្មវិធីសកម្មភាពរៀងចន្លង ដែលបានអនុម័តនៅកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី ១០ កាលពីថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ នៅទីក្រុងរៀងចន្លង ប្រទេសឡាវ ដែលហៅថា សំរាប់ពន្លឿនការរៀបចំបើកចំហរជើងមេឃ និង សេរីភាវូបនីយកម្មជឿនលឿននៅក្នុងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ។

ដោយរំលឹកផងដែរថា ការសម្រេចនៃកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីដឹកជញ្ជូនអាស៊ានលើកទី ១០ នៅរាជធានី ភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ ដើម្បីអនុម័តផែនទីបង្ហាញផ្លូវសំរាប់សមាហរណកម្មនៃវិស័យដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស និង ផែនការសកម្មភាពសំរាប់សមាហរណកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអាស៊ាន និង សេរីភាវូបនីយកម្ម ឆ្នាំ ២០០៥ ដល់ ឆ្នាំ ២០១៥ ដែលផ្តល់សកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីធ្វើសេរីភាវូបនីយកម្មនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស នៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន និង ផ្សព្វផ្សាយបរិស្ថានដែលអាចធ្វើទៅបានសំរាប់ទីផ្សារដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសរួម និង ការបង្រួបបង្រួមគ្នា នៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

បទប្បញ្ញត្តិ

ការដែលបានសន្យា ដើម្បីថែរក្សា អភិវឌ្ឍន៍ និង ទំនាក់ទំនងមិត្តភាពយ៉ាងជិតស្និទ្ធវិញមាំបន្ថែមទៀត និងសហប្រតិបត្តិការ រវាង ក្នុងចំណោមប្រទេសរបស់ពួកគេ ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា សមាហរណកម្មសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលមានសមត្ថភាព និង ដែលមានការប្រកួតប្រជែង គឺមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្ម ផលប្រយោជន៍របស់អ្នកប្រើប្រាស់ និង ផ្សព្វផ្សាយការវិកលុតលាស់នៃសេដ្ឋកិច្ច ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីធានាកំរិតខ្ពស់បំផុតនៃសុវត្ថិភាព និង សន្តិសុខក្នុងការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ និង បញ្ជាក់បន្ថែមពាក់ព័ន្ធអំពីសកម្មភាព ឬ ការគំរាមកំហែងប្រឆាំងសន្តិសុខអាកាសយាន ដែលធ្វើអោយអន្តរាយ សុវត្ថិភាពមនុស្ស ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ មានឥទ្ធិពលដោយផ្ទុយពីការប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស និង ការមានទំនុកចិត្តដល់សាធារណៈជននៅក្នុងសុវត្ថិភាពអាកាសចរស៊ីវិល ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីជួយសំរួល និង បង្កើនសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស និង សកម្មភាពដែលបានពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីបំពេញការសំរួលការដឹកជញ្ជូនផ្សេងៗ និង សេរីភាវូបនីយកម្មនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើមូលដ្ឋានជាដំណាក់កាល ដើម្បីនឹងសម្រេចគោលបំណងនូវភាពដែលអាចបត់បែនបាន និង វិស័យដឹកជញ្ជូនក្នុងការប្រតិបត្តិការនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអាស៊ាន ដើម្បីស្ថាបនាទិផ្សារអាកាសចររួមអាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

ជាផ្នែករបស់អនុសញ្ញា ស្តីពីអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ ដែលបានបើកអោយចុះហត្ថលេខានៅស៊ីកាហ្គោ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ និង មានគោលបំណងដើម្បីប្រកាន់ភ្ជាប់គោលការណ៍ និង ខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញា ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីបញ្ចូលកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ។

បានឯកភាពដូចតទៅ៖

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១

និយមន័យ

សំរាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បើមិនដូច្នោះ អត្ថបទទាំងមូលតម្រូវអោយ ៖

១. ពាក្យ “អនុសញ្ញា” មានន័យថា អនុសញ្ញា ស្តីពីអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ ដែលបានបើកអោយចុះហត្ថលេខានៅស៊ីកាហ្គោ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ និង រួមមាន (i) ការធ្វើវិសោធនកម្មនីមួយៗ ដែលត្រូវបានចូលជាធរមាន ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមមាត្រា ៩៤ (ក) នៃអនុសញ្ញា និង ផ្តល់សច្ចុប័ន ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង (ii) ឧបសម្ព័ន្ធណាមួយ ឬ វិសោធនកម្មណាមួយ ដែលមាន ហើយត្រូវបានអនុម័តក្រោមមាត្រា ៩០ នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលឧបសម្ព័ន្ធ ឬ វិសោធនកម្មនេះ មានប្រសិទ្ធិភាពទៅលើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
២. ពាក្យ “អាជ្ញាធរអាកាសចរ” មានន័យថា រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកអាកាសចរស៊ីវិល ឬ បុគ្គល ឬ អង្គការណាមួយ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយបំពេញតួនាទីចំពោះភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ឬ តួនាទីប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។
៣. ពាក្យ “ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង” មានន័យថា ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ដែលត្រូវបានចាត់តាំង និង អនុញ្ញាតស្របតាមមាត្រា ៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
៤. ពាក្យ “បុរណភាពដែនដី” មានន័យថា ដែនដីគោក ដែនទឹក ដែនសមុទ្រ ទីប្រជុំកោះ ផ្ទៃសមុទ្រ និង ធនធានក្រោមដីនិង ផ្ទៃអាកាសខាងលើ ។
៥. ពាក្យ “សេវាកម្មផ្លូវអាកាស” “សេវាកម្មផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ” “ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ” “ការឈប់សំចតមិនធ្វើពាណិជ្ជកម្ម” មានន័យដោយឡែកៗគ្នា ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៩៦ នៃអនុសញ្ញានេះ ។
៦. ពាក្យ “តម្លៃ” មានន័យថា ថ្លៃដែលបានចំណាយ សំរាប់ការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ និង ទំនិញ និង លក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗ ស្ថិតនៅក្រោមតម្លៃអនុវត្តទាំងអស់នោះ រួមទាំងតម្លៃ និង លក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗ ចំពោះភ្នាក់ងារ និង សេវាកម្មដែលជំនួសផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែមិនរាប់បញ្ចូលប្រាក់បំណាច់ និង លក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗ សំរាប់ការដឹកជញ្ជូនកញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ ។
៧. ពាក្យ “ផ្លូវហោះហើរដែលបានកំណត់” មានន័យថា ផ្លូវហោះហើរដែលបានកំណត់នៅក្នុងកម្មវិធីផ្លូវហោះហើរ ដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

៨. ពាក្យ “សេវាកម្មឯកភាពគ្នា” មានន័យថា សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសក្នុងកម្មវិធី ដែលអនុវត្តចំពោះការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬក៏កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ ដាច់ដោយឡែក ឬ នៅក្នុងការរួម បញ្ចូលគ្នា ដើម្បីយកផលកម្រៃ ឬ ជួលនៅលើផ្លូវហោះហើរដែលបានកំណត់ ។

៩. ពាក្យ “ការឈប់សំចតមិនធ្វើពាណិជ្ជកម្ម” មានន័យថា ការចុះចតក្នុងគោលបំណងណាមួយក្រៅពី សេវាកម្ម ឬ ផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬក៏កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ចុះ ក្នុងលក្ខណៈសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរ ជាតិ ។

១០. ពាក្យ “តម្លៃប្រើប្រាស់” មានន័យថា តម្លៃដែលកំណត់យកដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចលើក្រុម ហ៊ុនអាកាសចរ ឬ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលនឹងត្រូវកំណត់តម្លៃទៅលើការផ្តល់ សេវាកម្ម សំភារៈអាកាសយានដ្ឋាន ឬ ឧបករណ៍ ឬ ឧបករណ៍បញ្ជាចរាចរដែនអាកាស រួមទាំងសេវាកម្ម ពាក់ព័ន្ធនិងឧបករណ៍បំរើសេវាកម្មអាកាសយាន ក្រុមអាកាសយានិក អ្នកដំណើរ និង ទំនិញ ។

១១. ពាក្យ “កិច្ចព្រមព្រៀង” មានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឧបសម្ព័ន្ធ និង ពិធីសារ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង នេះនិងវិសោធនកម្មណាមួយដែលមាន ។

១២. ពាក្យ “កន្លែងដក់កិច្ចព្រមព្រៀង” មានន័យថា អគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ។

១៣. សេចក្តីយោងទាំងអស់ចំពោះពាក្យឯកវចនៈត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងពហុវចនៈ ហើយសេចក្តីយោងទាំង អស់ចំពោះពាក្យពហុវចនៈត្រូវបញ្ចូលទាំងឯកវចនៈ ។

**មាត្រា ២
ការផ្តល់សិទ្ធិ**

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវផ្តល់សិទ្ធិទៅអោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត សំរាប់បំរើ ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀត ៖

- ក. សិទ្ធិហោះហើរឆ្លងកាត់ទឹកដីរបស់ខ្លួនដោយមិនចុះចត ។
- ខ. សិទ្ធិធ្វើការឈប់សំចតនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនដោយមិនធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ។

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការ

គ. សិទ្ធិដែលមានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំងសិទ្ធិដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ១ (ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសក្នុងកម្មវិធី) និង ទឹកកន្លែងដែលអាចអនុវត្តបាន ឧបសម្ព័ន្ធ ២ (ការអនុវត្តនីតិវិធីសារពិទី ១ ដល់ទី ៦) ដែលមានភ្ជាប់ ។

២. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ក្រៅពីក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ក្រោមមាត្រា ៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិ ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ (ក) និង (ខ) នៃ មាត្រានេះផងដែរ ។ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ ត្រូវតែរូវអោយបំពេញតាមលក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗ ដែលមានកំណត់ ក្រោមច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង បទបញ្ជា ដែលកំពុងអនុវត្តទៅលើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវ អាកាសអន្តរជាតិរបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលគ្រប់គ្រងការអនុវត្តន៍នោះ ។

៣. ទោះបីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនមានចែងអំពីការផ្តល់ទៅអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ នៃភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងមួយនូវសិទ្ធិផ្ទុកទំនិញនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀត នូវអ្នកដំណើរ តវ៉ាន់ ទំនិញ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ ដែលគេដឹកជញ្ជូន ដើម្បីយកផលកម្រៃ ហើយដឹកជញ្ជូនឆ្ពោះទៅកាន់ចំណុចដទៃ ផ្សេងទៀតនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣

ការចាត់តាំង និង ការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលខ្លួនចង់បង្កើត ក្នុងគោល បំណងធ្វើការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង មានសិទ្ធិដកហូត ឬ ប្តូរ ការចាត់តាំងនេះ ។ ការចាត់តាំងនេះត្រូវបញ្ជូនតាមរយៈកំណត់ទូតដោយសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅ កន្លែងដឹកជញ្ជូនកិច្ចព្រមព្រៀងហើយត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ជាបន្តបន្ទាប់ ។

២. នៅពេលទទួលបានការចាត់តាំង និង ពាក្យស្នើសុំពីក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងក្នុង លក្ខណៈដែលមានបញ្ជាក់ ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការ និង ការអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ការអនុញ្ញាតសមស្រប ដោយពុំអោយមានការយឺតយ៉ាវ សុះត្រាតែ ៖

ក. (i) សុះត្រាតែ ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ និង ការគ្រប់គ្រងដ៏មានប្រសិទ្ធិភាពនៃក្រុមហ៊ុន អាកាសចរនោះ ជាកម្មសិទ្ធិភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ បុគ្គលដែលមានសញ្ជាតិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ឬ រួមទាំងពីរ ឬ

បកប្រែប្រែប្រួល

(ii) យោងលើការទទួលយករបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ដែលទទួលពាក្យស្នើសុំ នេះ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង មានសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្មស្របច្បាប់ ហើយមាន ស្នាក់ការពាណិជ្ជកម្មធំនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបាន ចាត់តាំងនោះ នៅតែជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ និង ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធិ ភាព ដោយប្រទេសសមាជិកអាស៊ានមួយ ឬ ច្រើន ឬក៏បុគ្គលរបស់ខ្លួន និង ភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ មានការត្រួតពិនិត្យដោយច្បាប់ត្រឹម ត្រូវ ។

(iii) ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ទទួលបានការអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មស្រប ច្បាប់ និង មានស្នាក់ការពាណិជ្ជកម្មធំរបស់ខ្លួននៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងចាត់ តាំង ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ មានការគ្រប់គ្រង និង គាំពារផ្នែកច្បាប់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធិភាពទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ លុះត្រាតែកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ មិនមានន័យស្មើក្នុងការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ឬ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ បន្ទាប់បន្សំរបស់ខ្លួន របស់ប្រទេសមិនមែនជាសមាជិកអាស៊ានទទួលបានសិទ្ធិធ្វើធារាចរ ដោយផ្ទាល់ ឬ ប្រយោល មិនអោយដូចក្រុមហ៊ុនអាកាសចរខ្លួនឡើយ ។

ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលមានការចាត់តាំង មានសមត្ថភាពក្នុងការបំពេញលក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗ ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង លក្ខន្តិកៈនានា កំពុងអនុវត្តទៅលើសេវាកម្មដឹក ជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលផ្អែកទៅលើពាក្យស្នើសុំ មានបញ្ជាក់នោះ និង

គ. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ត្រូវស្របទៅតាមខ្លឹមសារ ដែល មានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៥ (សុវត្ថិភាព) និង មាត្រា ៦ (សន្តិសុខអាកាសចរ) នៃកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ ។

៣. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលផ្តល់សិទ្ធិអនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការ ស្របតាមកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការផ្តល់នេះ ទៅកន្លែងដឹកនាំទុកឯកសារ ដែលត្រូវជូនដំណឹងបន្តទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ទាំងអស់ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៤

ការដកហូត ការរំលាយ ការផ្អាកបណ្តោះអាសន្ន និង ការដាក់កំរិត លិខិតអនុញ្ញាត

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិដកហូត រំលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៣ (ការចាត់តាំង និងការអនុញ្ញាតនៃក្រុមហ៊ុនអាកាសធរ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសធរដែលត្រូវបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ អចិន្ត្រៃយ៍ ក្នុងករណីដែល៖

- ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសធរខកខានមិនបានបង្ហាញថា ខ្លួនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ក្រោមមាត្រា ៣ កថាខ័ណ្ឌ ២(ក) (i) ឬ (ii) ឬ (iii) ឬ
- ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសធរមិនបានបំពេញតាមច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង បទបញ្ជា ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៥ (ការអនុវត្តន៍ច្បាប់) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ
- គ. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត មិនបានថែរក្សានិង គ្រប់គ្រងចំពោះស្តង់ដារដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៥ (សុវត្ថិភាព) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២. ប្រសិនបើមានវិធានការមួយជាបន្ទាន់ ដើម្បីទប់ស្កាត់ចំពោះការអនុវត្តន៍មិនស្របច្បាប់បន្តទៀតចំពោះកថាខ័ណ្ឌ ១ (ខ) ឬ ១ (គ) នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិដែលកំណត់ឡើងដោយមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តទៅបានលុះត្រាតែ ក្រោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសធរស្របតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៧ (ការពិគ្រោះយោបល់ និង ការធ្វើវិសោធនកម្ម) ។

៣. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិដកហូត រំលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេស នៃក្រុមហ៊ុនអាកាសធរមួយ ឬ ច្រើន ស្របតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅទីស្នាក់ការដឹកនាំកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយអ្នកទទួលដឹកនាំកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ។

៤. មាត្រានេះ មិនកំណត់សិទ្ធិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ដើម្បីដកហូត រំលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសធរមួយ ឬ ច្រើន នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតស្របតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រា ៦ (សន្តិសុខអាកាសធរ) ។

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥

សុវត្ថិភាព

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវទទួលស្គាល់សុពលភាព ចំពោះការធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ វិញ្ញាបនបត្រសុវត្ថិភាពហោះហើរ វិញ្ញាបនបត្រពេញសមត្ថភាព និង អាជ្ញាប័ណ្ណក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ត្រូវបានចេញ ឬ ប្រគល់អោយដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ហើយនៅមានជាធរមានសុខុមាលភាព តម្រូវអោយមានវិញ្ញាបនបត្រ ឬ អាជ្ញាប័ណ្ណ គឺយ៉ាងហោចណាស់អោយស្មើស្តង់ដារអប្បបរមាដែលត្រូវបានកំណត់ស្របតាមអនុសញ្ញា។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវរក្សាសិទ្ធិបដិសេធ ដើម្បីទទួលស្គាល់ថា មានសុពលភាពចំពោះគោលបំណងនៃការហោះហើរលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវវិញ្ញាបនបត្រពេញសមត្ថភាព និង អាជ្ញាប័ណ្ណ ដែលបានប្រគល់ ឬ ចេញអោយ ចំពោះបុគ្គលសញ្ជាតិផ្ទាល់របស់ខ្លួនដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗអាចស្នើសុំពិគ្រោះយោបល់ ទាក់ទងទៅនឹងស្តង់ដារសុវត្ថិភាព និងស្តង់ដារសន្តិសុខ ដែលគ្រប់គ្រងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងឧបករណ៍អាកាសចរ ក្រុមអាកាសយានិក អាកាសយាន និង ប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។ ក្រោយពិគ្រោះយោបល់នេះ ប្រសិនបើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងស្នើសុំនោះ យល់ឃើញថា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតមិនបានចាត់ចែង និង គ្រប់គ្រងស្តង់ដារសន្តិសុខ និង សុវត្ថិភាព និងលក្ខខណ្ឌនៅក្នុងផ្នែកទាំងនេះ ដ៏មានប្រសិទ្ធភាព យ៉ាងហោចណាស់អោយស្មើស្តង់ដារអប្បបរមា ដែលមានចែងស្របតាមអនុសញ្ញា ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីការរកឃើញនេះ និង វិធានការដែលគិតថាចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តអោយស្របតាមស្តង់ដារអប្បបរមាទាំងនេះ និង ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតនេះ ត្រូវចាត់វិធានការរួមអោយបានត្រឹមត្រូវ ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗរក្សាសិទ្ធិដើម្បីដកហូត រំលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ ឬ សិខិតអនុញ្ញាតបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលត្រូវបានចាត់តាំង ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្នុងករណីដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត មិនបានចាត់វិធានការរួមត្រឹមត្រូវក្នុងរយៈពេលសមស្របមួយ ។

បទប្បញ្ញត្តិសន្តិសុខអាកាសចរ

មាត្រា ៦

សន្តិសុខអាកាសចរ

១. ស្របតាមសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវធានា អះអាង ចំពោះកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនទៅវិញទៅមក ដើម្បីការពារសន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិលប្រឆាំងទៅនឹងអំពើ ជ្រៀតជ្រែកខុសច្បាប់ ដែលបង្កើតបានជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ដោយពុំមានកំរិតភាព ទូទៅនៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវអនុវត្តអោយស្រប តាមខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញាស្តីពីបទល្មើស និង អំពើល្មើសផ្សេងៗទៀត ដែលប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងតូក្យូ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៦៣ អនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ក្រាប ការចាប់រឹបអូសយក អាកាសយានខុសច្បាប់ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងហាក ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧០ និង អនុសញ្ញា ស្តីពីការ បង្ក្រាបអំពើខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសចរស៊ីវិល ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងម៉ុងត្រេអាល់ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៧១ ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវផ្តល់ជំនួយចាំបាច់ទាំងអស់ទៅវិញទៅមកតាមការស្នើសុំ ដើម្បីទប់ស្កាត់ អំពើចាប់យកអាកាសយានស៊ីវិលខុសច្បាប់ និង អំពើខុសច្បាប់ផ្សេងៗទៀត ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាស យាន អ្នកដំណើរ និង អាកាសយានិក និង អាកាសយានដ្ឋាន និង ឧបករណ៍បញ្ជាចរាចរដែលអាកាស និង ដើម្បីទប់ទល់អំពើគំរាម កំហែងណាមួយផ្សេងៗទៀត ចំពោះសន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិល ។

៣. ក្នុងទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមករបស់ខ្លួន ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវអនុវត្តអោយស្របតាម បទបញ្ញត្តិសន្តិសុខអាកាសចរ ដែលកំណត់ដោយអង្គការអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ និង មានបញ្ជាក់ជា ឧបសម្ព័ន្ធចំពោះអនុសញ្ញានេះ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវតំរូវថា អ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការ ដែលបានចុះបញ្ជីនៅ ក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន អ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ដែលមានស្នាក់ការពាណិជ្ជកម្មធំរបស់ខ្លួន ឬ និវេសនដ្ឋាន អចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន និង អ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយានដ្ឋាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ត្រូវអនុវត្ត អោយស្របតាមបទបញ្ញត្តិសន្តិសុខអាកាសចរនេះ ។

៤. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវប្រកាន់ភ្ជាប់បទបញ្ញត្តិសន្តិសុខ ដែលតំរូវដោយភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀត សំរាប់ការធ្វើដំណើរចូលមក ការធ្វើដំណើរចេញ និង ការស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីរៀងៗខ្លួន ហើយត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីការពារអាកាសយាន និង ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ អ្នកដំណើរ ក្រុមអាកាស យានិក និង របស់របរយកតាមខ្លួន រួមទាំងទំនិញ និង គ្រឿងឧបភោគបរិភោគ មុនចូលមកដល់ និង ក្នុងអំឡុង ពេលផ្ទុកឡើង និង ដាក់ចុះ ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវផ្តល់តំលៃតបស្ម័ងវិជ្ជមានផងដែរ ទៅតាម

បកប្រែស្រុកខ្មែរ

ការស្នើសុំណាមួយពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដើម្បីសុំអោយចាត់វិធានការសន្តិសុខ ទប់ស្កាត់អំពើ តំរាមកំហែងដោយឡែកៗណាមួយ ។

៥. នៅពេលដែលឧបទ្វីបហេតុ ឬ ការតំរាមកំហែងនៃឧបទ្វីបហេតុ ក្នុងការចាប់យកអាកាសយានខុស ច្បាប់ ឬ អំពើខុសច្បាប់ផ្សេងទៀត ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសយាន អ្នកដំណើរ និង ក្រុមអាកាសយានិក អាកាសយានដ្ឋាន ឬ ឧបករណ៍បញ្ជាចរាចរនៃអាកាសកើតឡើង ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវសុំអោយមាន ការចាត់វិធានការសមស្របតាមរយៈការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងគោលបំណងបញ្ចប់នូវឧបទ្វីបហេតុ ឬ ការ តំរាមកំហែងសុវត្ថិភាពនេះ អោយបានឆាប់រហ័ស ។

៦. នៅពេលដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយមានមូលហេតុសមហេតុផល ដែលជឿថា ភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀតបានអនុវត្តឃ្លាតចាកពីខ្លឹមសារសន្តិសុខអាកាសចរនៃមាត្រានេះ អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ អាចស្នើសុំពិគ្រោះយោបល់ជាបន្ទាន់ជាមួយអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។ ករណីខកខានពុំបានឈានដល់កិច្ចព្រមព្រៀងមួយនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ ចាប់ពី ថ្ងៃស្នើសុំនេះ ត្រូវបង្កើតជាមូលហេតុ ដើម្បីដកហូត វិលាយ ផ្អាក ដាក់លក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ដាក់កំរិតទៅលើច្បាប់ អនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ និង ច្បាប់អនុញ្ញាតបច្ចេកទេស របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ផ្សេងទៀត ។ នៅពេលដែលមានភាពបន្ទាន់ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ អាចចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្ន មុនថ្ងៃផុតកំណត់ ១៥ ថ្ងៃ ។

៧. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ផ្តល់សេវាកម្ម ចំពោះភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដើម្បីជូនកម្មវិធីសន្តិសុខអ្នកធ្វើប្រតិបត្តិការ ដែលត្រូវបាន ឯកភាពដោយអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដើម្បីទទួលយក ។

**មាត្រា ៧
អន្តរាគមន៍**

១. តំលៃដែលត្រូវបានដាក់អោយប្រើប្រាស់ ដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលបានចាត់ តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយសំរាប់បំរើសេវាកម្មនានា ដែលគ្របដណ្តប់ ឬ ស្ថិតនៅក្នុងកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ តំលៃទាំងនោះត្រូវបានបង្កើត និង រៀបចំអោយស្ថិតក្នុងកំរិតសមស្របមួយ ដែលយោងដល់ការ បង់ប្រាក់តាមវិក័យប័ត្ររួម និង ប្រយោជន៍អ្នកប្រើប្រាស់ ប្រាក់សំរាប់ប្រតិបត្តិការ ប្រភេទលក្ខណៈសេវាកម្ម ប្រាក់ចំណេញសមស្រប តំលៃប្រើប្រាស់របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរផ្សេងទៀត និង តំលៃក្នុងការសិក្សាទីផ្សារ ដើម្បីផ្តល់សេវាកម្ម ។

បទប្បញ្ញត្តិ

២. តំលៃដែលត្រូវបានអនុវត្តដោយបណ្តាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង មិនត្រូវបានស្នើសុំ អោយបំពេញទំនាក់ទំនង ឬ មានការយល់ព្រមឯកភាពដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឡើយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បើច្បាប់ជាតិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ បានតម្រូវ និង ស្នើសុំអោយមានការយល់ព្រមឯកភាព ជាមុនទៅលើតំលៃ ត្រូវធ្វើអោយបានសមស្របតាមនីតិវិធីច្បាប់នៃប្រទេសនោះ ។

៣. គ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើតំលៃអនុវត្ត ដែលអាចនឹងត្រូវបានបដិសេធចោល ដោយមានការលេចចេញនូវការរើសអើងមិនសមហេតុផល តំលៃខ្ពស់ ហួសកំរិត ឬ មានការរារាំងពីសំណាក់អំណាចនៃភាគី ឬ ការច្នៃប្រឌិតតំលៃអោយធ្លាក់ចុះទាបបំផុត តាម រយៈការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយផ្ទាល់ ឬ មិនផ្ទាល់ពីរដ្ឋាភិបាល ឬ ការប្រឆាំងតបនឹងតំលៃប្រើប្រាស់ក្នុង លក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ។

៤. គ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវធានាអោយបានច្បាស់ ចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើន ដែលបានចាត់តាំង ត្រូវផ្តល់សេវាកម្មជាសាធារណៈទូទៅជាមួយនឹងព័ត៌មានត្រឹមត្រូវអំពីអត្រា និង តំលៃសំបុត្រផ្លូវអាកាស ដែលមានភ្ជាប់ទៅនឹងលក្ខខណ្ឌផ្សព្វផ្សាយទីផ្សារដល់សាធារណៈជន អំពីអត្រាតំលៃ របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ។

មាត្រា ៨

ប្រតិបត្តិការអាកាសយានជួល

១. នៅពេលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងស្នើសុំប្រើប្រាស់អាកាសយានក្រៅពីអាកាសយាន កម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ដើម្បីបំរើសេវាកម្ម ដែលមានដូចខាងក្រោម ការប្រើប្រាស់អាកាសយាននេះ អាចប្រើ ប្រាស់បាន ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌដូចតទៅ៖

- ក. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងមិនមានតម្លៃស្នើការអនុញ្ញាតក្រុមហ៊ុនអាកាសចរអ្នកជួលនៃភាគី ទី ៣ ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើចរាចរមិនអាចអនុវត្តបានចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ នោះ ។
- ខ. ផលចំណេញហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលបានដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរអ្នកជួលអាកាសយាន និង មិនផ្អែកលើផលចំណេញ ឬ ខាតនៃប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់ តាំងនោះ និង

បទប្បញ្ញត្តិ

- ក. ការទទួលខុសត្រូវសុវត្ថិភាពហោះហើរយន្ត និង ភាពត្រឹមត្រូវនៃប្រតិបត្តិការ និង ស្តង់ដារ គ្រប់គ្រងអាកាសយានជួល ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់ តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ និង ត្រូវបង្កើតឡើងស្របតាមអនុសញ្ញា ។
- ខ. បើពុំដូច្នោះទេ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងមិនត្រូវហាមពិការធ្វើសេវាកម្ម ដែលប្រើ ប្រាស់អាកាសយានជួល លុះត្រាតែកិច្ចព្រមព្រៀងជួលអាកាសយានត្រូវបានធ្វើឡើងស្របនឹងលក្ខខណ្ឌ ដែលបានបញ្ជាក់ខាងលើ ។

មាត្រា ៩

ឱកាសការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម

១. យោងលើច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបាន ចាត់តាំងមានសិទ្ធិ៖

- ក. ពាក់ព័ន្ធការចូលមក ការស្នាក់នៅ ការផ្តល់ការងារ ដើម្បីនាំចូល និង គ្រប់គ្រងនៅក្នុងទឹកដី នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នូវបុគ្គលិកគ្រប់គ្រង និង បុគ្គលិកជំនាញផ្សេងៗទៀត សំភារៈ ការិយាល័យ និង សំភារៈពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត និង សំភារៈផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម សំរាប់អោយប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ។
- ខ. បង្កើតការិយាល័យនៅក្នុងទឹកដីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងចាត់ចែងផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និង លក់សេវាកម្មផ្លូវអាកាស ។
- គ. រៀបចំចាត់ចែងការដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាសនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ និង តាមរយៈភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន ដើម្បីបំរើការដឹកជញ្ជូននេះ និង បុគ្គលណាម្នាក់ មានសិទ្ធិដោយសេរី ជួលការដឹកជញ្ជូនជាប្រយោជន៍ក្នុងស្រុកនៃទឹកដីនោះ ឬ ផ្នែកលើច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិជាតិ អាចប្តូររូបិយប័ណ្ណនៃប្រទេសផ្សេងទៀតដោយសេរី ។
- ឃ. បង្វែរ និង ផ្ទេរទៅកាន់ទឹកដីនៃសាធារណរដ្ឋរបស់ខ្លួននូវផលចំណេញក្នុងស្រុកដែលសល់ពីការ ចំណាយតាមតំរូវការ។ ការបង្វែរ និង ផ្ទេរត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយគ្មានការរឹតបន្តឹង ឬ យកពន្ធ ចំពោះអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលកំពុងអនុវត្តផ្ទះកិច្ចបច្ចុប្បន្ន និង ការផ្ទេរ អាស្រ័យលើ កាលបរិច្ឆេទ ដែលក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនធ្វើការអនុវត្តន៍ដំបូងសំរាប់ការផ្ទេរនេះ ។ ការបង្វែរ

បកប្រែស្រុកស្រែក

និង ផ្ទេរនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងស្របតាមបទបញ្ញត្តិប្តូររូបិយប័ណ្ណបរទេសនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធ ។

ង. ចំណាយក្នុងស្រុករួមមាន ទិញប្រេងឥន្ធនៈនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតជាប្តូររូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ។ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ អាចធ្វើការចំណាយនេះ ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតតាមរយៈរូបិយប័ណ្ណប្តូរផ្នែកលើរូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ។

២. ក្នុងប្រតិបត្តិការ ឬ ការអនុវត្តសេវាកម្ម ដែលអនុញ្ញាតនៅលើផ្ទះហោះហើរដែលបានឯកភាពគ្នាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងអាចធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងទីផ្សារប្រតិបត្តិការ ដោយផ្អែកលើច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិជាតិ ដែលអាចបញ្ចូល ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានកំរិតចំពោះការរកស៊ីជាដៃគូ ការរកស៊ីរួមគ្នាដោយកំណត់បែងចែកចំនួនកៅជាមួយ ៖

- ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើននៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដូចគ្នា
- ខ. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមួយ ឬ ច្រើននៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

លុះត្រាតែភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មានសិទ្ធិធ្វើចរាចរ និង មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ និង បំពេញបានលក្ខខណ្ឌចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៣. ការរកទីផ្សារក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ត្រូវតែរួមមានការឯកភាពពីអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ក្នុងការធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងទីផ្សារសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរធ្វើប្រតិបត្តិការស្របតាមកថាខ័ណ្ឌ២ មុននឹងចាប់ផ្តើមដំណើរការ ការស្នើសុំរបស់ខ្លួន ។

៤. នៅពេលដែលអនុវត្តសេវាកម្មសំរាប់លក់ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរត្រូវជូនដំណឹងអោយបានច្បាស់លាស់ដល់អ្នកទិញសំបុត្រចំពោះសេវាកម្មនេះ នៅឯកន្លែងលក់សំបុត្រដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនឹងក្លាយជាក្រុមហ៊ុនអាកាសចរប្រតិបត្តិការ នៅលើផ្នែកសេវាកម្មនីមួយៗ ហើយដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនេះ មានទំនាក់ទំនងកិច្ចសន្យាជាមួយអតិថិជន ។

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការ

មាត្រា ១០

តម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍

១. គ្មានភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយត្រូវដាក់ ឬ អនុញ្ញាតអោយកំណត់តម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ខ្ពស់ជាងការកំណត់ទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរជាម្ចាស់របស់ខ្លួន ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដូចគ្នានេះដែរ ។

២. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវជំរុញលើកទឹកចិត្តអោយមានការពិគ្រោះយោបល់ ស្តីពីតម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ រវាងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកំណត់តម្លៃ និង ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលធ្វើ និង ប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និង ឧបករណ៍ ដែលផ្តល់ដោយអាជ្ញាធរកំណត់តម្លៃទាំងនោះ ដែលអនុវត្តតាមរយៈអង្គការតំណាងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ។ សេចក្តីជូនដំណឹងសមហេតុផល ស្តីពីការឯកភាពចំពោះការប្តូរតម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ណាមួយ គួរត្រូវជូនដំណឹងទៅអ្នកប្រើប្រាស់ ដើម្បីអោយពួកគេអាចបញ្ចេញយោបល់មុននឹងការផ្លាស់ប្តូរត្រូវបានធ្វើឡើង ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវជំរុញអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកំណត់តម្លៃរបស់ខ្លួននិង អ្នកប្រើប្រាស់អោយផ្តល់ប្តូរព័ត៌មានសមរម្យ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងតម្លៃប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នោះ ។

មាត្រា ១១

ពន្ធគយ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដោយឈរលើគោលការណ៍បដិការ ត្រូវអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត អោយរួចពីពន្ធគយនាំចូល ពន្ធអាករ ថ្លៃត្រួតពិនិត្យ និង កម្រៃពន្ធជាតិជាអតិបរមា ដែលអាចធ្វើទៅបាន ចំពោះអាកាសយាន ប្រេងឥន្ធនៈ ឧបករណ៍បំរើផ្ទៃដី ប្រេងរំអិល ឧបករណ៍បច្ចេកទេសសំរាប់ប្រើប្រាស់ គ្រឿងបន្លាស់ រួមមានម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍បំរើអាកាសយានជាប្រចាំ គ្រឿងឧបភោគបរិភោគ និង របស់របរផ្សេងៗទៀត ដូចជា បញ្ជីរាយមុខទំនិញ សំភារៈដែលមានសញ្ញាសំគាល់ក្រុមហ៊ុន និង សំភារៈដែលគេបោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយបំរើសាធារណៈជន ដោយឥតគិតថ្លៃរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនោះ) ក្នុងបំណងដើម្បីប្រើប្រាស់ ឬ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ទៅលើប្រតិបត្តិការ ឬ បំរើសេវាកម្មអោយអាកាសយានរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតដែលធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្ម ដែលបានឯកភាពគ្នា ។

បទប្បញ្ញត្តិ

២. ការលើកលែងពន្ធ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តទៅលើវត្ថុដែលមានចែងនៅក្នុង កថាខ័ណ្ឌ១ ៖

- ក. នាំចូលមកក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់ តាំងរបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃទៀត ។
- ខ. រក្សាទុកនៅលើអាកាសយានរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងមួយនៅពេលមកដល់ក្នុង ឬ ចាកចេញពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេង ទៀត ឬ
- គ. យកតាមអាកាសយាន របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ហើយក្នុងគោលបំណងប្រើ ប្រាស់ធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្ម ដែលបានឯកភាពគ្នា ។

វត្ថុនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬ មិនប្រើប្រាស់ទាំងស្រុងនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែល អោយរួចពន្ធលុះត្រាតែ កម្មសិទ្ធិនៃវត្ថុនេះ មិនត្រូវបានផ្ទេរនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។

៣. ឧបករណ៍ដាក់តាមអាកាសយានជាប្រចាំ រួមទាំងសំភារៈ និង ឧបករណ៍ផ្គត់ផ្គង់ ជាធម្មតាត្រូវបាន គេរក្សាទុកនៅលើអាកាសយាននៃក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងមួយ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ណាមួយក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរ អាចត្រូវបានដាក់ចុះនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀត លុះត្រាតែមានការឯកភាពពីអាជ្ញាធរគយនៃទឹកដីនោះ ។ ក្នុងករណីនេះ វត្ថុទាំងនេះត្រូវ ដាក់នៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អាជ្ញាធរគយ រហូតដល់ពេលដែលវត្ថុទាំងនេះត្រូវបាននាំចេញទៅវិញ ឬ ពុំដូច្នោះទេ ត្រូវបំពេញតាមបទបញ្ញត្តិគយ ។

៤. ការលើកលែងត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រានេះ នឹងត្រូវអាចអនុវត្តបាន ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុន អាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងផ្សេងទៀត ដែលអនុវត្តការលើកលែងនេះ ពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ឬ ភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងច្រើនផ្សេងទៀត ចំពោះប្រាក់កម្ចី ឬ ការផ្ទេរនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេង ទៀត ឬ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងច្រើនផ្សេងទៀត ទៅលើវត្ថុដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រា នេះ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១២

ការប្រកួតប្រជែងស្មើភាព

ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗឯកភាពគ្នា ៖

- ក. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗមានឱកាសស្មើភាព និង សមភាពគ្នា ដើម្បីប្រកួតប្រជែងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដែលគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ខ. ដើម្បីចាត់វិធានការបញ្ចប់រាល់ទំរង់រើសអើងទាំងអស់ ឬក៏ការប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ឬក៏ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ខ្លួន ជំទាស់នឹងឥទ្ធិពលស្ថានភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតណាមួយ ។

មាត្រា ១៣

កិច្ចការពារ

១. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងបានឯកភាពគ្នាថា ការអនុវត្តន៍របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដូចខាងក្រោមនេះត្រូវចាត់ទុកថា ជាការអនុវត្តន៍ប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែង ដែលតម្រូវអោយមានការត្រួតពិនិត្យច្បាស់លាស់ ៖

- ក. ការយកតំលៃសំបុត្រ និង ការយកអត្រាថ្លៃដឹកជញ្ជូន លើដំណាក់កាលនៅក្នុងកំរិតមួយដែលបូកបញ្ចូល តំលៃចំណាយបន្ទាប់បន្សំចំពោះតំលៃបំរើសេវាកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ខ. តំលៃបន្ថែមទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ឬ ចំនួនជើងហោះហើរនៃសេវាកម្មដែលលើស ។
- គ. ការអនុវត្តន៍តំលៃ ដែលធ្វើអោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរមាននិរន្តរភាព ។
- ឃ. ការអនុវត្តន៍តំលៃ ដែលមានឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ចអវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរ ឬ ហេតុផលបង្កអោយមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ទៅលើក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដទៃផ្សេងទៀត ។
- ង. ការអនុវត្តន៍តំលៃ ដែលមានចេតនា ឬ អាចមានឥទ្ធិពល ដែលអាចកើតមានឡើង ដើម្បីកំចាត់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរចេញពីទីផ្សារនិង
- ច. ឥរិយាបថដែលបញ្ជាក់ការរំលោភនៃតួនាទីផ្តាច់មុខលើផ្លូវហោះហើរ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

២. ការផ្តល់ជំនួយ ឬ ការឧបត្ថម្ភធនរបស់រដ្ឋ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងលក្ខណៈតម្លាភាព រវាង ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយមិនត្រូវធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ការប្រកួតប្រជែង ក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធត្រូវផ្តល់អោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត តាមការស្នើសុំរបស់គេនូវព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ស្តីពីការផ្តល់ជំនួយនេះ និង ការពិនិត្យឡើងវិញណាមួយ ឬ ការបន្ថែមនៃជំនួយនេះ ។ ព័ត៌មាននេះត្រូវធ្វើឡើងដោយភាពជឿជាក់ និង ស្មោះត្រង់បំផុត ។

៣. ប្រសិនបើអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយយល់ឃើញថា ការប្រតិបត្តិការសំដៅ ឬ ធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដែលបង្កើតបានជាគំរាមកំហែងប្រកួតប្រជែងមិនត្រឹមត្រូវ ស្របតាមបណ្តាចំណុចបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី ១ ឬ ការរើសអើងណាមួយ តាមរយៈការឧបត្ថម្ភ ឬ ការឧបត្ថម្ភធនពីរដ្ឋមិនត្រឹមត្រូវរបស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវស្នើសុំពិគ្រោះយោបល់ស្របតាមមាត្រា ១៦ (ការពិគ្រោះយោបល់ និង វិសោធនកម្ម) ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ។

៤. ប្រសិនបើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមិនឈានដល់ដំណោះស្រាយ នៃបញ្ហាតាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរ អាចប្រើប្រាស់យន្តការដោះស្រាយជំនោះ ក្រោមមាត្រា ១៧(ដំណោះស្រាយជំនោះ) ដើម្បីដោះស្រាយជំនោះ ។

៥. ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិដកហូត រំលាយ ផ្អាកបណ្តោះអាសន្ន ដាក់លក្ខខ័ណ្ឌ ឬ កំរិតសិទ្ធិប្រតិបត្តិការ ចំពោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតជាបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើមានមូលហេតុសមហេតុផល ដែលជឿជាក់ថា ការអនុវត្តន៍ប្រកួតប្រជែងមិនស្មើភាព ឬ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនដែលបានចាត់តាំងរបស់ខ្លួន ប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៤

ការអនុវត្តន៍ច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ

១. នៅខណៈពេលចូល ស្ថិតនៅក្នុង ឬ ចាកចេញ ពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង បទបញ្ជា របស់ខ្លួនទាក់ទិនទៅនឹងការប្រតិបត្តិការ និង ការនាំផ្លូវនៃអាកាសយាន ត្រូវអនុវត្តអោយស្របតាមក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំង ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

បទប្បញ្ញត្តិ

២. នៅខណៈពេលចូល ស្ថិតនៅក្នុង ឬ ក៏ចាកចេញ ពីទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង បទបញ្ជារបស់ខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងការចូល ឬ ចេញដំណើរពីទឹកដីរបស់ខ្លួន នៃអ្នកដំណើរ ក្រុមអាកាសយានិក ឬ ទំនិញ នៅលើអាកាសយាន (រួមមាន បទបញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងការចូល ត្រួតពិនិត្យ សន្តិសុខអាកាសចរ អន្តោរប្រវេសន៍ លិខិតឆ្លងដែន គយ និង ចត្តាឡីសក្តី ឬ ក្នុងចំពោះបទបញ្ញត្តិប្រៃសណីយ៍) នឹងត្រូវអនុវត្តដោយ ឬ ក្នុងនាមអ្នកដំណើរ អាកាសយានិក ឬ ទំនិញ របស់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ។

៣. អ្នកដំណើរ ឥវ៉ាន់ និង ទំនិញ ស្ថិតនៅក្នុងការបន្តជើងតាមរយៈទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ និង មិនចេញដំណើរពីតំបន់ នៃអាកាសយានដ្ឋានដែលបានបំរុងទុកសំរាប់គោលបំណងមិនទទួលការលើកលែងការត្រួតពិនិត្យណាមួយ ចំពោះហេតុផលណាមួយ នៃសន្តិសុខអាកាសចរ ត្រួតពិនិត្យជាតិណាមួយ ការការពារនៃការចូល ដែលខុសច្បាប់ ឬ ស្ថិតនៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស ។

មាត្រា ១៥

ស្ថិតិ

អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវផ្តល់ស្ថិតិដល់អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នូវស្ថិតិតាមកាលកំណត់ ឬ ក៏ព័ត៌មានប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងៗទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងទៅនឹងចរាចរដឹកជញ្ជូន ស្តីពីសេវាកម្មដែលបានឯកភាពគ្នា ទៅតាមការស្នើសុំ ។

មាត្រា ១៦

ការពិគ្រោះយោបល់ និង ការធ្វើវិសោធនកម្ម

១. អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង នឹងត្រូវពិគ្រោះយោបល់ ក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នៅពេលណាមួយ ដើម្បីធានាការអនុវត្តន៍អោយស្របតាមខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ប្រសិនបើមានការឯកភាពគ្នា កិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃបរិច្ឆេទ ដែលឆាប់បំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ប៉ុន្តែមិនអោយយឺតជាង ៦០ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតបានទទួលសំណើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតាមរយៈកំណត់ទូត ឬ តាមរយៈទំនាក់ទំនងដទៃទៀត រួមមានការពន្យល់ពីបញ្ហាដែលនឹងត្រូវលើកឡើង ។ នៅពេលដែលកាលបរិច្ឆេទសំរាប់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ត្រូវបាន

បកប្រែស្រាវជ្រាវ

ឯកភាព ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលស្នើសុំត្រូវជូនដំណឹងដល់គ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតផងដែរ អំពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និង បញ្ហាដែលនឹងត្រូវលើកឡើង ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយអាចចូលរួម នៅពេលដែលកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ត្រូវបានបញ្ចប់ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពី លទ្ធផល ព្រមទាំងអ្នកទទួលដក់ដក់សារផងដែរ ។

២. ប្រសិនបើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ១ ភាគ ៣ យល់ថា មានបំណងធ្វើវិសោធនកម្មខ្លឹមសារណាមួយ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពួកគេមានសិទ្ធិ ដោយស្នើសុំទៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន មិនអោយហួសពី ១២ ខែ ក្រោយពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ដោយបង្កើតអោយមានកិច្ចប្រជុំនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំង អស់ ដើម្បីពិនិត្យពិចារណាវិសោធនកម្មណាមួយ ដែលពួកគេស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្ម ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀង នេះ ។ វិសោធនកម្មនេះ ប្រសិនបើមានការឯកភាពក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយប្រសិនបើមាន ការចាំបាច់ក្រោយពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ស្របតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេល ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងលើសពីពាក់កណ្តាល បានដក់ដក់សារលិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ននៃវិសោធនកម្ម នេះរបស់ពួកគេ ។

៣. ប្រសិនបើមានការបញ្ចប់នៃអនុសញ្ញាពហុភាគីទូទៅណាមួយ ទាក់ទងការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ជាសមាជិកកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានកែតម្រូវ ដើម្បីអោយស្រប តាមអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៧

ដំណោះស្រាយជម្លោះ

ខ្លឹមសារនៃពិធីសារអាស៊ាន ស្តីពីយន្តការដោះស្រាយជម្លោះអោយបានប្រសើរធ្វើនៅរៀងចន្ទន៍ សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ និង វិសោធនកម្មត្រូវ អនុវត្តទៅលើជម្លោះ ដែលកើតឡើងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ១៨

ពាក់ព័ន្ធជាមួយកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត

១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ វិធានការណាមួយ ដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងមិនត្រូវអោយប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងដែលនៅជាធរមាន ឬ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលពួកគេជាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង លើកលែងតែមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

២. គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដែលនឹងត្រូវមិនមានសិទ្ធិរើសអើង ឬ ការអនុវត្តន៍សិទ្ធិទាំងនោះ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ស្ថិតនៅក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពី ច្បាប់សមុទ្រ ឆ្នាំ ១៩៨២ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងសេរីភាពនៃដែនសមុទ្រ សិទ្ធិក្នុងការលើកលែងទោស សិទ្ធិឆ្លង កាត់ដែនសមុទ្រ ការឈប់សំចតនៃនាវា និង អាកាសយាន និង រួមទាំងការជួលនាវា ឬ អាកាសយានរបស់ អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

៣. ប្រសិនបើមានភាពផ្ទុយគ្នា រវាងខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង ខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀង សេវាកម្មផ្លូវអាកាសទ្វេភាគី ឬ ពហុភាគី ដែលនៅជាធរមាន (រួមមាន វិសោធនកម្ម) ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងពីរ ឬ ច្រើនជាសមាជិក ឬ ដែលមិនត្រូវគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ខ្លឹមសារដែលមានដាក់ កំរិតតិច ឬ កំរិតសេរីច្រើន ឬ ដែលមិនគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវរក្សាទុក ។

មាត្រា ១៩

អវសានបញ្ញត្តិ

១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានដកល់ទុកដោយអ្នកទទួលដកល់ទុកឯកសារ ដែលត្រូវបង្កើតបានជា ឯកសារច្បាប់ផ្លូវការសំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។

២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវមានសច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។ លិខិតុបករណ៍ ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ត្រូវដកល់ទុកដោយអ្នកទទួលដកល់ទុកឯកសារ ហើយអ្នកដកល់ទុក ឯកសារនោះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗអំពីការដកល់ទុកឯកសារនេះ ។

៣. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់ទុកឯកសារលិខិតុបករណ៍ផ្តល់ សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី៣ និង ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលគ្រប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ បានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៤. ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ ការអនុវត្តន៍ពិធីសារ ដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលដែលការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ ការទទួលស្គាល់ ដែលមានចែង នៅក្នុងអវសានបញ្ញត្តិនៃពិធីសារអនុវត្តរៀងៗខ្លួន ។ ខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវអនុវត្តតែលើ ពិធីសារអនុវត្តដែលចូលជាធរមានក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ។

បកប្រែស្រដៀងគ្នា

៥. អ្នកដក់កងទុកឯកសារត្រូវចាត់ទុកជាអ្នកចុះបញ្ជីការចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរកណ្តាល និង សិខិតអនុញ្ញាតប្រតិបត្តិការ អនុលោមតាមមាត្រា៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៦. អ្នកដក់កងទុកឯកសារត្រូវចុះបញ្ជីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះជាបន្ទាន់ជាមួយអង្គការអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិ នៅពេលដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីដែលទទួលបានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេស ប៉ុណ្ណោះ ។

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសឆ្លៀយណេជារុស្ស៊ា

.....

ប៊ែហ្វីន ជាតូ អាប៊ី ធាកា អាប៊ីខ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ម៉ៅ ហាវណ្ណាល
រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋកម្ពុជា

.....

យ៉ាសម៉ាង ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាង
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បកប្រែក្រសួងក្រសួងក្រសួង

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

សូមហ៊ុន ផលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជិត ស្រី អុន ធី គាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ ជាន់ខ្ពស់ ចៀន ស៊ី

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានស្រី អា. មេនដូហ្សា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

ជូនមុខមេធាវីរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស៊ីឡូប៊ី

.....

អ៊ែន លីម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បក្សស្រុកស្រះកា

ជូនសម្រេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសម្រេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមប្រជាធិបតេយ្យ

.....

ហុ ច័យ ឌុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បទប្បញ្ញត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤

កម្មវិធីសេវាកម្មផ្លូវអាកាស

ផ្នែកទី ១

ផ្លូវហោះហើរ

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសធរណីមួយដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវអនុលោមតាមពេលកំណត់នៃការចាត់តាំងរបស់ពួកគេ ដែលបានអនុវត្តប្រតិបត្តិការពីចំណុចណាមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសធរណី កាត់តាមចំណុចកណ្តាលណាមួយទៅចំណុចណាមួយ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយផ្សេងទៀត និង ទៅចំណុចឯនាយណាមួយលើដំណាក់ផ្លូវហោះហើររួមណាមួយ ឬ តាមលំដាប់ផ្លូវហោះហើរណាមួយ លុះត្រាតែគ្រប់ចំណុចទាំងអស់ គឺជាអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ។

២. ថ្វីបើមានបទបញ្ញត្តិខាងលើ សិទ្ធិផ្ទុកឡើង និង ដាក់ចុះ អ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចសន្យាណាមួយផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានដឹកជញ្ជូន ដើម្បីយកកំរៃ និង ត្រូវបានដឹកជញ្ជូនឆ្ពោះទៅ ឬ មកពីចំណុចនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីក្រៅកិច្ចសន្យាណាមួយ ត្រូវគោរពទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអាជ្ញាធរអាកាសធរណីមួយនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធ ។

ផ្នែកទី ២

ភាពបត់បែននៃប្រតិបត្តិការ

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសធរណីមួយដែលបានចាត់តាំងនីមួយៗ ចំពោះជើងហោះហើរណាមួយ ឬ គ្រប់ជើងហោះហើរទាំងអស់ និង ទៅតាមជំរើសរបស់ខ្លួនអាច ៖

- ក. ធ្វើប្រតិបត្តិការហោះហើរ ក្នុងលក្ខណៈទិសដៅតែម្ខាង ឬ ទិសដៅទាំងទៅទាំងមក ។
- ខ. បញ្ចូលចំនួនជើងហោះហើរផ្សេងៗគ្នា នៅក្នុងប្រតិបត្តិការអាកាសយានតែមួយ ។
- គ. បំរើអោយចំណុចកណ្តាល ចំណុចដទៃផ្សេងៗទៀត នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងលើដំណាក់ផ្លូវហោះហើររួមណាមួយ និង តាមលំដាប់ផ្លូវហោះហើរណាមួយ ។
- ឃ. លប់ចោលការឈប់សំចតនៅចំណុចណាមួយ ឬ ច្រើនចំណុច ។
- ង. ផ្ទេររាចរពីរាចរណាមួយនៃអាកាសយានរបស់ខ្លួន ទៅរាចរណាមួយនៃអាកាសយានផ្សេងទៀតរបស់ខ្លួននៅតាមចំណុចណាមួយ នៅលើដំណាក់ផ្លូវហោះហើរ និង

បទប្បញ្ញត្តិ

ច. បំរើអោយចំណុចមិនទាន់បានកំណត់នៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ដោយផ្លាស់ប្តូរ ឬ មិនផ្លាស់ប្តូរ អាកាសយាន ឬ ចំនួនជើងហោះហើរ និង អាចបំរើ ឬ ផ្សព្វផ្សាយសេវាកម្ម ដល់សាធារណៈ ជនតាមរយៈសេវាកម្មនេះ ។

ដោយគ្មានការកំរិតមិនដៅ ឬ ភូមិសាស្ត្រ និង មិនមានការបាត់បង់សិទ្ធិណាមួយ ដើម្បីធ្វើចរាចរ ដែលអនុញ្ញាតក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សុទ្ធត្រឹមតែ សេវាកម្មនេះ បំរើចំណុចមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ ។

២. នៅលើដំណាក់កាលផ្លូវហោះហើរណាមួយ ឬ ច្រើន នៃផ្លូវហោះហើរខាងលើ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែល បានចាត់តាំងណាមួយ អាចធ្វើការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ ដោយមិនកំរិតទៅលើការផ្លាស់ប្តូរ នៅចំណុចណាមួយលើផ្លូវហោះហើរ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានទៅវិញទៅមក (លើកលែងការរកស៊ីដៃគូ) សុទ្ធត្រឹមតែ មិនដៅហោះហើរឆ្ពោះចេញទៅ ការដឹកជញ្ជូនក្រៅពីចំណុចនេះ ជាការបន្តជើងនៃការដឹកជញ្ជូនពី ទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ហើយចំពោះមិនដៅហោះហើរ ចូលមក ការដឹកជញ្ជូនទៅកាន់ទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានចាត់តាំងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ គឺជា ការបន្តការដឹកជញ្ជូនពីចំណុចដទៃផ្សេងទៀត ។

៣. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗត្រូវបានតំរូវអោយដាក់ជូន កម្មវិធីហោះហើរដែលបានគ្រោងទុក ដើម្បីស្នើសុំការឯកភាពពីអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងផ្សេងទៀត យ៉ាងតិចបំផុត ៣០ ថ្ងៃ មុនធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដែលបានឯកភាព ។ ប្រសិនបើមាន ការកែតំរូវណាមួយ ត្រូវបានដាក់ជូន ដើម្បីធ្វើការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងតិចបំផុត ១៥ ថ្ងៃ មុនធ្វើប្រតិបត្តិ ការ ។

៤. ចំពោះជើងហោះហើរបន្ថែម ដែលក្រុមហ៊ុនអាកាសចរបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ មានបំណងធ្វើប្រតិបត្តិការនៅលើសេវាកម្មដែលបានឯកភាព ក្រៅពីកម្មវិធីហោះហើរ ដែលបានឯកភាព ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរនោះ ត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីអាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេង ទៀត ។ ការស្នើសុំនេះ ជាធម្មតាត្រូវបានដាក់ជូនយ៉ាងតិចបំផុត ៤ ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការងារ មុនប្រតិបត្តិការ ហោះហើរនេះ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធ II

ការអនុវត្តន៍ពិធីសារ

ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវសំរេចអោយបានការអនុវត្តន៍ពិធីសារ ដែលត្រូវបង្កើតជាផ្នែក សមាហរណកម្ម នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ៖

- ក. ពិធីសារទី ១ មិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៣ និង ទី ៤ នៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន
- ខ. ពិធីសារទី ២ មិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ នៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន
- គ. ពិធីសារទី ៣ មិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៣ និង ទី ៤ រវាង អនុតំបន់អាស៊ាន
- ឃ. ពិធីសារទី ៤ មិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ រវាង អនុតំបន់អាស៊ាន
- ង. ពិធីសារទី ៥ មិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៣ និង ទី ៤ រវាង រាជធានី ឬ រដ្ឋធានីនៅក្នុងតំបន់ អាស៊ាន
- ច. ពិធីសារទី ៦ មិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ រវាង រាជធានី ឬ រដ្ឋធានីនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន

ASEAN MULTILATERAL AGREEMENT ON AIR SERVICES

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter collectively referred to as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party")

RECALLING the Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II) issued in Bali, Indonesia on 7 October 2003, pursuant to which ASEAN is committed to deepen and broaden its internal economic integration and linkages with the world economy to realise an ASEAN Economic Community;

AFFIRMING the policy agenda for progressive implementation of full liberalisation and integration of air services in ASEAN as laid down in the Action Plan for ASEAN Air Transport Integration and Liberalisation adopted at the Tenth (10th) ASEAN Transport Ministers' (ATM) Meeting on 23 November 2004 in Phnom Penh, Cambodia;

RECALLING the Vientiane Action Programme adopted at the Tenth (10th) ASEAN Summit on 29 November 2004 in Vientiane, Lao PDR, which calls for accelerating open sky arrangements and advancing liberalisation in air transport services;

RECALLING also the decision of the Tenth (10th) ATM Meeting in Phnom Penh, Cambodia, on 23 November 2004 to adopt the Roadmap for Integration of Air Travel Sector

and the Action Plan for ASEAN Air Transport Integration and Liberalisation 2005-2015, which provides strategic actions to further liberalise air services in ASEAN and promotes an enabling environment for a single and unified aviation market in ASEAN;

BEING committed to maintain, further develop and strengthen friendly relations and cooperation between and among their countries;

RECOGNISING that efficient and competitive international air services are important to develop trade, benefit consumers, and promote economic growth;

DESIRING to ensure the highest degree of safety and security in international air transport and reaffirm their grave concern about acts or threats against the security of aircraft, which jeopardise the safety of persons or property, adversely affect the operation of air transportation, and undermine public confidence in the safety of civil aviation;

DESIRING to facilitate and enhance air services and their related activities, to complement the other transport facilitation and liberalisation efforts in ASEAN;

DESIRING to remove restrictions, on a gradual basis, so as to achieve greater flexibility and capacity in the operation of air services in ASEAN with a view to build a single unified aviation market of ASEAN by 2015;

BEING Parties to the Convention on International Civil Aviation, opened for signature at Chicago on 7 December 1944, and desiring to adhere to the principles and provisions of the aforesaid Convention; and

DESIRING to conclude a Multilateral Agreement on Air Services

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purpose of this Agreement only, unless the context otherwise requires:

1. The term "the Convention" means the Convention on International Civil Aviation opened for signature at Chicago on 7 December 1944, and includes: (i) any amendment that has entered into force under Article 94(a) of the Convention and has been ratified by all the Contracting Parties to this Agreement, and (ii) any Annex or any amendment thereto adopted under Article 90 of the Convention, insofar as such Annexes or amendments are, at any given time, effective for all the Contracting Parties to this Agreement;
2. The term "aeronautical authority" means the Minister responsible for Civil Aviation, or any person or body authorised to perform any functions at present exercisable by him or similar functions;
3. The term "designated airline" means an airline which has been designated and authorised in accordance with Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement;
4. The term "territory" means the land territory, internal waters, territorial sea, archipelagic waters, the seabed and the sub-soil thereof and the airspace above them;
5. The terms "air service", "international air service", and "airline" have the meanings respectively assigned to them in Article 96 of the Convention;
6. The term "tariff" means the prices to be paid for the carriage of passengers and cargo and the conditions under which those prices apply, including prices and conditions for agency and other auxiliary services but excluding remuneration and conditions for the carriage of mail;

- 7. The term "specified routes" means the routes specified in the route schedule annexed to this Agreement;
- 8. The term "agreed services" means scheduled air services performed for the carriage of passengers, cargo and/or mail, separately or in combination, for remuneration or hire on the specified routes;
- 9. The term "stop for non-traffic purposes" means a landing for any purpose other than taking on or discharging passengers, cargo and/or mail in international air services;
- 10. The term "user charges" means a charge imposed on airlines by the competent authorities, or permitted by them to be imposed, for the provision of airport property or facilities or of air navigation facilities, including related services and facilities for aircraft, their crew, passengers and cargo;
- 11. The term "Agreement" means this Agreement, its Annexes and its Implementing Protocols and any amendments thereto;
- 12. The term "Depository" means the Secretary-General of ASEAN; and
- 13. All references to the singular shall include the plural, and all references to the plural shall include the singular.

**ARTICLE 2
GRANT OF RIGHTS**

- 1. Each Contracting Party grants to the other Contracting Parties the following rights for the conduct of international air services by the designated airlines of the other Contracting Parties:
 - a) the right to fly across its territory without landing;
 - b) the right to make stops in its territory for non-traffic purposes; and

c) the rights otherwise specified in this Agreement, including those rights stated in the Annex I (Scheduled Air Transportation) and, where applicable, Annex II (the Implementing Protocols 1-6 listed) of this Agreement.

2. The airline(s) of each Contracting Party, other than those designated under Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement, shall also enjoy the rights specified in paragraphs 1(a) and (b) of this Article. That airline shall be required to meet other conditions prescribed under the laws, regulations and rules normally applied to the operation of the international air services by the Contracting Party considering the application.

3. Nothing in this Agreement shall be deemed to confer on the airline or airlines of one Contracting Party the right to take on board, in the territory of another Contracting Party, passengers, baggage, cargo, or mail carried for remuneration and destined for another point in the territory of that other Contracting Party.

**ARTICLE 3
DESIGNATION AND AUTHORISATION OF AIRLINES**

1. Each Contracting Party shall have the right to designate as many airlines as it wishes for the purpose of conducting international air services in accordance with this Agreement and to withdraw or alter such designation. Such designation shall be transmitted in writing through diplomatic channels to the Depository who shall subsequently inform all the Contracting Parties.

2. On receipt of such a designation, and of application from the designated airline, in the form and manner prescribed for operating authorisation and technical permission, each Contracting Party shall grant the appropriate authorisation and technical permission with minimum procedural delay, provided that:

- a) (i) substantial ownership and effective control of that airline are vested in the Contracting Party designating the airline, nationals of that Contracting Party, or both; or
- (ii) subject to acceptance by a Contracting Party receiving such application, the designated airline which is incorporated and has its principal place of business in the territory of the Contracting Party that designates the airline, is and remains substantially owned and effectively controlled by one or more ASEAN Member States and/or its nationals, and the Contracting Party designating the airline has and maintains effective regulatory control; or
- (iii) subject to acceptance by a Contracting Party receiving such application, the designated airline is incorporated in and has its principal place of business in the territory of the Contracting Party that designates the airline in which the Contracting Party designating the airline, has and maintains effective regulatory control of that airline, provided that such arrangements will not be equivalent to allowing airline(s) or its subsidiaries access to traffic rights not otherwise available to that airline(s); and
- b) the designated airline is qualified to meet other conditions prescribed under the laws, regulations and rules normally applied to the operation of international air services by the Contracting Party considering the application or applications; and
- c) the Contracting Party designating the airline is in compliance with the provisions set forth in Article 5 (Safety) and Article 6 (Aviation Security) of this Agreement.

3. The Contracting Parties granting operating authorisations in accordance with paragraph 2 of this Article shall notify such action to the Depository who will subsequently inform all the Contracting Parties.

**ARTICLE 4
WITHHOLDING, REVOCATION, SUSPENSION AND
LIMITATION OF AUTHORISATION**

1. Each Contracting Party shall have the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations or technical permission referred to in Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement with respect to an airline designated by another Contracting Party, temporarily or permanently where:

- a) the airline has failed to prove that it is qualified under Article 3 paragraphs 2 (a) (i) or (ii) or (iii) as applicable; or
- b) the airline has failed to comply with laws, regulations, and rules referred to in Article 14 (Application of Laws and Regulations) of this Agreement; or
- c) the other Contracting Party is not maintaining and administering the standards as set forth in Article 5 (Safety) of this Agreement.

2. Unless immediate action is essential to prevent further non-compliance with paragraphs 1(b) or 1(c) of this Article, the rights established by this Article shall be exercised only after consultations with the Contracting Party designating the airline, in accordance with the provisions set forth in Article 16 (Consultations and Amendment).

3. A Contracting Party that has exercised its right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations or technical permission of an airline

or airlines in accordance with paragraph 1 of this Article shall notify its action to the Depository and the Depository shall subsequently inform all the Contracting Parties.

4. This Article does not limit the rights of any Contracting Party to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations or technical permission of an airline or airlines of the other Contracting Parties in accordance with the provisions of Article 6 (Aviation Security).

**ARTICLE 5
SAFETY**

1. Each Contracting Party shall recognise as valid, for the purpose of operating the air services provided for in this Agreement, certificates of airworthiness, certificates of competency, and licences issued, or validated by the Contracting Party that designates that said airline and still in force, provided that the requirements for such certificates or licences are at least equal to the minimum standards which may be established pursuant to the Convention. Each Contracting Party reserves the right, however, to refuse to recognise as valid for the purpose of flight above its own territory, certificates of competency and licences granted to or validated for its own nationals by another Contracting Party.

2. Each Contracting Party may request consultations concerning the safety and security standards maintained by another Contracting Party relating to aeronautical facilities, air crew, aircraft, and operation of that other Contracting Party's designated airline(s). If, following such consultations, the first Contracting Party finds that the other Contracting Party does not effectively maintain and administer safety and security standards and requirements in these areas that are at least equal to the minimum standards which may be established pursuant to the Convention, the other Contracting Party shall be notified of such findings and the

steps considered necessary to conform with these minimum standards; and the other Contracting Party shall take appropriate corrective action. Each Contracting Party reserves the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation or technical permission of an airline or airlines designated by the other Contracting Party in the event the other Contracting Party does not take such appropriate corrective action within a reasonable time.

**ARTICLE 6
AVIATION SECURITY**

1. In accordance with their rights and obligations under international law, the Contracting Parties reaffirm that their obligation to one another to protect the security of civil aviation against acts of unlawful interference forms an integral part of this Agreement. Without limiting the generality of their rights and obligations under international law, the Contracting Parties shall in particular act in conformity with the provisions of the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft, signed at Tokyo on 14 September 1963, the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970, the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, signed at Montreal on 23 September 1971, as well as any other convention or protocol relating to the security of civil aviation which all the Contracting Parties adhere to.

2. The Contracting Parties shall provide upon request all necessary assistance to one another to prevent acts of unlawful seizure of civil aircraft and other unlawful acts against the safety of such aircraft, their passengers and crew, and airports and air navigation facilities, and to address any other threat to the security of civil aviation.

3. The Contracting Parties shall, in their mutual relations, act in conformity with the aviation security provisions

established by the International Civil Aviation Organisation and designated as Annexes to the Convention; they shall require that operators of aircraft of their registry, operators of aircraft who have their principal place of business or permanent residence in their territory, and the operators of airports in their territory act in conformity with such aviation security provisions.

4. Each Contracting Party shall observe the security provisions required by the other Contracting Parties for entry into, departure from, and while within their respective territories and to take adequate measures to protect aircraft and to inspect passengers, crew, and their carry-on items, as well as cargo and aircraft stores, prior to and during loading or unloading. Each Contracting Party shall also give positive consideration to any request from another Contracting Party for special security measures to meet a particular threat.

5. When an incident or threat of an incident of unlawful seizure of civil aircraft or other unlawful acts against the safety of aircraft, passengers and crew, airports or air navigation facilities occurs, the Contracting Parties shall assist one another by facilitating communications and other appropriate measures intended to terminate rapidly and safely such incident or threat.

6. When a Contracting Party has reasonable grounds to believe that another Contracting Party has departed from the aviation security provisions of this Article, the aeronautical authorities of that Contracting Party may request immediate consultations with the aeronautical authorities of the other Contracting Party. Failure to reach a satisfactory agreement within fifteen (15) days from the date of receipt of such request shall constitute grounds to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisation and technical permission of an airline or airlines of that Contracting Party. When required by an emergency, a Contracting Party may take interim action prior to the expiry of fifteen (15) days.

7. Each Contracting Party shall require the airline(s) of another Contracting Party providing service to that Contracting Party to submit a written operator security programme which has been approved by the aeronautical authority of the Contracting Party of that airline for acceptance.

**ARTICLE 7
TARIFFS**

1. The tariffs to be applied by the designated airline or airlines of a Contracting Party for air services covered by this Agreement shall be established at reasonable levels, due regard being paid to all relevant factors, including interests of users, cost of operation, characteristics of service, reasonable profit, tariffs of other airlines, and other commercial considerations in the market-place.

2. Tariffs charged by airlines shall not be required to be filed with, or approved, by either Contracting Party. However, in the event the national law of a Contracting Party requires prior approval of a tariff, the tariff application shall be dealt with accordingly. In such cases, the principle of reciprocity may be applied by the Contracting Parties concerned at their discretion.

3. The Contracting Parties agree to give particular attention to tariffs that may be objectionable because they appear unreasonably discriminatory, unduly high or restrictive because of the abuse of a dominant position, or artificially low because of direct or indirect governmental subsidy or support or other anti-competitive practices.

4. The Contracting Parties shall ensure that the designated airlines provide the general public with full and comprehensive information on their air fares and rates and the conditions attached in advertisements to the public concerning their fares.

**ARTICLE 8
OPERATION OF LEASED AIRCRAFT**

1. When a designated airline proposes to use an aircraft other than one owned by it on the air services provided hereunder, this would only be done subject to the following conditions:

- a) that such arrangements will not be equivalent to allowing a lessor airline access to traffic rights not otherwise available to that airline;
- b) that the financial benefit to be obtained by the lessor airline will not be dependent on the profit or loss of the operation of the designated airline concerned; and
- c) that the responsibility for the continued airworthiness and the adequacy of operating and maintenance standards of any leased aircraft operated by an airline designated by one Contracting Party will be established in conformity with the Convention.

2. A designated airline is not otherwise prohibited from providing services using leased aircraft provided that any lease arrangement entered into satisfies the conditions listed in paragraph 1 of this Article.

**ARTICLE 9
COMMERCIAL ACTIVITIES**

1. In accordance with the laws and regulations of the other Contracting Parties, the designated airline of a Contracting Party shall have the right:

- a) in relation to entry, residence and employment, to bring in and maintain in the territory of the other Contracting Parties managerial and other

**ARTICLE 8
OPERATION OF LEASED AIRCRAFT**

1. When a designated airline proposes to use an aircraft other than one owned by it on the air services provided hereunder, this would only be done subject to the following conditions:

- a) that such arrangements will not be equivalent to allowing a lessor airline access to traffic rights not otherwise available to that airline;
- b) that the financial benefit to be obtained by the lessor airline will not be dependent on the profit or loss of the operation of the designated airline concerned; and
- c) that the responsibility for the continued airworthiness and the adequacy of operating and maintenance standards of any leased aircraft operated by an airline designated by one Contracting Party will be established in conformity with the Convention.

2. A designated airline is not otherwise prohibited from providing services using leased aircraft provided that any lease arrangement entered into satisfies the conditions listed in paragraph 1 of this Article.

**ARTICLE 9
COMMERCIAL ACTIVITIES**

1. In accordance with the laws and regulations of the other Contracting Parties, the designated airline of a Contracting Party shall have the right:

- a) in relation to entry, residence and employment, to bring in and maintain in the territory of the other Contracting Parties managerial and other

specialist staff, office equipment and other related equipment and promotional materials required for the operation of international air services;

- b) to establish offices in the territory of the other Contracting Party for the purposes of provision, promotion and sale of air services;
- c) to engage in the sale of air services in the territory of the other Contracting Party directly and, at its discretion, through its agents; to sell such air services, and any person shall be free to purchase such services in local currency of that territory or, subject to the national laws and regulations, in freely convertible currencies of other countries;
- d) to convert and remit to the territory of its incorporation, on demand, local revenues in excess of sums locally disbursed. Conversion and remittance shall be permitted promptly without restrictions or taxation in respect thereof at the rate of exchange applicable to current transactions and remittance on the date the airline makes the initial application for remittance. Such conversion and remittance shall be made in accordance with the foreign exchange regulations of the Contracting Party concerned; and
- e) to pay for local expenses, including purchases of fuel, in the territories of the other Contracting Parties in local currency. At their discretion, the airlines of each Contracting Party may pay for such expenses in the territory of the other Contracting Parties in freely convertible currencies according to local currency regulation.

2. In operating or holding out the authorised services on the agreed routes, the designated airline(s) may, subject to national laws and regulations and policies, enter into cooperative marketing arrangements which may include but are not limited to code-sharing or block-space with:

- a) an airline or airlines of the same Contracting Party; and
- b) an airline or airlines of the other Contracting Parties.

provided that all participants in such arrangements hold the underlying traffic rights and appropriate authorisation and meet the requirements applied to such arrangements.

3. The marketing airline may be required to file for approval to the aeronautical authority of each Contracting Party of any cooperative marketing arrangements entered into with an operating airline, in accordance with paragraph 2 of this Article, before its proposed introduction.

4. When holding out air services for sale, the marketing airline will make it clear to the purchaser of tickets for such services, at the point of sale, which airline will be the operating airline on each sector of the services and with which airline or airlines the purchaser is entering into a contractual relationship.

**ARTICLE 10
USER CHARGES**

1. No Contracting Party shall impose or permit to be imposed on the designated airlines of another Contracting Party user charges higher than those imposed on its own airlines operating similar international air services.

2. Each Contracting Party shall encourage consultations on user charges between its competent charging authorities

and airlines using the services and facilities provided by those charging authorities, where practicable through those airlines' representative organisations. Reasonable notice of any proposals for changes in user charges should be given to such users to enable them to express their views before changes are made. Each Contracting Party shall further encourage its competent charging authorities and such users to exchange appropriate information concerning user charges.

**ARTICLE 11
CUSTOMS DUTIES**

1. Each Contracting Party shall on the basis of reciprocity exempt a designated airline of another Contracting Party to the fullest extent possible under its national law from customs duties, excise taxes, inspection fees and other national duties and charges on aircraft, fuel, ground equipment, lubricating oils, consumable technical supplies, spare parts including engines, regular aircraft equipment, aircraft stores and other items, such as printed air waybills, any printed material which bears the insignia of the company printed thereon and usual publicity material distributed free of charge by that designated airline, intended for use or used solely in connection with the operation or servicing of aircraft of the designated airline of such other Contracting Party operating the agreed services.

2. The exemptions granted by this Article shall apply to the items referred to in paragraph 1:

- a) introduced into the territory of the Contracting Party by or on behalf of the designated airline of another Contracting Party;
 - b) retained on board aircraft of the designated airline of one Contracting Party upon arrival in or leaving the territory of another Contracting Party;
- or

- c) taken on board aircraft of the designated airline of one Contracting Party in the territory of another Contracting Party and intended for use in operating the agreed services

whether or not such items are used or consumed wholly within the territory of the Contracting Party granting the exemption, provided the ownership of such items is not transferred in the territory of the said Contracting Party.

3. The regular airborne equipment, as well as the materials and supplies normally retained on board the aircraft of a designated airline of any Contracting Party, may be unloaded in the territory of another Contracting Party only with the approval of the customs authorities of that territory. In such case, they may be placed under the supervision of the said authorities up to such time as they are re-exported or otherwise disposed of in accordance with customs regulations.

4. The exemptions provided by this Article shall also be available where the designated airline(s) of one Contracting Party has contracted with another designated airline, which similarly enjoys such exemptions from another Contracting Party or Contracting Parties, for the loan or transfer in the territory of the other Contracting Party or Contracting Parties of the items specified in paragraph 1 of this Article.

**ARTICLE 12
FAIR COMPETITION**

Each Contracting Party agrees:

- a) that each designated airline shall have a fair and equal opportunity to compete in providing the international air services governed by this Agreement; and

b) to take action to eliminate all forms of discrimination and/or anti-competitive practices by that Contracting Party and/or its designated airline(s) that it deems to adversely affect the competitive position of a designated airline of any other Contracting Party.

**ARTICLE 13
SAFEGUARDS**

1. The Contracting Parties agree that the following airline practices may be regarded as possible anti-competitive practices that may merit closer examination:

- a) charging fares and rates on routes at levels which are, in the aggregate, insufficient to cover the costs of providing the air services to which they relate;
- b) the addition of excessive capacity or frequency of air services;
- c) the practices in question are sustained rather than temporary;
- d) the practices in question have a serious negative economic effect on, or cause significant damage to another airline;
- e) the practices in question reflect an apparent intent or have the probable effect, of crippling, excluding or driving another airline from the market; and
- f) behaviour indicating an abuse of dominant position on the route.

2. The grant of state aid and/or subsidy shall be transparent among the Contracting Parties, and shall not distort competition among the designated airlines of the

Contracting Parties. The Contracting Parties concerned shall furnish other interested Contracting Parties, upon their requests, with complete information on such grant and any revision to or extension of such grant. Such information shall be treated with the utmost sensitivity and confidentiality.

3. If the aeronautical authorities of one Contracting Party consider that an operation or operations intended or conducted by the designated airline of another Contracting Party may constitute unfair competitive behaviour in accordance with the indicators listed in paragraph 1, or any discrimination by means of undue state aid and/or subsidy by that other Contracting Party, they may request consultations in accordance with Article 16 (Consultations and Amendment) with a view to resolving the problem. Any such request shall be accompanied by notice of the reasons for the request, and the consultations shall begin within fifteen (15) days of the receipt of such request.

4. If the Contracting Parties fail to reach a resolution of the problem through consultations, any Contracting Party may invoke the dispute resolution mechanism under Article 17 (Settlement of Disputes) to resolve the dispute.

5. Each Contracting Party shall have the right to withhold, revoke, suspend, impose conditions on or limit the operating authorisations with respect to an airline designated by another Contracting Party temporarily, should there be reasonable ground to believe that unfair or anti-competitive practices related to paragraphs 1 and 2 of this Article committed by a Contracting Party or its designated airline seriously affect the operation of its designated airline.

**ARTICLE 14
APPLICATION OF LAWS AND REGULATIONS**

1. While entering, within, or leaving the territory of one Contracting Party, its laws, regulations and rules relating to the operation and navigation of aircraft shall be complied

with by the airlines designated by any other Contracting Party.

2. While entering, within, or leaving the territory of one Contracting Party, its laws, regulations and rules relating to the admission to or departure from its territory of passengers, crew or cargo on aircraft (including regulations relating to entry, clearance, aviation security, immigration, passports, customs and quarantine or, in the case of mail, postal regulations) shall be complied with by, or on behalf of, such passengers, crew or cargo of the airlines of any other Contracting Party.

3. Passengers, baggage and cargo in transit through the territory of any Contracting Party and not leaving the area of the airport reserved for such purpose shall not undergo any examination except for reasons of aviation security, narcotics control, prevention of illegal entry or in special circumstances.

**ARTICLE 15
STATISTICS**

The aeronautical authority of each Contracting Party shall provide the aeronautical authorities of the other Contracting Parties, upon request, with periodic statistics or other similar information relating to the traffic carried on the agreed services.

**ARTICLE 16
CONSULTATIONS AND AMENDMENT**

1. The aeronautical authorities of the Contracting Parties shall consult with one another from time to time with a view to ensuring the implementation of, and satisfactory compliance with, the provisions of this Agreement. Unless otherwise agreed, such consultations shall begin at the earliest possible date, but not later than sixty (60) days from the date the other Contracting Party or Parties receive,

through diplomatic or other appropriate channels, a written request, including an explanation of the issues to be raised. When the date for consultations has been agreed, the requesting Contracting Party shall also notify all the other Contracting Parties of the consultations and the issues to be raised. Any Contracting Party may attend. Once the consultations have been concluded, all the Contracting Parties as well as the Depository shall be notified of the results.

2. If one third of the Contracting Parties consider it desirable to amend any provision of this Agreement they shall be entitled, by request addressed to the Secretary-General of ASEAN, given not earlier than twelve (12) months after the entry into force of this Agreement, to call a meeting of all the Contracting Parties in order to consider any amendments which they may propose to this Agreement. Such amendment, if agreed among all the Contracting Parties and if necessary after consultations in accordance with paragraph 1 of this Article, shall come into effect when more than half of the Contracting Parties have deposited their Instruments of Ratification or Acceptance of such amendment.

3. In the event of the conclusion of any general multilateral convention concerning international air services by which all the Contracting Parties become bound, this Agreement shall be so modified as to conform with the provisions of such convention.

**ARTICLE 17
SETTLEMENT OF DISPUTES**

The provisions of the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism, done at Vientiane, Lao PDR, on 29 November 2004 and any amendment thereto, shall apply to disputes arising under this Agreement.

**ARTICLE 18
RELATIONSHIP TO OTHER AGREEMENTS**

1. This Agreement or any actions taken thereto shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties under any existing agreements or international conventions to which they are also Contracting Parties, except as provided in paragraph 3 of this Article.

2. Nothing in this Agreement shall prejudice the rights or the exercise of these rights by any Contracting Party under the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 1982, in particular with regard to freedom of the high seas, rights of innocent passage, archipelagic sea lanes passage or transit passage of ships and aircraft, and consistent with the Charter of the United Nations.

3. In the event of any inconsistency between a provision of this Agreement and a provision of any existing bilateral or multilateral air services agreement(s) (including any amendments thereto), by which two or more of the ASEAN Member States are bound or which is not covered by this Agreement, the provision which is less restrictive or more liberal or which is not covered by this Agreement, shall prevail. If the inconsistency concerns provisions relating to safety or aviation security, the provisions prescribing a higher or more stringent standard of safety or aviation security shall prevail to the extent of the inconsistency.

**ARTICLE 19
FINAL PROVISIONS**

1. This Agreement shall be deposited with the Depository who shall promptly furnish a certified true copy thereof to each Contracting Party.

2. This Agreement is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Depository and the

Depository shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

3. This Agreement shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified, or accepted it.

4. Subject to paragraph 3 of this Article, the Implementing Protocols as listed in Annex II of this Agreement shall enter into force upon ratification or acceptance as set out in the "Final Provisions" of each of the respective Implementing Protocol(s). The provisions of this Agreement shall only apply in respect of the Implementing Protocol that has entered into force among the Contracting Parties that have ratified or accepted it.

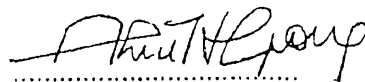
5. The Depository shall maintain a centralised register of airline designations and operating authorisation in accordance with Article 3 (Designation and Authorisation of Airlines) of this Agreement.

6. The Depository shall register this Agreement with the International Civil Aviation Organisation as soon as it enters into force.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed this ASEAN Multilateral Agreement on Air Services.

DONE at Manila, Philippines, this 20th day of May..... in the Year **Two Thousand and Nine**., in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

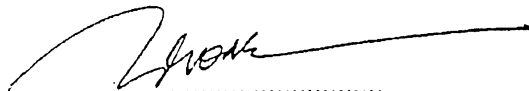
JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

For the Lao People's Democratic Republic:

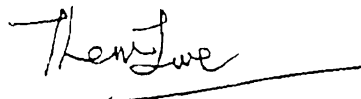
SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

For Malaysia:

DATO' SRI ONG TEE KEAT
Minister of Transport

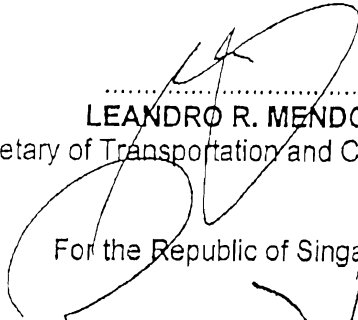
For the Union of Myanmar:

MAJOR GENERAL THEIR SWE
Minister for Transport

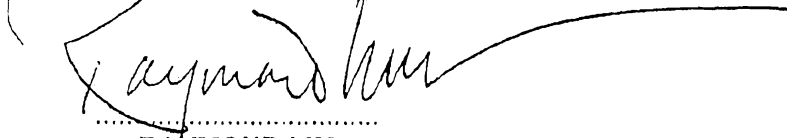

For the Republic of the Philippines:

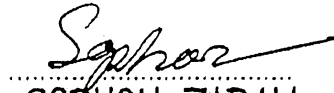
LEANDRO R. MENDOZA
Secretary of Transportation and Communications

For the Republic of Singapore:

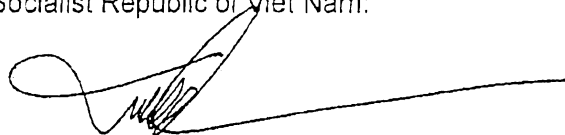
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

ANNEX I

Scheduled Air Services

Section 1

Routing

1. The designated airline(s) of each Contracting Party shall, in accordance with the terms of their designation, be allowed to operate from any points in the territory of the Contracting Party designating the airline via any intermediate points to any points in the territory of any other Contracting Party and to any points beyond in any combination or order, provided that all the points are international airports.

2. Notwithstanding the above provisions, the right to take on board or put down, in the territory of any other Contracting Party, passengers, baggage, cargo, or mail carried for remuneration and destined for or coming from points in the territory of any non-Contracting Party, shall be subject to the agreement between the aeronautical authorities of the Contracting Parties concerned.

Section 2

Operational Flexibility

1. Each designated airline may, on any or all flights and at its option:

- a) operate flights in either or both directions;
- b) combine different flight numbers within one aircraft operation;
- c) serve behind, intermediate, and beyond points and points in the territories of the Contracting Parties on the routes in any combination and in any order;
- d) omit stops at any point or points;
- e) transfer traffic from any of its aircraft to any of its other aircraft at any point on the routes; and
- f) serve points behind any point in its territory with or without change of aircraft or flight number and may hold

out and advertise such services to the public as through services

without directional or geographic limitation and without loss of any right to carry traffic otherwise permissible under this Agreement; provided that the service serves a point in the territory of the Contracting Party designating the airline.

2. On any segment or segments of the routes above, any designated airline may perform international air services without any limitation as to change, at any point on the route, on an one-on-one basis (with the exception of code-sharing) provided that, in the outbound direction, the air services beyond such point is a continuation of the air services from the territory of the Contracting Party that has designated the airline and, in the inbound direction, the air services to the territory of the Contracting Party that has designated the airline is a continuation of the air services from beyond such point.

3. The designated airline(s) of each Contracting Party may be required to submit its envisaged flight schedules for approval to the aeronautical authorities of the other Contracting Party at least thirty (30) days prior to the operation of the agreed services. Any modification thereof shall be submitted for consideration at least fifteen (15) days prior to the operation.

4. For supplementary flights which the designated airline(s) of one Contracting Party wishes to operate on the agreed services outside the approved timetable, that airline must request prior permission from the aeronautical authorities of the other Contracting Party. Such requests shall usually be submitted at least four (4) working days prior to the operation of such flights.

ANNEX II

IMPLEMENTING PROTOCOLS

The Contracting Parties shall conclude the following Implementing Protocols which shall form integral parts of this Agreement:

- a) Protocol 1 Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights within ASEAN Sub-Region;
- b) Protocol 2 Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights within ASEAN Sub-Region;
- c) Protocol 3 Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights between ASEAN Sub-Regions;
- d) Protocol 4 Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights between ASEAN Sub-Regions;
- e) Protocol 5 Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights between ASEAN Capital Cities; and
- f) Protocol 6 Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights between ASEAN Capital Cities.

(ត មកពីរាជកិច្ចលេខ ១៣- ១៤)

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០២០១/០០២

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ប្រកាសឲ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្មពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៨ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុវត្តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេរីភាពដឹកជញ្ជូនមនុស្សពេញលេញនៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ
តាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី
អាស៊ានស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ានស្តីពីសេរីភាពដឹកជញ្ជូនមនុស្សពេញលេញ
នៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី
អាស៊ានស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦ ដែលបានចុះ
ហត្ថលេខានៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន នាថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយដែល
មានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង
និងពិធីសារនេះ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

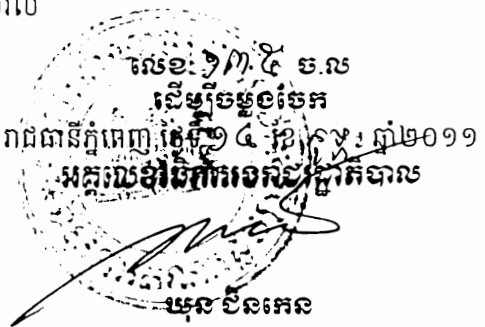
ព.ល. ១១០២.១៣៤

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋលេខាធិការអាកាសចរស៊ីវិល
ហត្ថលេខា

ម៉ៅ ហាណូន

លេខ: ១៣.៤ ប.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១
អគ្គលេខាធិការរង្វង់ភ្នំពេញ

យន ជិនកេន

4/26

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេវាកម្មជីកជម្រកម្មពេញលេញ
នៃសេវាកម្មជីកជម្រកម្មពេញលេញសាមគ្គីវិភាគ
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ២**

និង

**កិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន
ស្តីពីសេវាកម្មជីកជម្រកម្មពេញលេញសាមគ្គីវិភាគ
រួមទាំងពិធីសារចំនួន ៦**

បទប្បញ្ញត្តិ

ពិធីសារទី ១

ស្តីពីការមិនគំណត់សិទ្ធិចរាចរណ៍ និង ទី៤

នៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រិយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះក្នុងលក្ខណៈរួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះ តទៅមានឈ្មោះថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ការផ្តល់អោយនោះ សំរាប់ការបញ្ចប់នៃការអនុវត្ត ពិធីសារ ដែលនឹងត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏ខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការជំរុញសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋជាសមាជិកពីរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសសំដៅសំរេចបានសេរីភ្ជាប់និយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

**មាត្រា ១
និយមន័យ**

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ពាក្យ “អនុតំបន់អាស៊ាន” មានន័យថា ៖

បកប្រែក្រសួងការ

- ក. តំបន់វិកលចរណ៍អាស៊ាន ភាគខាងកើត មានប្រិយណេដារូសាឡាម ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង ហ្វីលីពីន (BIMP-EAGA) ។
- ខ. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអនុតំបន់ រវាង កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និង វៀតណាម (CLMV) ។
- គ. តំបន់ត្រីកោណវិកលចរណ៍ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង សិង្ហបុរី (IMS) ។
- ឃ. តំបន់ត្រីកោណវិកលចរណ៍ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង ថៃឡង់ដ៍ (IMT) ឬ
- ង. ការពង្រីកអនុតំបន់ដែលមាន ឬ អនុតំបន់ថ្មីណាមួយផ្សេងទៀត ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើ អោយបាន ។

មាត្រា ២

ផ្លូវហោះហើរ និង សិទ្ធិចរាចរ

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលត្រូវបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវ អាកាសពីចំណុចដែលបានកំណត់ណាមួយ (ដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ៤ នៃពិធីសារនេះ) នៅក្នុងទឹកដី របស់ខ្លួនទៅចំណុចដែលបានកំណត់ណាមួយនៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ជាសមាជិក ហើយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាម ផ្លូវអាកាសត្រលប់មកវិញ ក្នុងលក្ខណៈដូចមានបញ្ជាក់ខាងលើ ដោយប្រើប្រាស់សិទ្ធិ ចរាចរទី ៣ និង ទី ៤ ។

មាត្រា ៣

ចំនុះដឹកជញ្ជូន និង ចំនុះលើហោះហើរ

មិនមានការកំរិតកំណត់ទៅលើចំនុះដឹកជញ្ជូន ចំនុះលើហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយាន ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២ ។

មាត្រា ៤

ការបញ្ជាក់ចំនុះជាក់លាក់

ចំណុចដែលបានចាត់តាំង ដែលមិនបានកំណត់ច្បាស់លាស់ ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ២ មានដូច ខាងក្រោម ៖

បកប្រែប្រែប្រួល

២. ពិធីសារនេះ គឺត្រូវមានការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ កិច្ចព្រមព្រៀង ហើយនឹងមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងប៉ុណ្ណោះ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន និង លិខិតទទួលស្គាល់ កិច្ចព្រមព្រៀង។ លិខិតុបរណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន និង លិខិតទទួលស្គាល់ ត្រូវបានដក់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗនៃការដក់ទុកឯកសារនោះ។

៣. វិសោធនកម្មណាមួយចំពោះខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ លើកលែងតែបណ្តាចំណុចបន្ថែមដែលបានចាត់តាំង ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលមានការយល់ព្រមពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ១៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេរៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារទី ១ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី៣ និង ទី៤ នៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេសតែមួយប៉ុណ្ណោះ។

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

យ៉េហ៊ីន ជាតូ អាហ្វិ ធាកា អាហ្វិខ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ហ៊ឺ ហានឌុណាន់
រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

បកប្រែក្រសួងក្រសួងក្រសួង

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល ទំនាញរដ្ឋបាលក្រសួងក្រសួង

យ៉ាសម៉ាត ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល ទំនាញរដ្ឋបាលក្រសួងក្រសួងក្រសួង

សុមម៉ាត ផលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកម្មនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល ទំនាញរដ្ឋបាលក្រសួងក្រសួង

ជាតុ ត្រី អុន ធី ភាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល ទំនាញរដ្ឋបាលក្រសួងក្រសួង

ឧត្តមសេនីយ៍ ជាន់ខ្ពស់ ឆេវ៉ាត ស៊ី

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល ទំនាញរដ្ឋបាលក្រសួងក្រសួង

ឧត្តមសេនីយ៍ លានជ្រូ អា. មេនជ័យ

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

បកប្រែស្រាវជ្រាវ

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស្ទឹងត្រែង

.....

អ៊ែម លឹម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម

.....

ហុ ថា ឌុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 1
ON UNLIMITED THIRD AND FOURTH FREEDOM TRAFFIC
RIGHTS WITHIN THE ASEAN SUB-REGION**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred to as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Air Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol, the term "ASEAN Sub-region" means:

- a) The Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia, Philippines-East ASEAN Growth Area (BIMP-EAGA);
- b) The Sub-regional Cooperation in Air Transport among Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam (CLMV);
- c) The Indonesia, Malaysia, Singapore-Growth Triangle (IMS-GT);
- d) The Indonesia, Malaysia, Thailand-Growth Triangle (IMT-GT); or
- e) Expansion there-from or any other new sub-regions as the case may be.

Article 2 – Routing and Traffic Rights

The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate air passenger services from any designated points (as listed in Article 4 of this Protocol) in its territory to any designated points in the ASEAN Sub-region to which that Contracting Party belongs and vice versa with full third (3rd) and fourth (4th) freedom traffic rights.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 2.

Article 4 – Specification of Points

The designated points, which are non-exhaustive, as mentioned in Article 2 are listed below:

- BIMP-EAGA :**
- Brunei Darussalam **Bandar Seri Begawan**
 - Indonesia **Balikpapan, Manado, Pontianak and Tarakan**
 - Malaysia **Kota Kinabalu, Labuan, Kuching and Miri**
 - The Philippines **Davao, General Santos, Puerto Princesa and Zamboanga;**
- CLMV :**
- Cambodia **Phnom Penh**
 - Lao PDR **Vientiane, Luang Phabang and Pakse**
 - Myanmar **Yangon and Mandalay**
 - Viet Nam **Ha Noi, Ho Chi Minh City, Da Nang, Dien Bien Phu, Phu Bai, Cat Bi and Lien Khuong**
- IMS-GT :**
- Indonesia **Not Applicable**
 - Malaysia **Not Applicable**
 - Singapore **Not Applicable**

- IMT-GT :
- Indonesia **Medan, Padang, Banda Aceh, and Nias**
 - Malaysia **Langkawi, Penang, Alor Star, Ipoh and Kota Bharu**
 - Thailand **Hat Yai, Narathiwat, Pattani, Trang and Nakon Si Thammarat**

Article 5 – Final Provisions

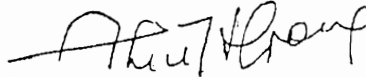
1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.
2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement, and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.
3. Any amendment to the provisions of this Protocol, except the inclusion of additional designated points, shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 16 of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 1 on Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights within the ASEAN Sub-Region.

DONE at **Manila, Philippines**, this ~~20th~~ day of ^{May}..... in the Year **Two Thousand and Nine**....., in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

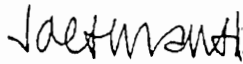
PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

For the Lao People's Democratic Republic:

SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

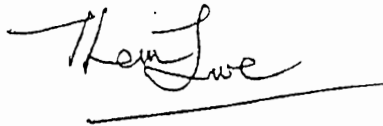

For Malaysia:

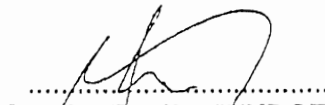
DATO' SRI ONG TEE KEAT
Minister of Transport

For the Union of Myanmar:

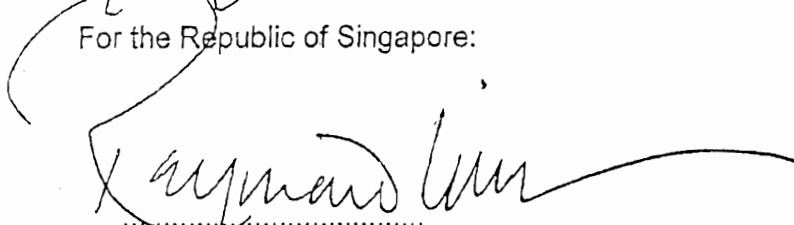
MAJOR GENERAL THEIN SWE
Minister for Transport

For the Republic of the Philippines:

LEANDRO R. MENDOZA
Secretary of Transportation and Communications

For the Republic of Singapore:

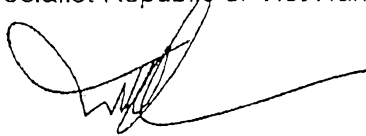
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

.....
SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

.....
HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

ពិធីសារទី ២

ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥

នៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះក្នុងលក្ខណៈរួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ការផ្តល់អោយនោះសំរាប់ការបញ្ចប់នៃការអនុវត្តន៍ពិធីសារដែលនឹងត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏ខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការជំរុញសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋជាសមាជិកពិរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើប្រជាសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង សើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសសំដៅសំរេចបានសេរីភ្ជាប់និយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

មាត្រា ១
និយមន័យ

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ៖

១. ពាក្យ “អនុតំបន់អាស៊ាន” មានន័យថា៖

- ក. តំបន់វិកលុតលាស់អាស៊ាន ភាគខាងកើត មានប្រិយណេដារូសាឡាម ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង ហ្វីលីពីន (BIMP-EAGA) ។
- ខ. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអនុតំបន់ រវាង កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និង វៀតណាម (CLMV) ។
- គ. តំបន់ត្រីកោណវិកលុតលាស់ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង សិង្ហបុរី (IMS-GT) ។
- ឃ. តំបន់ត្រីកោណវិកលុតលាស់ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង ថៃឡង់ដ៍ (IMT-GT) ឬ
- ង. ការពង្រីកអនុតំបន់ដែលមាន ឬ អនុតំបន់ថ្មីណាមួយផ្សេងទៀត ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើ អោយបាន ។

២. ពាក្យ “សិទ្ធិចរាចរទី ៥ អនុតំបន់” មានន័យថា សិទ្ធិចរាចរទី ៥ ចំណុចកណ្តាល និង ចំណុចឯនាយ ដែល នឹងត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងទូទាំងអនុតំបន់អាស៊ាន ។

មាត្រា ២

ផ្លូវហោះហើរ និង សិទ្ធិចរាចរ

១. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើ ប្រតិបត្តិការ

សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសពីចំណុចដែលបានចាត់តាំងណាមួយនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ទៅ ចំណុចដែលបានចាត់តាំងណាមួយនៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ជាសមាជិក ហើយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ត្រលប់មកវិញ ដោយប្រើប្រាស់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ នៅគ្រប់អនុតំបន់ ។

២. ថ្វីបើមានកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិដើម្បីផ្ទុកឡើង និង ដាក់ចុះអ្នកដំណើរ ឥវ៉ាន់ ទំនិញ ឬ កញ្ចប់ ប្រែសណីយ៍ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានដឹកជញ្ជូនដើម្បីយក កំរៃ ហើយធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅ ឬ មកពីបណ្តាចំណុចផ្សេងណាមួយ ត្រូវគោរពតាមកិច្ចព្រមព្រៀង រវាង អាជ្ញាធរអាកាសចរនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធពាក់ព័ន្ធ ។

បកប្រែស្របតាមភាសាខ្មែរ

មាត្រា ៣

ចំណុះដឹកជញ្ជូន និង ចំណូលលើហោះហើរ

មិនមានការកំរិតកំណត់ទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ចំនួនជើងហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយាន ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២ ។

មាត្រា ៤

ការបញ្ជាក់ចំណុចជាក់លាក់

ចំណុចដែលបានចាត់តាំងដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ២ គឺមានដូចខាងក្រោម ៖

BIMP-EAGA ៖

- ប្រិយណេដារូសាឡាម ៖ បានដាសេរីបេហ្គាវ៉ាន់
- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ បាលីកប៉ាប៉ាន់ ម៉ាណាដូ ផូនធឿនណាក់ និងតារាកាន់
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ កូតាកីណាបានលូ ឡាបោន តូជីន និង មីរី
- ហ្វីលីពីន ៖ ដារ៉ោ ជេនរ៉ល សានតូស ផេតូ ប៊្រិនសេកា និង
ហ្សាមបាអាងហ្គា

CLMV ៖

- កម្ពុជា ៖ ភ្នំពេញ
- ឡាវ ៖ វៀងចន្ទនី លួងប្របាង និង ប៉ាក់សី
- មីយ៉ាន់ម៉ា ៖ យ៉ាងហ្គោន និង ម៉ាន់ដាឡេ
- វៀតណាម ៖ ហាណូយ ដាណាំង ដៀនហៀនភូ ភូបាយ ខាតប៊ី និងលៀងឃ្នុង

IMS-GT ៖

- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ មិនអាចកំណត់បាន
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ មិនអាចកំណត់បាន
- សិង្ហបុរី ៖ មិនអាចកំណត់បាន

IMT-GT

- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ មេដាន់ ប៉ាដាង ប៉ាន់ដាអាសេ និង និអេស
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ ប៉េណាំង ឡាំងហ្គារី អាស័រស្តារ អ៊ីប៉ូ និង កូតាបារូ
- ថៃឡង់ដ៍ ៖ ហាតយ៉ៃ ណារ៉ាធីរ៉ាត់ ប៉ាតតានី ត្រាង និង ណាយុនស៊ី
ថាមមារ៉ាត

មាត្រា ៥

អវសានបញ្ញត្តិ

១. ពិធីសារនេះ ត្រូវដកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដែលជាអ្នកបង្កើតបានជាឯកសារច្បាប់ ចំលងផ្លូវការសំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។

២. ពិធីសារនេះ គឺត្រូវមានការផ្តល់សច្ចុប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែល បានផ្តល់សច្ចុប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ហើយនឹងមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងចំណោមភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ប៉ុណ្ណោះ ដែលបានផ្តល់សច្ចុប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់កិច្ចព្រមព្រៀង ។

៣. វិសោធនកម្មណាមួយចំពោះខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ លើកលែងតែបណ្តាចំណុចបន្ថែមដែលបានចាត់ តាំង ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលមានការយល់ព្រមពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចមានបញ្ជាក់ នៅក្នុងមាត្រា ១៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេ រៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារទី ២ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ នៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេសតែ មួយប៉ុណ្ណោះ ។

ជូសមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារុសាឡាម

.....
ប៉េហ៊ិន ជាតូ អាម៉ូ ធាកា អាម៉ូឡ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

បទប្បញ្ញត្តិ

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ម៉ៅ ហាវណ្ណាល

រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....

យ៉ាសម៉ាន់ ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាល់

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ

.....

សុមម៉ាត់ ផ្សសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតុ ត្រូវ អុល ចី គាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពវីយ៉ាណា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ជាន់ខ្ពស់ ឆេវ៉ាត ស៊ី

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បកប្រែក្របខ័ណ្ឌ

ជូនសម្តេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានជ្រូ អោ. មេនជុំហ្សា
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង ដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

ជូនសម្តេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស្រីលង្កា

.....

អ៊ែម៉ែល លីម
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសម្តេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសម្តេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមច្បាប់កម្ពុជា

.....

ហូ ថា ឌុន
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 2
ON UNLIMITED FIFTH FREEDOM TRAFFIC RIGHTS WITHIN
THE ASEAN SUB-REGION**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred to as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Air Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol:

1. The term "ASEAN Sub-region" means:
 - a) The Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia, Philippines-East ASEAN Growth Area (BIMP-EAG
 - b) The Sub-reg. Cooperation in Air Transport among Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam (CLMV);
 - c) The Indonesia, Malaysia, Singapore-Growth Triangle (IMS-GT);
 - d) The Indonesia, Malaysia, Thailand-Growth Triangle (IMT-GT); or
 - e) Expansion there-from or any other new sub-regions as the case may be.

2. The term "Sub-region fifth (5th) freedom traffic rights" means intermediate and beyond fifth (5th) freedom traffic rights which are to be operated wholly within an ASEAN Sub-region.

Article 2 – Routing and Traffic Rights

1. The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate air passenger services from any designated points in its territory to any designated points in the ASEAN Sub-region to which that Contracting Party belongs and vice versa with full Sub-region fifth (5th) freedom traffic rights.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the right to take on board or put down, in the territory of any other Contracting Party, passengers, baggage, cargo or mail carried for remuneration and destined for or coming from any other points, shall be subject to the agreement between the aeronautical authorities of the Contracting Parties concerned.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 2.

Article 4 – Specification of Points

The designated points as mentioned in Article 2 are listed below:

BIMP-EAGA :

- Brunei Darussalam **Bandar Seri Begawan**
- Indonesia **Balikpapan, Manado, Pontianak and Tarakan**
- Malaysia **Kota Kinabalu, Labuan, Kuching and Miri**
- The Philippines **Davao, General Santos, Puerto Princesa and Zamboanga;**

CLMV :

- Cambodia **Phnom Penh**
- Lao PDR **Vientiane, Luang Phabang and**
- Myanmar **Pakse, Yangon and Mandalay**

- Viet Nam **Ha Noi, Ho Chi Minh City, Da Nang Dien Bien Phu, Phu Bai, Cat Bi and Lien Khuong**

- IMS-GT :

- Indonesia Not Applicable
- Malaysia Not Applicable
- Singapore Not Applicable

- IMT-GT :

- Indonesia **Medan, Padang, Banda Aceh, and Nias**
- Malaysia **Penang, Langkawi, Alor Star, Ipoh and Kota Bharu**
- Thailand **Hat Yai, Narathiwat, Pattani, Trang and Nakon Si Thammarat**

Article 5 – Final Provisions

1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.

2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement, and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

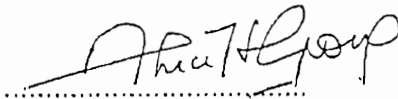

3. Any amendment to the provisions of this Protocol, except the inclusion of additional designated points, shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 16 in the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 2 on Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights within the ASEAN Sub-Region.

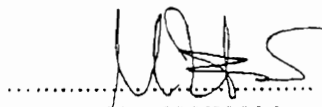
DONE at **Manila, Philippines**, this **20th** day of **May**..... in the Year **Two Thousand and Nine**....., in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

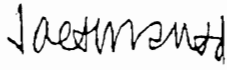
For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

For the Lao People's Democratic Republic:

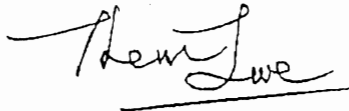
SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

For Malaysia:

DATO' SRI ONG TEE KEAT
Minister of Transport

For the Union of Myanmar:

MAJOR GENERAL THEIN SWE
Minister for Transport

For the Republic of the Philippines:

LEANDRO R. MENDOZA

Secretary of Transportation and Communications

For the Republic of Singapore:

RAYMOND LIM

Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

SOPHON ZARAM

Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

HO NGHIA DZUNG

Minister of Transport

បកវ័យក្រុងភ្នំពេញ

ពិធីសារទី ៣

ស្តីពីការមើលគំណត់សិទ្ធិបោះឆ្នោត និង ទី៤

រចនាអនុតំបន់អាស៊ាន

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះ ក្នុងលក្ខណៈរួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ការផ្តល់អោយនោះ សំរាប់ការបញ្ចប់នៃការអនុវត្តន៍ពិធីសារ ដែលនឹងត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏ខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពី ការជំរុញសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋជាសមាជិកពីរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស សំដៅសំរេចបានសេរីភ្ជាប់នឹងកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

**មាត្រា ១
និយមន័យ**

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ពាក្យ “អនុតំបន់អាស៊ាន” មានន័យថា ៖

បក្សប្រឹក្សានៃគណៈ

- ក. តំបន់វិកលចរណ៍អាស៊ាន ភាគខាងកើត មានប្រិយណេដារូសាឡាម ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និងហ្វីលីពីន(BIMP-EAGA) ។
- ខ. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាសអនុតំបន់ រវាង កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម(CLMV) ។
- គ. តំបន់ត្រីកោណវិកលចរណ៍ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង សិង្ហបុរី(IMS-GT) ។
- ឃ. តំបន់ត្រីកោណវិកលចរណ៍ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង ថៃឡង់ដ៍(IMT-GT) ឬ
- ង. ការពង្រីកអនុតំបន់ដែលមាន ឬ អនុតំបន់ថ្មីណាមួយផ្សេងទៀត ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើអោយបាន ។

មាត្រា ២

ផ្លូវហោរាហើរ និង សិទ្ធិចរាចរ

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ពីចំណុចដែលបានចាត់តាំងណាមួយនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនទៅចំណុច ដែលបានចាត់តាំងណាមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត នៃអនុតំបន់អាស៊ាន ដែលភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ជាសមាជិក ហើយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ មានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសត្រលប់មកវិញ ដោយប្រើប្រាស់សិទ្ធិចរាចរទី៣ និង ទី៤ ។

មាត្រា ៣

ចំណុះដឹកជញ្ជូន និង ចំណុះលើហោរាហើរ

មិនមានការកំរិតកំណត់ទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ចំនួនជើងហោរាហើរ និង ប្រភេទអាកាសយានពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២ ។

មាត្រា ៤

ការបញ្ជាក់ចំណុចជាក់លាក់

ចំណុចដែលបានចាត់តាំង ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ២ មានឈ្មោះដូចខាងក្រោម ៖

បកប្រែស្រុកខ្មែរ

BIMP-EAGA:

- ប្រិយណេដារូសាឡាម ៖ បានជាសារីហេហ្គាវ៉ាន់
- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ បាលីកប៉ាប៉ាន់ និង ម៉ាណាដូ
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ ឡាបោន និង មីរី
- ហ្វីលីពីន ៖ ដារ៉ោ ជេនីរ៉ាល សាន់តូស កែតូ ប្រិនស៊ុក និង សាមបូអាងហ្គា

CLMV:

- កម្ពុជា ៖ ភ្នំពេញ
- ឡាវ ៖ វៀងចន្ទន៍ លួងប្របាង និង ប៉ាក់សី
- មីយ៉ាន់ម៉ា ៖ យ៉ាងហ្គោន និង ម៉ាន់ដាឡេ
- វៀតណាម ៖ ហាណូយ ដាណាំង ដៀនហ្សៀនកូ ភូហាយ ខាតប៊ី និង លៀងយួង

IMS-GT ៖

- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ មិនអាចកំណត់បាន
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ មិនអាចកំណត់បាន
- សិង្ហបុរី ៖ មិនអាចកំណត់បាន

IMT-GT

- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ មេដាន់ និង ប៉ាដាន់
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ អាត់រស្មារ និង អ៊ីប៉ូ
- ថៃឡង់ដ៍ ៖ ហាតយ៉ៃ ណាវ៉ាធីវ៉ាត់ ប៉ាត់តាន ត្រាង និង ណាយុនស៊ីថាមម៉ាវ៉ាត

មាត្រា ៥

អវសានបញ្ញត្តិ

១. ពិធីសារនេះ នឹងត្រូវដកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលជាអ្នកបង្កើតបានជាឯកសារច្បាប់ ចំលងផ្លូវការសំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ។
២. ពិធីសារនេះ ត្រូវយោងលើការផ្តល់សច្ចុប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែល បានផ្តល់សច្ចុប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ កិច្ចព្រមព្រៀង។ លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចុប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់

បកប្រែក្រសួងការ

ត្រូវដកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការដកល់ទុកឯកសារនេះ ។

៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី ៣ យ៉ាងតិចបំផុតនៅអនុតំបន់ពិរដ្ឋឡងគ្នា ហើយមានប្រសិទ្ធិភាពចំពោះតែភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ លើពិធីសារនេះ ក្រោយពីការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី ២ ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទ នៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។

៤. វិសោធនកម្មណាមួយចំពោះខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ លើកលែងតែបណ្តាចំណុចបន្ថែមដែលបានចាត់តាំងត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលមានការយល់ព្រមពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេ រៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារទី ៣ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី៣ និង ទី៤ រវាងអនុតំបន់អាស៊ាន ។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេសតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាណូរ

.....

ប៊េហ៊ីន ជាកូ អាហ្វិ ធាកា អាហ្វិខ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ម៉ៅ ហាវណ្ណាល
រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

បកប្រែប្រាជ្ញាប័ណ្ណ

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋកម្ពុជានៃស៊ី

.....

យ៉ាសម៉ាត់ ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាត់

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

សុមម៉ាត់ ដូលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតុ ស្រី អុន ធី ភាត

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ ជាន់ខ្ពស់ ចៀន ស្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានជ្រូ អា. យេនជុហ្សា

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង ដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

យកម្របម្រួលខ្លះៗ

ជូនសម្រេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស្ទឹងត្រែង

.....

ព័ម៉ុង លឹម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសម្រេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនសម្រេចអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមច្បាប់

.....

ហុ ថា ខុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 3
ON UNLIMITED THIRD AND FOURTH FREEDOM TRAFFIC
RIGHTS BETWEEN THE ASEAN SUB-REGIONS**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred to as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Air Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol, the term "ASEAN Sub-region" means:

- a) The Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia, Philippines-East ASEAN Growth Area (BIMP-EAGA);
- b) The Sub-regional Cooperation in Air Transport among Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam (CLMV);
- c) The Indonesia, Malaysia, Singapore-Growth Triangle (IMS-GT);
- d) The Indonesia, Malaysia, Thailand-Growth Triangle (IMT-GT); or
- e) Expansion there-from or any other new sub-regions as the case may be.

Article 2 – Routing and Traffic Rights

The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate air passenger services from any designated point(s) in its territory to any designated point(s) in the territory of the other Contracting Parties other than those of the ASEAN Sub-region to which that Contracting Party belongs and vice versa with full third (3rd) and fourth (4th) freedom traffic rights.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 2.

Article 4 – Specification of Points

The designated points as mentioned in Article 2 are listed below:

BIMP-EAGA	:	
- Brunei Darussalam		Bandar Seri Begawan
- Indonesia		Balikpapan and Manado
- Malaysia		Labuan and Miri
- The Philippines		Davao, General Santos, Puerto Princesa and Zamboanga;
CLMV	:	
- Cambodia		Phnom Penh
- Lao PDR		Vientiane, Luang Phabang and Pakse
- Myanmar		Yangon and Mandalay
- Viet Nam		Ha Noi, Da Nang, Dien Bien Phu, Phu Bai, Cat Bi and Lien Khuong
IMS-GT	:	
- Indonesia		Not Applicable
- Malaysia		Not Applicable
- Singapore		Not Applicable

IMT-GT

:

- Indonesia
- Malaysia
- Thailand

**Medan and Padang
Alor Star and Ipoh
Hat Yai, Narathiwat, Pattani,
Trang and Nakon Si Thammarat**

Article 5 – Final Provisions

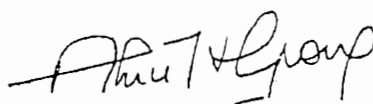
1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.
2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.
3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance from at least two (2) different ASEAN Sub-regions with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the Protocol shall enter into force on date of the deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.
4. Any amendment to the provisions of this Protocol, except the inclusion of additional designated points, shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 16 of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 3 on Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights between the ASEAN Sub-Regions.

DONE at **Manila, Philippines**, this **20th** day of **May**..... in the Year **Two Thousand and Nine**..., in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

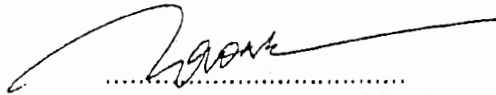
For the Lao People's Democratic Republic:

.....
SOMMAD PHOLSENA

Minister of Public Works and Transport

For Malaysia:

.....
DATO' SRI ONG TEE KEAT

Minister of Transport

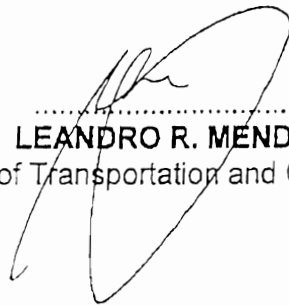
For the Union of Myanmar:

.....
MAJOR GENERAL THEIR SWE

Minister for Transport

For the Republic of the Philippines:

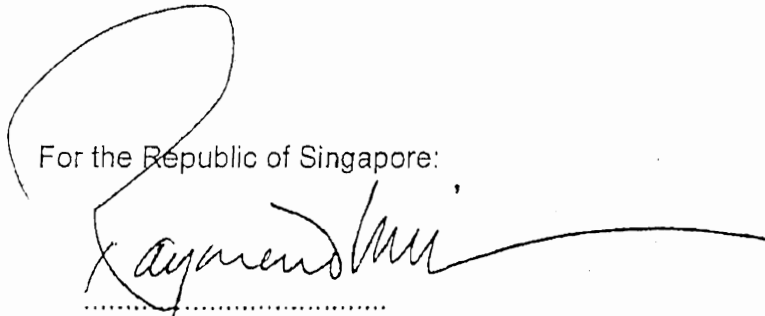

.....
LEANDRO R. MENDOZA

Secretary of Transportation and Communications

For the Republic of Singapore:

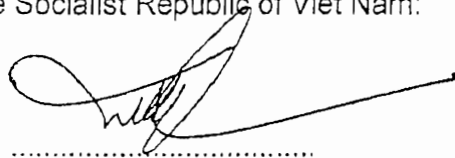
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

ពិធីសារទី ៤

ស្តីពីការបិទគំណត់សិទ្ធិបណ្តោះអាសន្ន ៥

រចនាសម្ព័ន្ធគំប៉នអាស៊ាន

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះ ក្នុងលក្ខណៈរួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ការផ្តល់អោយនោះ សំរាប់ការបញ្ចប់នៃការអនុវត្តន៍ពិធីសារ ដែលនឹងត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏ខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការជំរុញ សហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋជាសមាជិកពីរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសសំដៅសំរេចបានសេរីភ្ជាប់និយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

មាត្រា ១
និយមន័យ

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះ

១. ពាក្យ “អនុតំបន់អាស៊ាន” មានន័យថា៖

- ក. តំបន់វិកលុតលាស់អាស៊ាន ភាគខាងកើត មានប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និងហ្វីលីពីន (BIMP-EAGA) ។
- ខ. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាសអនុតំបន់ រវាង កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម (CLMV) ។
- គ. តំបន់ត្រីកោណវិកលុតលាស់ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង សិង្ហបុរី (IMS-GT) ។
- ឃ. តំបន់ត្រីកោណវិកលុតលាស់ មាន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង ថៃឡង់ដ៍ (IMT-GT) ។
- ង. ការពង្រីកអនុតំបន់ដែលមាន ឬ អនុតំបន់ថ្មីណាមួយផ្សេងទៀត ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើអោយបាន ។

២. ពាក្យ “សិទ្ធិរាជរដ្ឋាភិបាល” មានន័យថា សិទ្ធិរាជរដ្ឋាភិបាល ៥ ចំណុចកណ្តាល និង ចំណុចឯនាយ ដែលនឹងត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងទូទាំងអនុតំបន់អាស៊ាន ។

មាត្រា ២

ដួងហោះហើរ និង សិទ្ធិរាជរដ្ឋាភិបាល

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវអនុលោមតាមអណតិ នៃការចាត់តាំងរបស់ខ្លួន ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ពីចំណុចណាមួយដែលបានចាត់តាំងនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ទៅចំណុចដែលបានចាត់តាំងណាមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត តាមចំណុចកណ្តាលដែលបានចាត់តាំងណាមួយ ទៅចំណុចដែលបានកំណត់ណាមួយនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចសន្យាផ្សេងទៀតណាមួយ ទៅចំណុចឯកនាយដែលបានកំណត់ណាមួយ នៅក្នុងលក្ខណៈប្រើប្រាស់សិទ្ធិបញ្ចូលគ្នា ឬ ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិតាមសំដាប់ណាមួយ លុះត្រាតែចំណុចទាំងនោះស្ថិតនៅក្នុងអនុតំបន់អាស៊ាន (ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៤) ហើយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗមានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសមកវិញ ក្នុងលក្ខណៈដូចមានបញ្ជាក់ខាងលើ ដោយប្រើប្រាស់សិទ្ធិរាជរដ្ឋាភិបាល ទី៤ និង ទី៥ ។

មាត្រា ៣

ចំណុះដឹកជញ្ជូន និង ចំណុះលើទំហោរហើរ

មិនមានការកំរិតកំណត់ទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ចំនួនជើងហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយាន ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២ ។

មាត្រា ៤

ការបញ្ជាក់ចំណុះជាក់លាក់

ចំណុះដែលបានចាត់តាំង ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ២ មានឈ្មោះដូចខាងក្រោម ៖

BIMP-EAGA ៖

- ប្រិយណេដារូសាឡាម ៖ បានដាសេរីបេហ្គារ៉ាន់
- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ បាលីកប៉ាប៉ាន់ និង ម៉ាណាដូ
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ ឡាបោន និង មីរី
- ហ្វីលីពីន ៖ ដារ៉េវ៉ា និង ហ្សាមបាអាងហ្គា

CLMV ៖

- កម្ពុជា ៖ ភ្នំពេញ
- ឡាវ ៖ វៀងចន្ទនី លួងប្របាង និង ប៉ាក់សី
- មីយ៉ាន់ម៉ា ៖ យ៉ាងហ្គោន និង ម៉ាន់ដាឡេ
- វៀតណាម ៖ ហាណូយ ដាណាំង ដៀនហៀនភូ ភូហាយ ខាតប៊ី និងលៀងយួង

IMS-GT ៖

- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ មិនអាចកំណត់បាន
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ មិនអាចកំណត់បាន
- សិង្ហបុរី ៖ មិនអាចកំណត់បាន

IMT-GT

- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ មេដាន់ និង ប៉ាដាង
- ម៉ាឡេស៊ី ៖ អ៊ីប៉ូ និង អាស័រស្តារ

ថ្ងៃឡងដី ៖ ហាតយ៉ៃ ណារ៉ាធីវ៉ាត់ ប៉ាតតានី ត្រាង និង ណាយុនស៊ី
ថាមមារ៉ាត

មាត្រា ៥

អវសានបញ្ញត្តិ

១. ពិធីសារនេះ នឹងត្រូវដកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដែលជាអ្នកបង្កើតបានជាឯកសារ
ច្បាប់ចម្លងផ្លូវការសំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។

២. ពិធីសារនេះ ត្រូវយោងលើការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែល
បានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ កិច្ចព្រមព្រៀង ។ លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់
ត្រូវដកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះ
កិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការដកល់ទុកឯកសារនេះ ។

៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិត
ទទួលស្គាល់ទី៣ ពីអនុតំបន់អាស៊ានផ្សេងគ្នាយ៉ាតិចពីរ ជាមួយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយមានប្រសិទ្ធិ
ភាពចំពោះតែភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះភាគីចុះ
កិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ លើពិធីសារនេះក្រោយពីការដកល់
លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ទី៣ ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការ
ដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។

៤. វិសោធនកម្មណាមួយចំពោះខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ លើកលែងតែបណ្តាចំណុចបន្ថែមដែលបាន
ចាត់តាំង ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលមានការយល់ព្រមពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចដែលបាន
ផ្តល់នៅក្នុងមាត្រា ១៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេ
រៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារទី ៤ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ រវាងអនុតំបន់អាស៊ាន ។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន នៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេស
តែមួយប៉ុណ្ណោះ ។

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

យ៉េហ៊ីន ជាតូ អាប៊ូ ធាកា អាប៊ូខ

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

យ៉ៅ ហាវណ្ណារ៉ា

រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល នៃសាធារណៈរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....

យ៉ាសម៉ាត់ ស៊ីយ៉ាហ្វី ឡាហ្វា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល នៃសាធារណៈរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ

.....

សូមម៉ាត់ ផ្សលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនបុគ្គលិករដ្ឋបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតូ ត្រី អុន ធី គាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ជាន់ខ្ពស់ ជៀន ស្ទើ
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានជ្រូ អា. មេនដូហ្សា
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស៊ីឡូប៊ី

.....

ព័ម៉ុង លីម
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម

.....

ហុ ថា ខុន
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 4
ON UNLIMITED FIFTH FREEDOM TRAFFIC RIGHTS
BETWEEN THE ASEAN SUB-REGIONS**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred to as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Air Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol:

1. The term "ASEAN Sub-region" means:
 - a) The Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia, Philippines-East ASEAN Growth Area (BIMP-EAGA);
 - b) The Sub-regional Cooperation in Air Transport among Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam (CLMV);
 - c) The Indonesia, Malaysia, Singapore-Growth Triangle (IMS-GT);
 - d) The Indonesia, Malaysia, Thailand-Growth Triangle (IMT-GT); or
 - e) Expansion there-from or any other new sub-regions as the case may be.

2. The term "fifth (5th) freedom traffic rights" means intermediate and beyond fifth (5th) freedom traffic rights which are to be operated wholly within ASEAN.

Article 2 – Routing and Traffic Rights

The designated airline(s) of each Contracting Party shall, in accordance with the terms of its designation, be allowed to operate air passenger services from any designated point(s) in its territory to any designated point(s) in the territory of the other Contracting Parties via any designated intermediate point(s) to

any designated point(s) in the territory of any other Contracting Party to any designated beyond point(s) in any combination or order provided that the points are in ASEAN Sub-regions (as provided in Article 4) and vice versa with full third (3rd), fourth (4th) and fifth (5th) freedom traffic rights.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 2.

Article 4 – Specification of Points

The designated points as mentioned in Article 2 are listed below:

- BIMP-EAGA :
 - Brunei Darussalam **Bandar Seri Begawan**
 - Indonesia **Balikpapan and Manado**
 - Malaysia **Labuan and Miri**
 - The Philippines **Davao and Zamboanga**

- CLMV :
 - Cambodia **Phnom Penh**
 - Lao PDR **Vientiane, Luang Phabang and Pakse**
 - Myanmar **Yangon and Mandalay**
 - Viet Nam **Ha Noi, Da Nang, Dien Bien Phu, Phu Bai, Cat Bi and Lien Khuong**

- IMS-GT :
 - Indonesia Not Applicable
 - Malaysia Not Applicable
 - Singapore Not Applicable

IMT-GT

:

- Indonesia
- Malaysia
- Thailand

Medan and Padang
Ipoh and Alor Star
Hat Yai, Narathiwat, Pattani,
Trang and Nakon Si Thammarat

Article 5 – Final Provisions

1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.

2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance from at least two (2) different ASEAN Sub-regions with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the Protocol shall enter into force on the date of the deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.

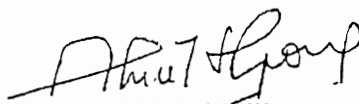
4. Any amendment to the provisions of this Protocol, except the inclusion of additional designated points, shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 16 of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 4 on Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights between the ASEAN Sub-Regions.

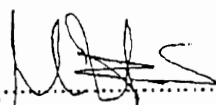
DONE at Manila, Philippines, this 20th day of May in the Year Two Thousand and Nine, in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

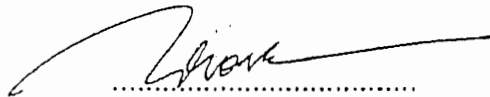
For the Lao People's Democratic Republic:

.....
SOMMAD PHOLSENA

Minister of Public Works and Transport

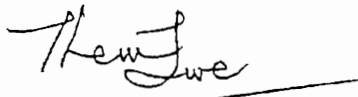
For Malaysia:

.....
DATO' SRI ONG TEE KEAT

Minister of Transport

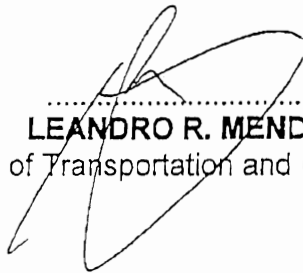
For the Union of Myanmar:

.....
MAJOR GENERAL THEIN SWE

Minister for Transport

For the Republic of the Philippines:

.....
LEANDRO R. MENDOZA

Secretary of Transportation and Communications

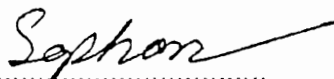

For the Republic of Singapore:

.....
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

.....
SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

.....
HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

បកប្រែក្រុងភ្នំពេញ

ពិធីសារទី ៥

ស្តីពីការបិទកំណត់សិទ្ធិបរទេស និង ទី៤

រោង រាលដាល ឬ រដ្ឋធានីអាស៊ាន

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះក្នុងលក្ខណៈជារួមថា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ការផ្តល់អោយនោះ សំរាប់ការបញ្ចប់នៃការអនុវត្តន៍ពិធីសារ ដែលនឹងត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏ខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការជំរុញ សហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋជាសមាជិកពីរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសសំដៅសំរេចបានសេរីភ្ជាប់និយកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

បកប្រែក្រៅផ្លូវការ

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម

.....

ប៊េហ្វីន ជាតុ អាយុ ធាកា អាយុខ

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

ម៉ៅ ហាវណ្ណល់

រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....

យ៉ាសម៉ាត់ ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាត់

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....

សុមម៉ាត់ ផ្សលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតុ ស្រី អុខ ធី គាត

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសហគារកម្ពុជាដំបូង

.....
ឧត្តមសេនីយ៍ជាន់ខ្ពស់ ចៀន ស្នេ

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត

.....
ឧត្តមសេនីយ៍ លានស្រ្តី អ. មេនដុហ្សា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស្ថិតិប្រជា

.....
វ៉េម៉ុង លីម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....
សុផុន សារ៉ាម

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមឆ្នើមរាជ

.....
ហុ ថា ខុន

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 5
ON UNLIMITED THIRD AND FOURTH FREEDOM TRAFFIC
RIGHTS BETWEEN ASEAN CAPITAL CITIES**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred to as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Air Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Routing and Traffic Rights

The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate air passenger services from its capital city to the capital cities of the other Contracting Parties and vice versa with full third (3rd) and fourth (4th) freedom traffic rights by 31 December 2008.

Article 2 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 1.

Article 3 – Specification of Points

The capital cities of the Contracting Parties as mentioned in Article 1 are listed below:

- Brunei : Bandar Seri Begawan
- Darussalam
- Cambodia : Phnom Penh
- Indonesia : Jakarta
- Lao PDR : Vientiane
- Malaysia : Kuala Lumpur
- Myanmar : Yangon
- Philippines : Manila
- Singapore : Singapore
- Thailand : Bangkok
- Viet Nam : Hà Noi

Article 4 – Final Provisions

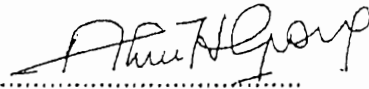
1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.
2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.
3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the Protocol shall enter into force on the date of the deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.
4. Any amendment to the provisions of this Protocol shall be effected by consent of all the Contracting Parties, as provided for under Article 16 in the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 5 on Unlimited Third and Fourth Freedom Traffic Rights between ASEAN Capital Cities.

DONE at Manila, Philippines, this 20th day of May.....
in the Year **Two Thousand and Nine**, in a single original
copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

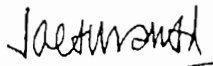
PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

For the Kingdom of Cambodia:

MAO HAVANNAL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

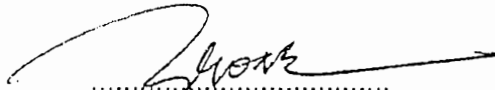

For the Lao People's Democratic Republic:

.....
SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

For Malaysia:

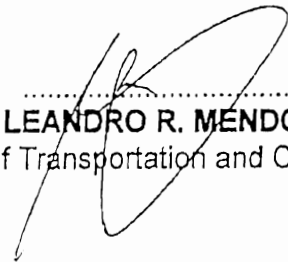
.....
DATO' SRI ONG TEE KEAT
Minister of Transport

For the Union of Myanmar:

.....
MAJOR GENERAL THEIR SWE
Minister for Transport

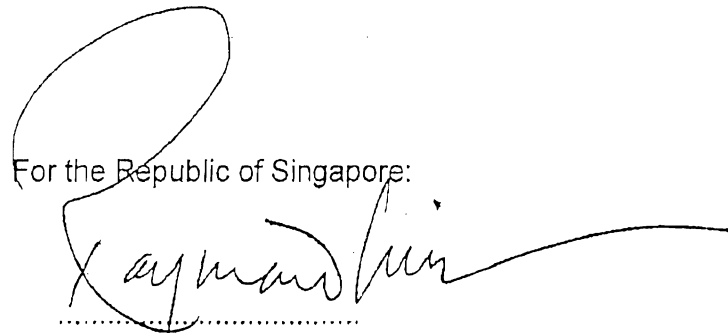
For the Republic of the Philippines:

.....
LEANDRO R. MENDOZA
Secretary of Transportation and Communications

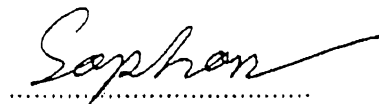

For the Republic of Singapore:

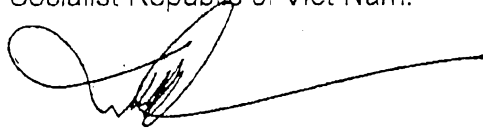
RAYMOND LIM
Minister for Transport

For the Kingdom of Thailand:

SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

បទប្បញ្ញត្តិ

ពិធីសារទី ៦

ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិបទពិធី ៥

រោង រាជធានី ឬ រដ្ឋធានី អាស៊ាន

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និង សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ដែលជាដួសមាជិកនៃសមាគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅ (អាស៊ាន) (ដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះក្នុងលក្ខណៈរួមថា ជា “បណ្តាភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង” ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលថា ជា “ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយរំលឹកទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីអាស៊ាន ស្តីពី សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅទីក្រុងម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន (ចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះថា “កិច្ចព្រមព្រៀង”) ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ II នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ការផ្តល់អោយនោះ សំរាប់ការបញ្ចប់នៃការអនុវត្តន៍ពិធីសារ ដែលនឹងត្រូវបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏ខាន់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃគំរោងការ ការងារកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពី ការជំរុញ សហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលមានការអនុវត្តន៍នៃការរៀបចំសេដ្ឋកិច្ច ថា ក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋជាសមាជិកពិរ ឬ ច្រើន អាចដំណើរការមុន ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិកផ្សេងទៀតមិនបានត្រៀមខ្លួនរួចរាល់នៅឡើយ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ ។

ដោយមានគោលបំណង ដើម្បីដកចេញការរឹតបន្តឹង លើសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសសំដៅសំរេចបានសេរីភ្ជាប់នឹងកម្មពេញលេញនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

បានឯកភាពដូចខាងក្រោម ៖

បទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១

និយមន័យ

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ពាក្យ “សិទ្ធិចរាចរទី ៥” មានន័យថា សិទ្ធិចរាចរទី ៥ នៅចំណុច កណ្តាល និង ចំណុចឯនាយ ដែលត្រូវបានប្រតិបត្តិការទូទាំងក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។

មាត្រា ២

ផ្លូវហោះហើរ និង សិទ្ធិចរាចរ

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរដែលបានចាត់តាំងនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយ ធ្វើប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ពីរាជធានី ឬ រដ្ឋធានីរបស់ខ្លួន ទៅរាជធានី ឬ រដ្ឋធានីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ហើយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ មានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការ សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសត្រលប់មកវិញ ក្នុងលក្ខណៈដូចមានបញ្ជាក់ខាងលើ ដោយប្រើ ប្រាស់សិទ្ធិចរាចរទី៣ ទី៤ និងទី៥ នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ។

មាត្រា ៣

ចំណុះដឹកជញ្ជូន និង ចំណុះលើហោះហើរ

មិនមានការកំរិតកំណត់ទៅលើចំណុះដឹកជញ្ជូន ចំនួនជើងហោះហើរ និង ប្រភេទអាកាសយាន ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមពិធីសារនេះ ដូចដែលមាន ចែងនៅក្នុងមាត្រា ២ ។

មាត្រា ៤

ការបញ្ជាក់ចំណុះជាក់លាក់

រាជធានី ឬ រដ្ឋធានី នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង មានឈ្មោះដូចខាងក្រោម ៖

- ប្រ៊ុយណេដារូសាឡាម ៖ បាងដាសារីបេហ្គាវ៉ាន់
- កម្ពុជា ៖ ភ្នំពេញ
- ឥណ្ឌូនេស៊ី ៖ ហ្សាការតា
- ឡាវ ៖ វៀងចន្ទនី

បទប្បញ្ញត្តិ

- ម៉ាឡេស៊ី ៖ កូឡាឡាំពួរ
- មីយ៉ាន់ម៉ា ៖ យ៉ាងហ្គោន
- ហ្វីលីពីន ៖ ម៉ានីឡា
- សិង្ហបុរី ៖ សិង្ហបុរី
- ថៃឡង់ដ៍ ៖ បាងកក
- វៀតណាម ៖ ហាណូយ

មាត្រា ៥

អវសានបញ្ញត្តិ

១. ពិធីសារនេះ នឹងត្រូវដកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដែលជាអ្នកបង្កើតបានជាឯកសារ ច្បាប់ចម្លងផ្លូវការសំរាប់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ។

២. ពិធីសារនេះ ត្រូវយោងលើសច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានផ្តល់ សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ កិច្ចព្រមព្រៀង ។ លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ ត្រូវដកល់ ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីចុះកិច្ចព្រម ព្រៀងស្តីពីការដកល់ទុកឯកសារនេះ ។

៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិត ទទួលស្គាល់ទី ៣ នៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ហើយមានប្រសិទ្ធិភាពចំពោះតែភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗ ដែលបានផ្តល់ សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់ លើពិធីសារនេះ ក្រោយពីការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិត ទទួលស្គាល់ទី៣ ពិធីសារនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទនៃការដកល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ លិខិតទទួលស្គាល់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ។

៤. វិសោធនកម្មណាមួយចំពោះខ្លឹមសារនៃពិធីសារនេះ លើកលែងតែបណ្តាចំណុចបន្ថែមដែលបានចាត់ តាំង ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលមានការយល់ព្រមពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងអស់ ដូចមានចែងនៅ ក្នុងមាត្រា ១៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

បកប្រែស្រុកផ្តួចការ

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីដែលបានទទួលសិទ្ធិអនុញ្ញាតចុះហត្ថលេខាពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេ រៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារទី ៦ ស្តីពីការមិនកំណត់សិទ្ធិចរាចរទី ៥ រវាងទីក្រុងអាស៊ាន ។

ធ្វើនៅ ម៉ានីឡា ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាអត្ថបទភាសាអង់គ្លេសតែមួយ ប៉ុណ្ណោះ ។

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសហ្វីលីពីនជាសាធារណៈ

.....
ប៊េហ្វីន ជាតូ អាប៊ូ ធាកា អាប៊ុន
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....
ម៉ៅ ហាវណ្ណល់

រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

.....
យ៉ាសម៉ាន់ ស៊ីយ៉ាហ្វី ជ្យាម៉ាល់

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូសបុខអោយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតកម្ពុជា

.....
សុមម៉ាន់ ផលសេនា

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងគមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន ប្រៃសណីយ៍ និង សំណង់

បក្សប្រឹក្សាខ្ពស់

ជូនមុខមេឃុយរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

.....

ជាតូ ស្រី អុន ធី គាត
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុយរដ្ឋាភិបាល នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ជាន់ខ្ពស់ ចៀន ស្មី
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

.....

ឧត្តមសេនីយ៍ លានជ្រូ អា. មេនជូហ្សា
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន និង ទូរគមនាគមន៍

ជូនមុខមេឃុយរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋស៊ីឡូប៊ី

.....

អ៊ែម៉ង លីម
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

ជូនមុខមេឃុយរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

.....

សុផុន សារ៉ាម
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

បកប្រែក្រសួងការ

ជូនសម្រេចរបស់រដ្ឋាភិបាល នៃសភាគណៈរដ្ឋមន្ត្រីសម្រេចនិយមន័យស្រុកនាម

.....

ហ៊ុ ប៊ា ខុន
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងដឹកជញ្ជូន

**PROTOCOL 6
ON UNLIMITED FIFTH FREEDOM TRAFFIC RIGHTS
BETWEEN ASEAN CAPITAL CITIES**

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (hereinafter referred to as "Lao PDR"), Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter referred to collectively as "Contracting Parties" or individually as "Contracting Party"),

RECALLING the ASEAN Multilateral Agreement on Air Services signed on 20 May 2009 in Manila, Philippines (hereinafter referred to as "the Agreement");

RECOGNISING that Annex II of the Agreement thereof provides for the conclusion of Implementing Protocols which shall form integral parts of the Agreement;

RECOGNISING also paragraph 3 of Article I of the Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation signed on 28 January 1992 in Singapore, that, in the implementation of economic arrangements, two or more Member States may proceed first if other Member States are not ready to implement these arrangements; and

DESIRING to remove restrictions on air services with a view of achieving full liberalisation in ASEAN by 2015,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Protocol, the term “fifth (5th) freedom traffic rights” means intermediate and beyond fifth freedom traffic rights which are to be operated wholly within ASEAN.

Article 2 – Routing and Traffic Rights

The designated airline(s) of each Contracting Party shall be allowed to operate air passenger services from its capital city to the capital cities of the other Contracting Parties and vice versa with full third (3rd), fourth (4th) and fifth (5th) freedom traffic rights by 31 December 2010.

Article 3 – Capacity and Frequency

There shall be no limitation on capacity, frequency and aircraft type with regard to air passenger services operated under this Protocol as provided in Article 2.

Article 4 – Specification of Points

The capital cities of the Contracting Parties are listed below:

- Brunei Darussalam : Bandar Seri Begawan
- Cambodia : Phnom Penh
- Indonesia : Jakarta
- Lao PDR : Vientiane
- Malaysia : Kuala Lumpur
- Myanmar : Yangon
- Philippines : Manila
- Singapore : Singapore
- Thailand : Bangkok
- Viet Nam : Ha Noi

Article 5 – Final Provisions

1. This Protocol shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Contracting Party.

2. This Protocol is subject to ratification or acceptance by the Contracting Parties who have ratified or accepted the Agreement. The Instruments of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Contracting Party of such deposit.

3. This Protocol shall enter into force on the date of the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance with the Secretary-General of ASEAN and shall become effective only among the Contracting Parties that have ratified or accepted it. For each Contracting Party ratifying or accepting the Protocol after the deposit of the third (3rd) Instrument of Ratification or Acceptance, the Protocol shall enter into force on the date of the deposit of such Contracting Party of its Instrument of Ratification or Acceptance.

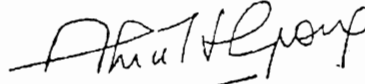
4. Any amendment to the provisions of this Protocol shall be effected by consent of all the Contracting Parties as provided for under Article 16 of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised to sign by their respective Governments, have signed Protocol 6 on Unlimited Fifth Freedom Traffic Rights between ASEAN Capital Cities.

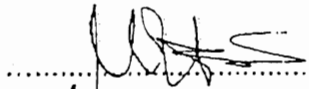
DONE at **Manila, Philippines**, this **20th** day of **May**.....
in the Year **Two Thousand and Nine**, in a single original copy in
the English language.

For Brunei Darussalam:

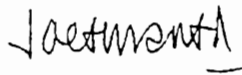
.....
PEHIN DATO ABU BAKAR APONG
Minister of Communications

For the Kingdom of Cambodia:

.....
MAO HAVANNALL
Secretary of State
State Secretariat of Civil Aviation

For the Republic of Indonesia:

.....
JUSMAN SYAFII DJAMAL
Minister for Transportation

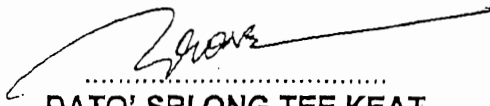
For the Lao People's Democratic Republic:

.....
SOMMAD PHOLSENA
Minister of Public Works and Transport

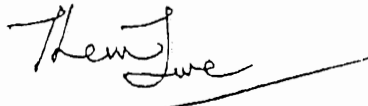

For Malaysia:

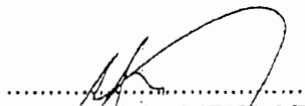
DATO' SRI ONG TEE KEAT
Minister of Transport

For the Union of Myanmar:

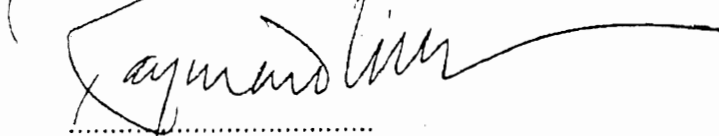
MAJOR GENERAL THEIR SWE
Minister for Transport

For the Republic of the Philippines:

LEANDRO R. MENDOZA
Secretary of Transportation and Communications

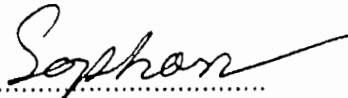
For the Republic of Singapore:

RAYMOND LIM
Minister for Transport

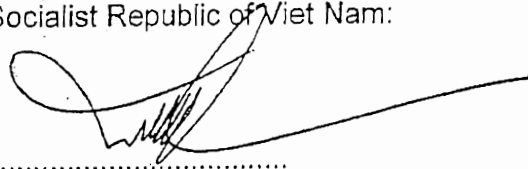

For the Kingdom of Thailand:

.....
SOPHON ZARAM
Minister of Transport

For the Socialist Republic of Viet Nam:

.....
HO NGHIA DZUNG
Minister of Transport

